

پاسخ مله

دانلود از سایت ریاضی سرا

www.riazisara.ir

دانلود از سایت ریاضی سرا

www.riazisara.ir

معنی درست واژه‌ها:

(۱) - ۱

ضیعت: دارایی، زمین زراعی، زمین و آب و درخت (تضییع: ضایع کردن، نابود کردن) / مخذول: خوار، زبون گردیده (خذلان: خواری) / افگار: آزرده، زخمی، خسته، مجروح / بنان: انگشت / صلات: درود، رحمت و بخشایش حق تعالی (مفروض صفات)

هر ۵ واژه‌ی مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج (سال‌های ۸۹ و ۹۰) مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

ضیعت: ۵ بار (ضیاع: ۱۷ بار) / مخذول: ۱۴ بار / افگار: ۱۲ بار / بنان: ۴ بار / صلات: ۳ (صفات: ۲ بار)

معنی درست واژه‌ها:

(۲) - ۲

فسحت: گشادگی خاطر (فصاحت: زبان‌آوری، روانی کلام، فضیح بودن) / نقشبند: نگارگر، صورتگر (تندیس‌گری: مجسمه‌سازی، پیکرتراشی)

هر ۱۰ واژه‌ی مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج (سال‌های ۸۹ و ۹۰) مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

ملّاح: ۲ بار / مستطاب: ۱ بار / لوا: ۲ بار / عتیق: ۲ بار / کافه: ۳ بار / فسحت: ۱ بار / نقشبند: ۱ بار / یمین: ۱ بار / کاره: ۳ بار

معنی درست واژه‌ها:

(۳) - ۳

قدوم: بازآمدن، وارد شدن / **قهر**: غلبه / **مله**: آلات لهو (مفرد ملاهي) / **عوايد**: فواید، درآمدها، منافع (جمع عایده) / دستور: ۱- راهنمای ۲- وزیر ۳- رخصت، اجازه / **سپردن**: زیر پا گذاشتن، پایمال کردن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مقهور: مغلوب، شکست‌خورده / **منهی**: ۱- آنچه در شرع نهی شده است. ۲- نهی‌کننده، بازدارنده / **رایزن**: مشاور / **تبتل**: از جهان بریدن، از مردم بریدن

(۲) غو: داد و فریاد، خوش / **پیمودن**: ۱- طی کردن ۲- آشامیدن

(۴) **مقام**: محل اقامت

خطای علمی سؤال: واژه‌ی «مله» در اصل دفترچه‌ی کنکور با تلفظ نادرست «مله» نوشته شده و بنا به این تلفظ، معنی پیشنهادی برای آن قطعاً نادرست است؛ زیرا «مله» به معنی «ابزار لهو و لعب» است، اما «مله» معنی «بدله‌گو» می‌دهد. با وجود این - چنان‌که بارها گفته‌ایم - در حل سوالات معنی و املای واژه، به حرکت‌گذاری، تشدید، سرهم و جدانویسی و سایر ویرگی‌های نگارشی واژه‌ها توجه نکنید، مگر این‌که امکان بدخوانی وجود داشته باشد؛ مانند واژه‌ی «بنا» که اگر منظور از آن «معمار» باشد، لازم است با نشانه‌ی «تشدید» بیاید.

هر ۶ واژه‌ی مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج (سال‌های ۸۹ و ۹۰) مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

قدوم: ۲ بار / **قهر**: ۱ بار / **مله**: ۱ بار (ملاهی: ۹ بار) / **عوايد**: ۱۰ بار / دستور: ۵ بار / **سپردن**: ۳ بار

املای درست واژه‌ها: هودج: کجاوه، محمول

(۲) - ۴

واژه‌ی «هودج» با املای نادرست «حدوج» عیناً در آزمون‌های سراسری گاج مورد پرسش قرار گرفته است؛ از جمله:

سال سوم - آزمون ۹ - سال ۸۹

املای درست واژه‌ها: غدر: خیانت، حیله، نیرنگ / **تاویل**: تعبیر، تفسیر

(۲) - ۵

معنی متن: «[از زبان شیر]: در آینین جوان مردی با چه توجیهی می‌توان خیانت و فریب‌کاری را جایز دانست؟ و بارها در میان جمع (حیوانات) او (شتر) را ستوده‌ام و درباره‌ی عقل و دین داری و نیت خالص و امانت‌داری او (شتر) سخن گفته‌ام. اگر خلاف آن [گفته‌ها] عملی انجام دهم، به تناقض در گفتار و اندیشه منسوب می‌شوم و عهد و پیمان در نظر همگان بی‌اعتبار می‌شود.»

واژه‌ی «تاویل» با املای نادرست «تعویل» و واژه‌ی «غدر» با املای نادرست «قدر» بارها و بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده‌اند. این نمونه‌ها را ببینید:

(1) -6

شهرت ویلیام سیدنی پورتر، معروف به آ. هنری، بیشتر مرهون داستان‌های کوتاه، احساساتی و نیمه‌واقعگرایانه‌ی اوست که در آن‌ها اغلب به زندگی مردم فردوس و طبقات پایین جامعه می‌پردازد.

آثار: قلب مغرب، اختیارات، آواز شهر، راههای سرنوشت، چرخ و فلك

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بیان دشواری‌های تبعیدشده‌گان فلسطینی: جبرا ابراهیم جبرا / آتش خاموش: سیمین دانشور
 (۳) آزادمنشی و آزاداندیشی و طرفدار جدی اصلاحات اجتماعی: ویکتور هوگو / ژبیل بلاس: آلن رنه لوساز

نمونه‌ای از پرسش‌های مربوط به «آ. هنری»، سبک نویسنده‌ی و آثار او در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌رانشگاهی - آزمون ۲ - سال ۹۰

کدام گزینه در معنی «ولیام سیدنی پورتر» و آثار او نادرست است؟

۱) معروف به آ. هنری و متولد آمریکاست.

۲) شهرتش مرهون داستان‌های کوتاه و احساساتی و نیمه‌واقع گرایانه‌ی است.

۳) در آثار خویش زندگی اشراف‌زادگان را با عشقی سرشار به واقعیت به تصویر می‌کشد.

۴) قلب مغرب، آواز شهر، راه‌های سرنوشت، اختیارات، چرخ و فلك از مهم‌ترین آثار او هستند.

(۴) - ۷

«سیدحسن حسینی» از شاعران انقلاب اسلامی است. او نخستین مجموعه‌ی شعر خود را با نام «هم صدا با حلق اسماعیل» در سال ۱۳۶۳ به چاپ رساند. «براده‌ها»، «حمام روح» (ترجمه) و «بیدل، سپهری و سبک هندی» از آثار دیگر است. دفتر شعر «گنجشک و جبرئیل»، مجموعه‌ی سروده‌های عاشورایی وی در قالب شعر «سپید» است.

به نام «سیدحسن حسینی»، آثار و ترجمه‌های او بارها در آزمون‌های سراسری گاج اشاره شده است. دفعات تکرار هر کدام:

هم صدا با حلق اسماعیل: ۸ بار / گنجشک و جبرئیل: ۹ بار / براده‌ها: ۳ بار / حلق روح: ۴ بار

(۴) - ۸

بدایع الواقع: محمود واصفی / فرار از مدرسه (شرح حال امام محمد غزالی): عبدالحسین زرین‌کوب / چشممه: محمدعلی اسلامی ندوشن (مثل چشممه مثل رود: قیصر امین‌پور)

هر ۹ اثر نامبرده در این سؤال، در آزمون‌های سراسری گاج مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

انه اید: ۵ بار / برگ‌هایی در آغوش باد: ۸ بار / کشف‌المحجب: ۶ بار / بدایع الواقع: ۴ بار / فرار از مدرسه: ۸ بار / چشممه: ۷ بار / آزادی مجسمه: ۵ بار / خمسة‌المتحیرین: ۶ بار / اشتق‌المعات: عبدالرحمن جامی

(۴) - ۹

۲) دام (جانور وحشی غیردرنده، متضاد «دد») و دام (تله، اسباب صید)

۱) بگذار (قرار بده) و بگذار (رها کن)

۳) داد (حق) و داد (فعل)

دقّت کنیم: «ب» در فعل «بداد» تکواز تصریفی است و جزء ساختمان واژه به شمار نمی‌رود.

بسامد آرایه‌ی «جناس» در آزمون‌های سراسری گاج:

آرایه‌ی «جناس» به‌طور کلی: ۴۳ بار / جناس تام: ۱۷ بار / جناس تام با واژه‌های مورد سؤال: داد: ۴ بار / دام: ۱ بار

به این نمونه از جناس تام با واژه‌ی «داد» در آزمون‌های سراسری گاج که با جناس موجود در گزینه‌ی (۳) از سؤال ۹ کنکور سراسری مطابق است، دقّت کنید:

در همه‌ی گزینه‌ها آرایه‌ی «جناس تام» وجود دارد. به جز ..... .

۳) داد عدل و داد از آن میان نوشیروان زآن به دو گیتی مر او را شاد شد روشن‌روان

کنایه: دست در دامن کسی زدن: کنایه از متول شدن به او / جناس: دست و دوست (جناس ناقص) / استعاره: اهرمنان: استعاره از انسان‌های ناپاک و پلید / تضاد: دوست ≠ دشمن

آرایه‌های مطرح در این سؤال و جزئیات تکرار آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

کنایه: ۹۰ بار (دست در دامن ... زدن: ۷ بار) / جناس: ۴۳ بار (دست و دوست: ۴ بار) / استعاره: ۹۷ بار / تضاد: ۵۱ بار (دوست و دشمن: ۵ بار)

(۱) - ۱۰

استعاره (بیت «ب»): آهو: استعاره از معشوق / تشییه (بیت «الف»): کیمیای کفر و دین: تشییه کفر و دین به کیمیا مشبه به

توجه: هم‌چنان در این بیت، تشییه‌ی پنهانی میان «رخ» و «دین» و نیز «کفر» و «زلف» وجود دارد.

حس‌آمیزی (بیت «ه»): شنیدن بو (آمیزش دو حس شنوازی و بویایی)

(۳) - ۱۱

اسلوب معادله (بیت «د»): دل / نگار شوخ و شنگ / به دست افتادن = آتش / طفل بازیگوش / به چنگ افتادن
 ۳ ۲ ۱ ۳ ۲ ۱

جناس تام (بیت «ج»): شیرین (دل پذیر) و شیرین (دختر پادشاه ارمنستان و معشوقه‌ی خسرو و فرهاد)

خطای علمی سؤال: حقیقت این است که در بیت «ج» برخلاف نظر طراح سؤال، میان «شیرین» در مصراج اول و دوم «جناس تام» وجود ندارد؛ زیرا جناس رابطه‌ای سنت میان دو «واژه»، اما در این مورد مسلماً با دو «واژه» روبرو نیستیم، بلکه «شیرین» در مصراج اول، بخشی است از واژه‌ی مرکب «شیرین‌دهن»؛ بنابراین، نمی‌توانیم آن را از ساختمان این واژه ببرون بکشیم و به زور (!) میان آن و «شیرین» در مصراج دوم «جناس تام» دست و پا کنیم! این اشتباهی است که در سال‌های اخیر ابتدا طراحان آزمون دانشگاه آزاد مرتكب شدند و سپس طراحان کنکور سراسری هم از آن استقبال کردند!

آرایه‌های مطرح در این سؤال و جزئیات تکرار آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

استعاره: ۹۷ بار (آهو استعاره از معشوق): ۲ بار / تشییه: ۱۲ بار (تشییه رخ به دین: ۲ بار؛ تشییه زلف به کفر: ۲ بار) /

حس آمیزی: ۳۰ بار (شنیدن بو: ۷ بار) / اسلوب معادله: ۴۳ بار / جناس تام: ۱۷ بار (شیرین: ۵ بار)

واژه‌های مشتق: شرافتمندی (شرفت + مند + ی) / ستمگری (ستم + گر + ی) / اهمیت (اهم + یت) / آزادگی (آزاد + ی) / فردوسی (فردوس + ی) [۱۲ - (۳)]

واژه‌ی مرکب: شاهنامه (شاه + نامه) [۱] واژه

واژه‌های مشتق-مرکب: میهن‌دوستی (میهن + دوست + ی) / سرکشی (سر + کش + ی) / برابر (بر + ا + بر) / جانبازی (جان + باز + ی) /

رادمردی (راد + مرد + ی) / سراسر (سر + ا + سر) [۶] واژه

همه‌ی واژه‌های مهم متن سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

شرافتمندی: ۴ بار / میهن‌دوستی: ۱ بار / سرکشی: ۱ بار / برابر: ۱۴ بار / ستمگری: ۷ بار / جانبازی: ۱ بار / رادمردی: ۲ بار /

آزادگی: ۲ بار / سراسر: ۱۲ بار / شاهنامه: ۷ بار / فردوسی: ۲ بار

هیچ‌کاره: هیچ (صفت) + کار (اسم) + ه (وند) / هزارساله: هزار (صفت) + سال (اسم) + ه (وند) / سه‌پایه: سه (صفت) + پا (اسم) + [ی] ه (وند)

بررسی ساختمان سایر واژه‌ها:

نوآموزی: نو (صفت) + آموز (بن) + ی (وند) / چهارراه: چهار (صفت) + راه (اسم) / تازهوارد: تازه (صفت) + وارد (اسم) /

رنگین‌کمان: رنگ (اسم) + ین (وند) + کمان (اسم) / سرخ‌گون: سرخ (صفت) + گون (وند) / دادگستری: داد (اسم) + گستر (بن) + ی (وند) /

دورافتاده: دور (صفت) + افتاد (بن) + ه (وند)

به انتظار دمیدن آخرین سپیده‌ی زندگی و افتخار‌آمیزترین روز عمر نشسته بودند. صوت قرائشان روح‌نواز ملکوتیان بود.

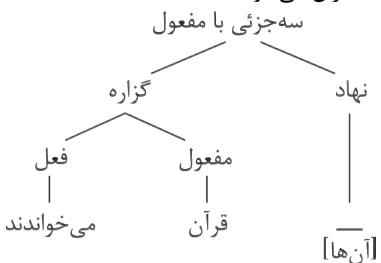
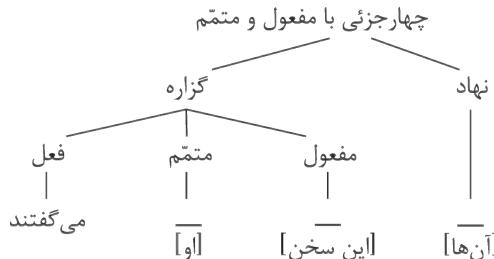

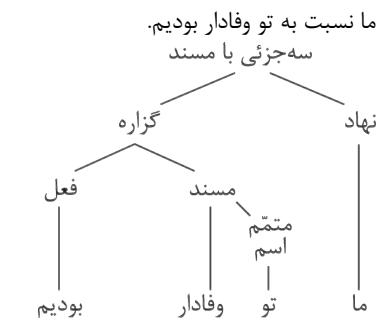
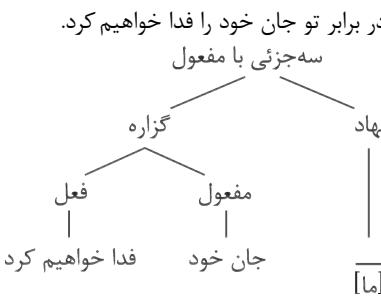
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قرآن می‌خوانندند.

می‌گفته‌ند.

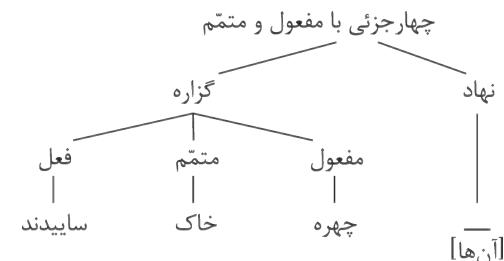
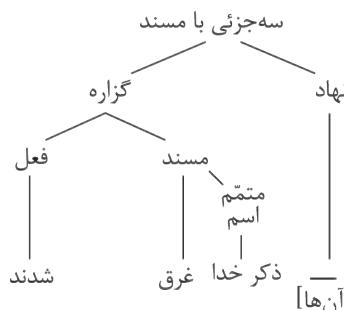
می‌گفته‌ند.

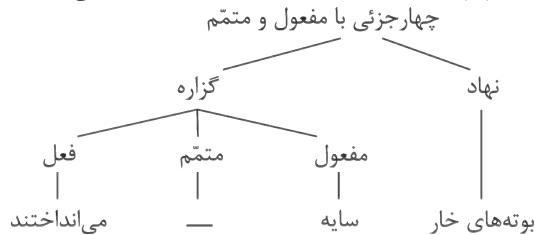

همچون زمزمه‌ی زنبوران کندو در ذکر خدا غرق شدند.

(۳) در برابر آفریدگار هستی و عظمت آفرینش، برای آخرین بار چهره به خاک ساییدند.

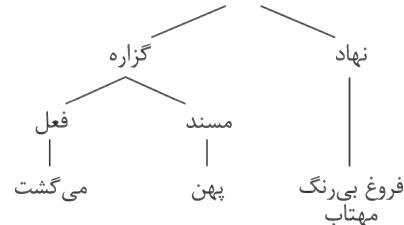
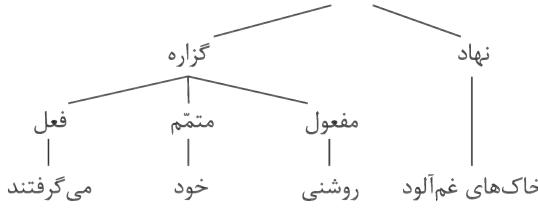

(۴) کم‌کم بوته‌های خار در کنار و گوشه‌ی دشت سایه می‌انداختند.

خاک‌های غم‌آلود بیشتر روشنی را به خود می‌گرفتند (جذب می‌کردند).

فروغ بی‌رنگ مهتاب به آرامی پهن می‌گشت.

خطای علمی سؤال: الف - در گزینه‌ی (۴) طراح سؤال، حرف اضافه را طوری در جمله به کار برد که نمی‌توان «کنار و گوشه» را متّم فعل دانست، بلکه متّم فعل در این جمله، چیزی مثل «زمین» است که حذف شده.

ب- براساس نظر کتاب درسی که ترکیبات کنایی را - از هر نوع که باشند - « فعل مرکب » و روی هم « یک واژه » به شمار می‌آورد، قطعاً و یقیناً این سؤال همراه با همه‌ی گزینه‌های آن که در نهایت بی‌دقّتی طرح شده‌اند، نادرست است. در گزینه‌ی (۳) ترکیبات کنایی « چهره به خاک ساییدن » و « غرق شدن » فعل مرکب‌اند و در گزینه‌ی (۴) فعل مرکب عبارت است از « سایه‌ی انداختن »؛ ساختمان فعلی « به خود گرفتن » هم بسیار به فعل‌های مرکب نزدیک و طرح سؤال از آن غیرعلمی است، هرچند ما با توجه به ظاهری‌بینی طراحان کنکور، ساختمان آن را به صورت فعلی « گذرا به مفعول و متّم » نشان دادیم. با این توصیف، بدون شک در گزینه‌ی درست هم، طراحان سؤال بدون توجه به ترکیب کنایی « در انتظار نشستن »، « نشستن » را فعل ناگذر جمله تصور کرده است.

ویژه نامه‌ی تشریح و تحلیل سوالات آزمون سراسری ۹۰

ج- بماند که در گزینه‌ی (۱) نیز آوردن عبارت «ای کتاب مقدس!» که به روایتی می‌توان آن را یک «جمله» بهشمار آورد، نمونه‌ای از اشتباهات فاحش در طرح سؤال از موضوعات اختلافی، و خارج از کتاب است.

اعتماد من / امیدمن: اعتماد من

(F) - 15

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ز عفوم مکن نامید : ز عفو، نامیدم مکن!
۲) به فضل خودم دست گیر: به فضل خود دستم [را] گیر!

۳) که هیچم فعال پسندیده نیست: که هیچ فعال پسندیده نیست.

خطای علمی سؤال: شرح گزینه‌ی (۳) را فقط بر اساس تصور طراح سوال نوشتیم! اما حقیقت این است که در این گزینه هم جابه‌جای ضمیر وجود ندارد. باز هم ناآشنای طراحان با زبان سعدی موجب بدفهمی بیت شده است. «هیچ فعال پسندیده نیست» یعنی «هیچ فعال (کارهای) پسندیده‌ای ندارم»، نه این‌که «هیچ فعال پسندیده نیست»؛ در این مورد، ضمیر به همراه فعل اسنادی، روی هم به صورت فعل «داشتی» ترجیح می‌شوند و درست نیست آن را مصدراً جایه‌جاوی، ضمیر بدانیم.

نمونه‌هایی مهم از «جایه‌جایی ضمیر» در آزمون‌های سراسری گاج:

* در همهی گزینه‌ها «جایه‌جایی، ضمیر» موحّج بددآمدن شیوه‌ی بلاغ، شده است، به جز ..... .

- ۱) با دل سنجینت آیا هیچ درگیرد شبی
 ۲) هزار دشمن از می کنند قصد هلاک
 ۳) باغبان! خزان بی خبرت می بینم
 ۴) مرغ بهشت بودم و افتادمت به دام

* در همهی گزینه‌ها جایه‌جا، ضمیر متصلب موجب بدل آمدن شوهی بلاغی شده است، به جز ..... .

- کام من آمد چو کام دوست روا شد
دامنست گیرم گهی و انصاف جان بستانمت
فرصت نیافتم که بگیرم عنان خوش
گر رودم جان هزار بار ز پیکر

(۱) گر کندم قصد جان دریغ ندارم
(۲) رواد اشکم گر گریان گیردم از دست تو
(۳) چون موج از کشاکش این بحر نیلگون
(۴) می-نرود از دلم ارادت خسرو

* در همهی گزینه‌ها جایه‌جایی ضمیر متصلب موجب بدلی آمدن شیوه‌ی بلاغی شده است، به جز ..... .

- ۱) مهرم به لب نه از قدح می که هیچ کس
۲) ور در سر آن زلف پریشان رودم دل
۳) شتاب می کندم عمر، در فراق مکوش
۴) شوم به راه تو خاک و در این غم که مادا

زبانای این دیار نیزد به گفت و گوی
از بهر دل خسته پریشان توان بود
تو را که از پس عمری بدیدهام، مشتاب
صیغبار غم آلود من به کوی تو آرد

* در همهی اینات به جز بیت ..... اجزای حمله به شیوهی بلاغ، بیان شده است.

- تا بر لب آن صنم می گلگون گرفته است
آن هم طرف روی نکوی تو گرفت
صبح قیامت دمید، وین شب هجران نرفت
اشک دوان آمد و دامان گرفت

۱) ما می خوریم دم به دم از اشک جام خون
۲) گفتم به خط تو جانب ما را گیر
۳) سیل ملامت رسید، کوه غم از جا ببرد
۴) شوق تو ام باز گریبان گرفت

نیازهای معمم	حقوق انسان	حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی	روابط اجتماعی	بی‌دریبی سیاسی	دگرگونی‌های بی‌دریبی
حقوق انسان	حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی	روابط اجتماعی	بی‌دریبی سیاسی	دگرگونی‌های بی‌دریبی	آشنازی با مکتب‌های فکری و ادبی اروپا
حقوق انسان	حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی	روابط اجتماعی	بی‌دریبی سیاسی	دگرگونی‌های بی‌دریبی	آشنازی در قلمرو اندیشه، آشنازی با مکتب‌های فکری و ادبی اروپا
حقوق انسان	حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی	روابط اجتماعی	بی‌دریبی سیاسی	دگرگونی‌های بی‌دریبی	آشنازی با مکتب‌های فکری و ادبی اروپا
حقوق انسان	حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی	روابط اجتماعی	بی‌دریبی سیاسی	دگرگونی‌های بی‌دریبی	آشنازی با مکتب‌های فکری و ادبی اروپا

جمالاً زاده و طنز پر تحریک و مردمی، دهخدا شاهد هستیم. (۳۰ واپسیتی سینما)

^(۴) مفهوم گزینه، مدال و نفر «دشمن‌دست».

مفهوم مشترک بست سؤا، و سایر گزینه‌ها: دعوت به سازش، و مدارا

خطای علمی سؤال: گزینه‌ی (۴) انتخاب مبهم و سردگم طراح سؤال است. برخلاف نظر طراح، این گزینه هم، به تعبیری می‌تواند با سایر ابیات هم مفهوم باشد؛ به هر حال، با توجه به تناسب روش‌ن سه گزینه‌ی اول، ناچار گزینه‌ی (۴) را باید پاسخ مناسب‌تر دانست.

مفهوم «سازگاری و مدارا» و دو نمونه از آن در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۷ - سال ۸۹

* کدام گزینه به مفهوم «دعوت به آشتی جویی و مدارا» اشاره ندارد؟

- چه حاجت به تندری و گردن کشی؟
چو با دوست سختی کنی دشمن اوست
بنیان زندگی به مدارا گذاشتیم
که رحمت بر او جور بر عالمی است

- (۱) چو کاری برآید به لطف و خوشی
(۲) به نرمی ز دشمن توان کرد دوست
(۳) اینم ز دشمنیم که با دشمنیم دوست
(۴) مبخشای بر هر کجا ظالمی است

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۶ - سال ۹۰

* کدام گزینه با آیه‌ی شریقه‌ی (إذْهَا إِلَى فرعون أَتَهُ طَغَى فَقُولَا لَهُ فَوَلَّ أَتَيَا) تناسب معنای دارد؟

به هر که با تو کند دشمنی، مدارا کن

(۲) ز سنگ خاره دم تیغ زود برگردد

مفهوم گزینه‌ی (۳): رنج جدایی و دست نیافتن به معشوق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: مرگ ظاهری!

خطای علمی سؤال: عبارت سؤال درباره‌ی تظاهر به مردن و مفهوم آن «نقش تظاهر در رهایی از گرفتاری و رسیدن به مقصود» است، اما گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) به روشی می‌گویند که «نفی وجود مادّی موجب زندگی ابدی است» و این مفهومیست کاملاً عرفانی! منظور از «مرگ» در صورت سؤال، «مرگ ظاهری» و در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴)، «نفی وجود مادّی» است؛ بنابراین، طراح سؤال متأسفانه نه از عبارت سؤال و نه از گزینه‌ها درک درستی نداشته و برای یافتن تناسب معنایی، تنها به دنبال واژه‌ی «مرگ» و شکل‌های مختلف فعل «مردن» بوده است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): کسی که به حقیقتی ارزشمند برسد، خود را با دل‌بستگی‌های کوچک و بی‌ارزش مشغول نمی‌کند.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۳) ناچیزی هدیه‌ی عاشق در پیشگاه معشوق

(۲) تناسب با هم جنس / بازگشت به اصل

(۴) استغنای (بی‌نیازی) معشوق از عاشق

ششمین وادی از هفت وادی عرفان «وادی حیرت» نامیده می‌شود. برای تشخیص گزینه‌ی درست، کافی است به واژه‌ی «توحید» که نام وادی قبلی است توجه کنید. عطّار نیشابوری در پایان وادی پنجم - که وادی توحید باشد - وادی ششم (حیرت) را این‌طور معرفی می‌کند:
«بعد از این وادی حیرت آیدت / کار دائم درد و حرست آیدت
مرد حیران چون رسد این جایگاه / در تحیر مانده و گم کرده راه
هرچه زد توحید بر جانش رقم / جمله گم گردد از او گم نیز هم!»

عنی ابیات: بعد از این وادی (وادی توحید)، وادی «حیرت» پیش روی توست و کار تو [در این مرحله] درد و حرست همیشگی در عشق است. انسان حیرت‌زده چون به این وادی می‌رسد، سرگردان می‌ماند و راه را گم می‌کند. هرچه توحید [در مرحله‌ی قبل] بر جان او (سالک) نگاشته بود، همه از او گرفته می‌شود، به طوری که خود «حیرت» هم در این وادی حیران و سرگردان می‌شود!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عین وادی فراموشی بود / لنگی و کری و بی‌هوشی بود : وادی هفتتم (فقر و غنا)

(۲) گر بسی بینی عدد گر اندکی / آن یکی باشد در این ره در یکی : وادی پنجم (توحید)

(۴) گر در این دریا هزاران جان فتاد / شبنمی در بحر بی‌پایان فتاد : وادی چهارم (استغنای)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): ضرورت باقی گذاشتن نام نیک از خود

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۳) ترجیح نیکی باطنی بر نیکی ظاهری

(۲) توقع نایجای نیکی از دیگران در برابر اعمال بد خود

(۴) توازن بودن غم و شادی

(۱) - ۲۱

(۳) - ۱۸

(۱) - ۱۹

(۳) - ۲۲

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): راضی بودن به شرایط ناگوار و رنج آور

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) هر پدیده‌ای بر اساس سرشتی که طبق آن پروردگار شده عمل می‌کند.

(۲) تهی دستی مایه‌ی تنفس و آزار ممدوح / معشوق است.

(۴) وصال در گرو توانگری عاشق است.

بساطه مفهوم «پرهیز وارستگان از همنشینی با دنیاپرستان» در آزمون‌های سراسری گاج: ۵ بار / نمونه‌ای از این مفهوم:

پیش‌انداخته‌ی آزمون ۱۹

* کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر تناسب معنایی کمتری دارد؟

«زندگی خود او (مولانا) با قناعت و گاه با قرض می‌گذشت، اما این فقر اختیاری را بر مکنت و تجمل رایج در دستگاه صدرالدین شیخ‌الاسلام ترجیح می‌داد و از آن هیچ گونه ناخرسنی نشان نمی‌داد.»

(۱) دولت آن باشد که حق را بندۀ‌فرمانی کنی برسیر فقر بنشینی و سلطانی کنی

(۲) آنان که دم ز دولت فقر و فنا زنند بردشایی دو جهان پشت‌با زنند

(۳) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است

(۴) تا رسی غنی غیر دل‌آزاری نیست از بهر فقیر چاره جز زاری نیست

مفهوم گزینه‌ی (۲): ضرورت تربیت و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به پختگی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

مفهوم «قابل پختگی و خامی» ۱۴ بار در آزمون‌های سراسری گاج مورد سؤال بوده است. این دو نمونه را بینید:

پیش‌انداخته‌ی آزمون ۸

* کدام گزینه با بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» قرابت معنایی کمتری دارد؟

پیش‌انداخته‌ی آزمون ۸

(۱) به زخم‌خورد حکایت کنم ز دست جراحت

(۲) شب فراق که داند که تا سحر چند است؟!

(۳) دردیست درد عشق که درمان‌پذیر نیست

(۴) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر

پیش‌انداخته‌ی آزمون ۸

* کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی کمتری دارد؟

«هر کاو شراب فرقت روزی چشیده باشد داند که سخت باشد قطع امیدواران»

(۱) به زخم‌خورد حکایت کنم ز دست جراحت

(۲) شب فراق که داند تا سحر چند است؟!

(۳) دلی کاو کشته‌ی عشق است زنده‌است

(۴) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر

مفهوم گزینه‌ی (۴): نکوهش دل‌بستگی به دنیا

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تقابل عشق و عقل

دقّت کنیم: در گزینه‌ی (۴) مرجع ضمیر «او» با توجه به بیت پیش از آن در دیوان ناصر خسرو، «دنیا» است:

دیویست جهان صعب و هشیاری و بیدار / هشیار و خردمند نجسته‌ست همانا

گر هیچ خرد داری و هشیاری و بیدار / چون مست مرو بر اثر او به تمنا

مفهوم گزینه‌ی (۱): راضی بودن به کمترین بهره‌مندی، حتی به پیامی از معشوق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: قناعت و مناعت طبع (بلندنظری)

دقّت کنیم: وجود واژه‌ی «قناعت» در عبارات سؤال، گمراه‌کننده است و این مسئله‌ی البته نه نشانه‌ی نکته‌ی انحرافی سؤال و زیرکی طراح،

بلکه نشانه‌ی ناآشنایی ایشان با عبارات چندمفهومی و لزوم پرهیز از آن‌ها در طراحی سؤال است.

(۴) - ۲۴

(۱) - ۲۵

خطای علمی سؤال: الف) مسئله‌ی «تحريف» در آزمون‌های سراسری - چنان‌که در مورد سؤالات املای متنی شرح داده شد - جایگاه ویژه‌ای دارد! اما عجیب‌ترین و به یادماندنی‌ترین این تحریف‌ها در نمونه‌های شعری اتفاق افتاده‌اند. ناشناسی با زبان شعر و بی‌خبری از نمونه‌های شعری عالی برای موضوعات آرایه و قرابت معنایی، موجب شده طراح سؤال گاهی برای تحمیل یک مفهوم به بیت، گاهی برای دست و پا کردن جناس تام و ناقص و گاهی هم بدون هیچ دلیلی، در برخی بیت‌ها یک یا چند واژه را به دل خواه تغییر دهد! این تغییر هیچ ارتباطی به احتمال بدخوانی بیت یا وجود نسخه بدل‌های متعدد برای یک بیت ندارد. وسعت این تحریف به حدی است که گاهی مصراع اول یک بیت، سروده‌ی یک شاعر و مصراع دوم سروده‌ی شاعری دیگر است!!!

در گزینه‌ی (۲) از این پرسش نیز حذف «و» بین «آز» و «فرزونی» در مصراع دوم، موجب تولید ترکیب حشوآمیزی به نام «آز فرزونی» شده است! ب) یکی از معانی «با» در زبان فارسی «آش» است و این «با» همان است که در نام غذاهایی مانند «شوربا» به چشم می‌خورد. از آن‌جا که داوطلبان این واژه را در کتاب‌های درسی خود نمی‌بینند، طراح سؤال سعی کرده با اوردن معنی واژه در پایان گزینه‌ی (۴) مشکل بیت را حل کند؛ غافل از این‌که، «با» با توجه به مفهوم بیت، معنی بسیار مرفه و تشریفاتی دارد. «با در با» هم، مانند «باغ در باغ» و «خوان در خوان» به کنایه یعنی «سرشار از ناز و نعمت»؛ در حالی‌که امروز «آش» نmad ناز و نعمت محسوب نمی‌شود، چه برسد به «آش در آش»!!! آش در میان ایرانیان امروز، نوعی خوراک محلی، مناسبتی، حاضری و «دور همی» (!) به شمار می‌آید و به هیچ‌وجه کاربرد تشریفاتی ندارد؛ بلکه برعکس، در مواردی نmad بی‌ارزشی و بی‌کیفیتی است و به همین معنی هم در ترکیب «آش خور» به معنی کنایی «سربار» به کار می‌رود!!!

www.riazisara.ir

مربان هنری

دانلود از سایت ریاضی سرا

كلمات کلیدی: يحايسِب - على كثرتهم - يَرْقُهُمْ (۴)

مقاييسه کليدها در گزينهها:

«يحايسِب: محاسبه می‌کند»، فعل مضارع معلوم از باب «مُفَاعِلَة» است، نه اسم فاعل که معادل عربی آن «محاسب: حسابرس». [رد سایر گزینه‌ها]
«على كثرتهم: با وجود بسیار بودن تعداد آن‌ها» [رد سایر گزینه‌ها]

«يرْقُهُمْ: آن‌ها را روزی می‌دهد»، فعل «يرْقُهُمْ» فعل مضارع معلوم است نه مضارع مجهول. [رد گزینه‌ی (۳)]

كلمات کلیدی: شعرُ - يَقْهَقَهُ - يَسْخَرُ مِنْيَ - عصياني رَبِّي (۲)

مقاييسه کليدها در گزينهها:

«شعرُ: احساس کردم»، فعل ماضی است نه فعل مضارع. [رد گزینه‌ی (۳)]
ضمناً در گزینه‌ی (۱) فعل «شعرُ» اصلاً ترجمه نشده است.

«يَقْهَقَهُ: قهقهه می‌زند»، فعل مضارع رباعی مجرد است نه فعل ماضی؛ و صیغه‌ی «للغايت» است. [رد سایر گزینه‌ها]
«يسخر مني: مرا مسخره می‌کند»، فعل مضارع است نه فعل ماضی؛ و نیز صیغه‌ی «للغايت» است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

«عصياني رَبِّي: نافرمانی از پروردگارم»، «عصياني» ترکیب اضافی است نه فعل. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

كلمات کلیدی: قد تعلَّمْتُ - أَنْ لَا أَعْجَلُ - معاتبة - ذَنْب (۱)

مقاييسه کليدها در گزينهها:

«قد تعلَّمْتُ: یاد گرفته‌ام»، معادل فعل ماضی نقلی فارسی و صیغه‌ی متکلم وحده است. [رد سایر گزینه‌ها]
«أَنْ لَا أَعْجَلُ: که ... عجله نکنم»، فعل مضارع منصوب معادل مضارع التزامی ترجمه می‌شود. [رد سایر گزینه‌ها]

«معاتبة: سرزنش کردن» [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

«ذَنْب: گناهی»، او لا: مفرد است. [رد گزینه‌ی (۲)] ثانیاً: نکره است و به صورت ترکیب اضافی نیامده است. [رد سایر گزینه‌ها]

مشابه تست ۲۹ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی - آزمون ۶ و تست ۱۵۸ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی اختصاصی انسانی - سال ۸۹

ترجمه‌ی صحیح سایر گزینه‌ها:

۲) فعل «نشاهد» مضارع و معلوم و در صیغه‌ی متکلم مع الغیر است. و نیز «أَم» مفرد است نه جمع. «پس اخلاقیاتی که ما آن را خارج خانه مشاهده می‌کنیم، نتیجه‌ی تربیت مادر است.»

۳) کلمه‌ی «الحقیقی» صفت «إصلاح» است که مضایله «المجتمع» موصوف و صفت را از یکدیگر جدا کرده است. «به همین خاطر ععتقدیم که اصلاح حقیقی جامعه بر زن مرتكز می‌باشد.»

۴) «الآخری» صفت «مسؤولیات» است نه صفت «المرأة». «و از مسئولیت‌های دیگر زن مشارکتش در خدمات اجتماعی است. لاما» بر سر فعل ماضی مفعول فیه است پس در اینجا فعل را منفی نمی‌کند؛ «هذا السؤال» معرفه است به صورت «این سؤال» ترجمه می‌شود. ضمناً «يشغل» با توجه به فعل جمله‌ی قبل (کنت) که فعل ماضی است، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

ترجمه‌ی صحیح گزینه‌ی (۱): «زمانی که طفای بودم پیوسته این سؤال فکر مرا مشغول می‌کرد.

ترجمه‌ی سؤال: «همانا سخن‌چینی (بذر) کینه می‌کارد.» گزینه‌ی (۲) از نظر مفهوم به این سؤال نزدیک‌تر است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

۱) «انسان سخن‌چین چه بد است، زیرا او تو را از دوستانت دور می‌کند.»

۲) «بدگویی چه زشت است! همانا آن بذرها کینه را میان مردم می‌پراکند.»

توجه: مفهوم گزینه‌ی (۴) نیز به صورت سؤال نزدیک است زیرا در آن گفته شده اختلاف بین دو نفر به آتشی می‌ماند که سخن‌چین هیزم این آتش را بیش‌تر می‌کند یعنی بذر کینه و تفرقه را میان آن دو نفر می‌پاشد؛ بنابراین این گزینه نیز می‌تواند گزینه‌ی صحیح باشد و نیز قابل ذکر است که در آزمون آزمایشی سنجش فرودین ۹۰ این بیت از نظر مفهومی معادل عبارت «إن النيمية تزعزع الضغينة» گرفته شده است.

مشابه تست ۲۸ سوم انسانی - آزمون ۲ - سال ۸۹

کلمات کلیدی: فقط ... اجازه می‌دهد - به نامیدی - قلبش - نفوذ کند

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«فقط ... اجازه می‌دهد: إنما يسمح» [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

«قلبی»؛ ترکیب اضافی است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

«نفوذ کند: أن يتسرّب»، أولاً: مضارع منصوب است. ثانياً: معادل مضارع مثبت است. [رد گزینه‌ی (۲)]

مشابه تست ۸۲ - آزمون ۵ و تست ۷۶ - آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی - سال ۹۰

مشابه تست ۱۷۰ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی اختصاصی انسانی سال ۹۰

(۴) - ۳۳

«نمی‌توانیم» مضارع منفی است و معادل آن «لا» به همراه فعل مضارع است. ضمناً «تكاليف درسيمان» ترکیب وصفی اضافی است و نیز دقت کنید «ی» در «مهمنانی» علامت نکره نیست بلکه مصدری است، «حتی» از ادات ناصیبه و به معنای «تا، تا این‌که» استعمال می‌شود.

تعریف صحیح عبارت: نَحْنُ لَا نَقْدِرُ بِسَبَبِ كُثْرَةِ وَاجْبَاتِ الْمَدْرِسَةِ أَنْ نَدْهَبَ إِلَى الصِّيَافِةِ.

ترجمه‌ی درک مطلب:

آیا تاکنون در طول سفر خود پرنده‌ای را دیده‌ای که بر روی کابلی (آن‌چه که برق از آن عبور می‌کند) بایستد، بدون این‌که خطروی او را تهدید نماید؟ پس بسیار مشاهده می‌کنیم پرنده‌گانی را که بر روی سیم‌های برق فرود می‌آیند اما آن‌ها دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند! چرا؟! انرژی برق از مراکز تولید از طریق دو کابل به منازل منتقل می‌شود که یکی از آن دو، الکترون‌ها را می‌آورد و دیگری آن‌ها را برمی‌گرداند، و برای این‌که پرنده دچار برق‌گرفتگی شود به ناچار باید با دو سیم در تماس باشد و یا با سیم نیروی برق و زمین در تماس باشد! پس به همین خاطر برای هر شخصی که با زمین در حالی که با زمین در تماس است، خطرناک است که با سیم‌های برق در تماس باشد، زیرا برق از سیم به زمین از بین بدنش عبور می‌کند!

(۲) - ۳۴

در متن گفته شده، که دو کابل مجزا وجود دارد که یکی الکترون‌ها را به مقصد حمل می‌کند و دیگری برمی‌گرداند، بنابراین گزینه‌ی (۲) «فاصله‌ای بین دو کابل وجود ندارد، بلکه آن دو به یکدیگر چسبیده‌اند!» از نظر مفهومی صحیح نیست.

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

۱) منبع کابل، کارخانه‌های تولید برق است!

۳) یکی از دو کابل الکترون‌های به کار رفته در مقصددها را بر می‌گرداند.

۴) زمانی که کفشه مناسب بپوشیم خطروی ما را تهدید نمی‌کند در حالی که کابلی را که در آن برق است را لمس کنیم!

در متن گفته شده تماس با کابل‌های برق برای کسی که در تماس با زمین است، خطرناک است، بنابراین نتیجه می‌گیریم زمین می‌تواند برق را منتقل کند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- ۱) پرنده‌گان هیچ‌گاه دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند!
۲) دو کابل یک کار واحد را انجام می‌دهند!
۳) زمین می‌تواند برق را منتقل کند!
۴) انتقال برق با یک سیم ممکن است!

اشتباه کدام است؟ «پرنده‌ای که بر روی کابل برقی می‌ایستد دچار برق‌گرفتگی نمی‌شود زیرا آن .....»

در متن گفته شده، اگر پرنده روی یک کابل برق بایستد دچار برق‌گرفتگی نمی‌شود، بنابراین گزینه‌ی (۲) «بر یک سیمی که در آن برق جریان دارد نمی‌ایستد» برای جای خالی مناسب نیست.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- ۱) در این هنگام در تماس با زمین نمی‌باشد!
۲) بر کابلی که در آن برق است نمی‌ایستد!
۳) بر یک کابل می‌ایستد نه دو کابل!
۴) در آن واحد با دو کابل در تماس نمی‌باشد!

موضوع اصلی متن بیان کارکرد کابل‌های برقی است هرچند که مابین مطلب در مورد گزینه‌های دیگر بحث کرده باشد.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- ۱) بیان کیفیت عمل کابل‌های برق.
۲) بیان خطرات برق‌گرفتگی برای انسان و پرنده‌گان.
۳) توضیح خطرات کابل‌های برقی.
۴) عدم اجازه به پرنده‌گان که بر کابل‌ها بایستند.

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «تَنْتَقِلُ الطَّاقَةُ الْكَهْرَبَائِيَّةُ مِنْ مَرَاكِزِ الإِنْتَاجِ إِلَى الْمَنَازِلِ مِنْ خَلَالِ سُلْكَيْنَ، أَحَدُهُمَا يَحْمِلُ الْإِلْكْتْرُونَاتِ!»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) إلكترونات ← إلكترونات (مفعول و منصوب به اعراب فرعی کسره است، چون جمع مؤنث سالم می‌باشد).
۲) ثُنَقِلُ ← ثُنَقِلُ (فعل لازم و معلوم از باب افعال است). / مَرَاكِزِ ← مَرَاكِزِ (محروم به حرف جر است هرچند که غیرمنصرف است ولی به خاطر مضاف واقع شدن حرکت کسره را می‌پذیرد).
۳) الطَّاقَةُ ← الطَّاقَةُ (فاعل و مرفوع است).
۴) مَنَازِلِ ← مَنَازِلِ (فاعل و مرفوع است).

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «مُحْطَرٌ عَلَى أَيِّ شَخْصٍ يَقْفُ مُلَامِسًا الْأَرْضَ أَنْ يَلْمَسَ أَسْلَاكَ الْكَهْرَباءِ!»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) مَلَامِسًا ← مَلَامِسًا (اسم فاعل از ثلاثی مزید باب «مفاعة» است).
۲) يَقْفُ ← يَقْفُ (خلی از حروف ناصبه است بنابراین باید معرفی شد). / يَلْمَسَ ← يَلْمَس (فعل مضارع منصوب به حرف ناصبه «آن» است).
۳) شَخْصٍ ← شخص (دلیلی برای نپذیرفتن تنوین ندارد یعنی نه مضاف واقع شده و نه غیرمنصرف است ضمناً «ال» نیز ندارد). / يَلْمَسَ ← يَلْمَس دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) مبني للمجهول ← مبني للمعلوم / نائب فاعله ضمير «هو» المستتر ← فاعله «خطر»
۲) بزيادة حرفين من باب تفعيل ← بزيادة حرف واحد من باب تفعيل
۳) لازم ← متعد / مبني للمجهول ← مبني للمعلوم / نائب فاعله «خطر» الاسم الظاهر ← فاعله «خطر» الاسم الظاهر

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) مزید ثلاثی من باب إفعال ← مجرد ثلاثی / فاعله «شخص» ← فاعله ضمير «هو» المستتر
۲) متعد ← لازم

۴) مزید ثلاثی من باب إفعال ← مجرد ثلاثی

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) مشتق و اسم مفعول ← مشتق و اسم فاعل
۲) تمییز نسبة و منصوب ← حال مفردة و منصوب
۳) مشتق و اسم مفعول ← مشتق و اسم فاعل / تمییز نسبة و منصوب ← حال مفردة و منصوب
۴) مشتق و اسم مفعول ← مشتق و اسم فاعل

فعل مضارع «يَتَعَاوِنُ» صیغه‌ی «اللغایات» است و دو صیغه‌ی فعل مضارع «اللغایات» و «المخاطبات» همواره مبنی هستند.

ولی فعل‌های: «يَبْعَثُ - يَنْفَقُونَ - يَجْبُونَ - يَتَّقِي» معرب هستند.

فعل «إِثْرَوْثُ» فعل ماضی لفیف مقرون است که حروف دوم و سوم آن عله است. زوی (افتقلت): إِثْرَوَيْتُ ← إِثْرَوَاتُ ← إِثْرَوْثُ (اعلال به حذف)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) أَرِثَ (ورث: معتل و مثل)

(۲) إِسْتَهْنَنُ (غنى: معتل و ناقص)

(۳) يَهْتَدُونَ (هدي: معتل و ناقص)

بنابراین فعل‌های بالا تنها یک حرف عله دارند.

تذکر مقدم: هرگاه اسم غیرمنصرف (الاسم الممنوع من الصرف) مضاف واقع شود یا این‌که «ال» بگیرد، در اعراب جر، حرکت کسره را می‌پذیرد:

من + أَقْرَبِ (مضاف و مجرور به حرف جز) + البيوتِ (مضاف‌الیه و مجرور) / أبعد (معطوف به «أقرب» است و چون مضاف واقع شده کسره می‌گیرد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) إِلَى عَلَمَاءٍ (موصوف) عظماء (صفت)؛ «علماء» و «عظماء» چون «الف» ممدود زائد دارند غیرمنصرف هستند هرچند کتاب درسی به آن اشاره‌ای نکرده است.

(۲) بِمَدَارِسَ و مَشَاهِدَ (موصوف) خضراء (صفت)

(۳) بِمَصَابِيحِ (موصوف) جَمِيلَهِ (صفت) حمراء

توجه: در صورت سؤال خواسته شده گزینه‌ای را انتخاب کنید که دارای غیرمنصرفی باشد که کسره می‌پذیرد و این درحالی است که در گزینه‌ی

(۱) نیز «فضائل» غیرمنصرف است و چون مضاف واقع شده پس کسره را می‌پذیرد و مجرور به حرف جر با اعراب اصلی است.

اما چون در این گزینه نیز غیرمنصرفی داریم که کسره قبول نکرده می‌توان با اعمال گزینه‌ی (۲) را پذیرفت.

مضامین: مبتدا و مرفوع / ها: مضاف‌الیه و محلًا مجرور / عَذَبَةً: خبر و مرفوع / مفیدَةً: معطوف و مرفوع به تبعیت / بالنسبة: جاز و مجرور /

للطلاب: جاز و مجرور

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) في مكتبة: جاز و مجرور شبه‌جمله، خبر مقدم / كتب: مبتداي مؤخر

(۲) هناك : ظرف يا مفعول فيه (المكان) و منصوب محلًا و شبه‌جمله خبر مقدم مرفوع محلًا / كتب: مبتداي مؤخر

(۳) لها: جاز و مجرور، خبر مقدم / أنواع: مبتداي مؤخر

مشابه تست ۴۵ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی – آزمون ۱۶ – سال ۹۰

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تَرَضَ ← تَرْضِي / تَحَاوِلُ ← تَحَاوِلِي / تَسْتَمِرَ ← تَسْتَمِرِي / فِيهَا ← فيه (چون مرجع ضمیر «عمل» مذکور می‌باشد ضمیر نیز باید مذکور باید.)

(۳) رَضِيَتِ ← تَرْضِي / حَاوَلَتِ ← تَحَاوِلِي / تَسْتَمِرَ ← تَسْتَمِرِي

تذکر: نباید زمان فعل تغییر کند یعنی مضارع به مضاری تبدیل شود.

(۴) رَضِيَتِ ← تَرْضِي / عَمَلَهَا ← عملک / حَاوَلَتِ ← تَحَاوِلِي / فِيهَا ← فيه

مشابه تست ۵۰ سوم انسانی – آزمون ۳ – سال ۸۹

(۳) اللَّيلِ: مضاف‌الیه و مجرور / التَّهَار: معطوف و مجرور بالتبعیة للمعطوف عليه «اللَّيل»

ولی کلمات «اللَّيل، بَيْنَ، عِنْدَ» مفعول‌فیه و منصوب هستند.

مشابه تست ۴۷ – آزمون ۲ و تست‌های ۲۸ و ۴۷ – آزمون ۳ و تست ۴۷ – آزمون ۷ سوم انسانی و تست ۲۴۹ – آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

اختصاصی انسانی و تست ۷۴ – آزمون ۱۴ و تست ۴۹ – آزمون ۱۸

تعریف: فعل و فاعل آن ضمیر مستتر «ئچن» / منتجات: مفعول به و منصوب به کسره / نا: مضافق الیه و محلّ مجرور / الوطنية: نعت و منصوب

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) الناقلات: مجرور به حرف جز «منعوت» / الكبيرة: نعت و مجرور به تبعیت از «الناقلات»

۲) الأشجار: مضافق الیه و مجرور «منعوت» / الربيعية: نعت و مجرور به تبعیت از «الأشجار»

۳) فئات: مضافق الیه و مجرور «منعوت» / الدراسية: نعت و مجرور به تبعیت از «فئات» — أستاذات: مضافق الیه و مجرور «منعوت» /

الفاضلات: نعت و مجرور

مشابه تست ۴۹ - آزمون ۱۶ و تست ۷۳ - آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی و تست ۳۵ - آزمون ۱۵ دوم انسانی - سال ۹۰

(۴) در این گزینه و او عاطفه است:

«کارمند مشغول کارهایش بود و به سخنم اعتنا نکرد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «ای مادرم؛ چرا تو نگران هستی، به خدا سوگند من هیچ مشکلی ندارم.» (و: حرف جازه و قسم)

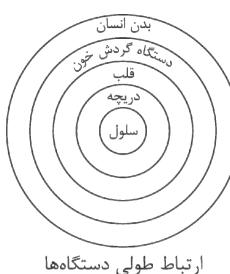
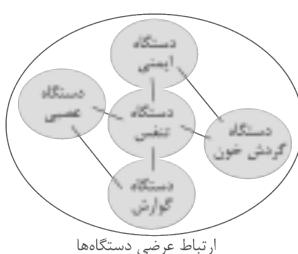
۲) «این دانش‌آموز سخن معالم را تصدیق کرد در حالی که به خوبی آن را نفهمیده بود.» (و: واو حالیه)

۳) «ای کودکم؛ شب از خانه خارج مشو در حالی که تنها هستی.» (و: واو حالیه)

مشابه تست ۴۴ - آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی - سال ۹۰ و تست ۴۰ - آزمون ۷ سال سوم - سال ۹۰

(۴) - ۵۰

دانلود از سایت ریاضی سرا فرهنگی مطرب اسلامی www.riazisara.ir

در پیوستگی طولی، هر نظام کوچک در دل نظام بزرگ‌تر قرار دارد و به عنوان عضوی در آن نظام عمل می‌کند؛ به گونه‌ای که هدف نظام یا جزء کوچک‌تر در خدمت و طول نظام بزرگ‌تر قرار دارد و آن نیز در خدمت جزء بزرگ‌تر تا به برترین و بزرگ‌ترین هدف برسد. بنابراین جمله‌ی «ترکیب مجموعه‌ای از اجزاء با حفظ رتبه» زمانی تحقق می‌یابد که مجموعه‌ی اجزاء هر کدام در یک رتبه‌ی جداگانه باشند و نسبت به دیگری در رتبه‌ی بالاتر یا پایین‌تر قرار گیرند و عبارت «حفظ رتبه» گویای مرتبه دار بودن اجزای مجموعه است که این همان ارتباط طولی است. در پیوستگی عرضی، نظام‌ها در کنار یکدیگر قرار دارند و جزئی از یکدیگر نیستند و برای رسیدن به هدفی با یکدیگر ارتباط و همکاری دارند. عکس جمله‌ی «تحقیق بخشیدن به یک هدف با ترکیب مجموعه‌ای از اجزاء با حفظ رتبه» پیوستگی عرضی را رقم می‌زند. از دقت در تصویر کتاب در صفحه‌ی ۲۲ می‌بینیم که هر کدام از دستگاه‌های تنفس در بدن دستگاه تنفس در بدن ارتباط عرضی دارد و سلول در بدن در دل نظام بزرگ‌تر از خود قرار دارد که با سایر بخش‌ها ارتباط طولی دارد.

(۲۲) سال دوم - صفحه‌ی ۲۲

البته این سؤال از نظر مفهومی دارای اشکال است زیرا رابطه‌ی طولی یا عرضی برای یک بخش یا شیء به تنها یعنی ندارد مثلاً نمی‌توان گفت که دستگاه تنفس به تنها ی دارای چه رابطه‌ای است؛ بلکه می‌توان رابطه‌ی دستگاه تنفس با دستگاه گوارش را بررسی کرد که از نوع عرضی است. به نظر می‌رسد طراح محترم تنها به عنت این‌که در کتاب درسی دستگاه تنفس در شکل مربوط به رابطه‌ی عرضی آمده است، وجود دستگاه تنفس در بدن را بیان‌گر رابطه‌ی عرضی دانسته درحالی که اگر بخواهیم رابطه‌ی دستگاه تنفس و بدن را با هم بررسی کنیم، از آن جایی که دستگاه تنفس جزئی از بدن است، این رابطه از نوع طولی است نه عرضی. پاسخ به این سؤال از دقت در مفهوم جملات درس امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۹ آزمون ۱۰ و تست ۹۰ آزمون ۵

(۳)-۵۲

آیات ۵۴ و ۵۵ سوره‌ی قمر می‌فرماید: «همان پرهیزکاران در باغها و نهرها در جایگاه حق نزد فرمانروایی با اقتدارند.» طبق این آیات بالاترین جایگاه برای انسان، «مقام قرب وجودی» است که عبارت «عند ملیک مقتدر» حاکی از آن است. (سال دوم - صفحه‌ی ۴۳)

آیه‌ی ۱۶۹ سوره‌ی بقره می‌فرماید: «آئمَّا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ، (شیطان) شما را به بدی و زشت کاری فرمان می‌دهد و این که درباره‌ی خدا آن‌چه را نمی‌دانید، بگویید.» عبارت «انْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ»، بیان‌گر «ناگاهانه سخن گفتن درباره‌ی خداوند» است. (سال دوم - صفحه‌ی ۴۵)

پاسخ به بخش اول سؤال از دقت در اندیشه و تحقیق و قسمت دوم از دقت در ترجمه و مفهوم آیه امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۷ آزمون ۷

(۱)-۵۳

دو مورد از دلایلی که دانشمندان بر وجود بعد غیرمادی انسان ذکر کرده‌اند عبارت‌اند از: ۱) رؤیاهای صادقه: هر کدام از ما هنگام خواب، رؤیاهایی را مشاهده می‌کنیم که برخی از آن‌ها مطابق با واقعیت هستند و از یک رویداد خارجی حکایت می‌کنند. ۲) ثابت بودن خود: وقتی گفته می‌شود «من» و «روح» انسان ثابت است، برخی گمان می‌کنند که مقصود این است که روح آدمی دچار هیچ تغییری نمی‌شود. خیر، روح آدمی تغییرات بسیاری می‌پذیرد. بنابراین وقتی می‌گوییم روح ثابت است، منظور این است که «من» یا «روح» تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد و فرسوده و مستهلك نمی‌شود و به چیز دیگری تبدیل نمی‌گردد. آیه‌ی ۷۲ سوره‌ی ص می‌فرماید: «فَاذَا سُوِيَتْهُ وَنُفِخَتْ فِيهِ مِنْ رُوْحٍ فَقَعَوْا لِهِ ساجدين، چون او را بیاراستم و از روح خود در او دمیدم پس برای او به سجده درآید.» از دقت در آیه مفهوم می‌گردد که سجده‌ی فرشتگان به آدم معلول برخورداری از بعد غیرمادی انسان وجود روح در اوست. (سال دوم - صفحات ۵۱ تا ۵۳)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آیه و تبیین رابطه‌ی علت و معلولی میان مفاهیم آن امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۹ آزمون ۷ و تست ۸۰ آزمون ۱۲

(۴)-۵۴

آیه‌ی ۳۵ سوره‌ی مؤمنون می‌فرماید: «اَيُعْدُكُمْ اَنْكُمْ اِذَا مَمْ وَكُنْتُمْ تَرَابًا وَعَظَمًا اَنْكُمْ مُخْرَجُونَ، آیا به شما وعده می‌دهد که هنگامی که مردید و خاک و استخوان شدید (باز) شما (از خاک) بیرون آورده می‌شوید؟» این که اشرف قوم، پس از مردن انسان و در خاک فرو رفتن او و پوسیده شدن جسم، بیرون آمدن آن را در روز رستاخیز بعيد می‌شمردند، همان «انکار معاد جسمانی» است.

آیه‌ی ۳۴ سوره‌ی مؤمنون می‌فرماید: «وَلَئِنْ اطَّعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ اَنْكُمْ اَذَا لَخَاصُونَ، وَإِنْ ازْ بَشَرِي مِثْلَ خُوْتَانَ اطَّاعَتْكُمْ اَنْكُمْ، قطعاً در آن صورت زیان کارید.» این که اشرف پیروی از پیامبران را زیان‌کاری می‌دانستند، همان «پیروی غیرسودمند از پیام آوران الهی» است. (سال دوم - صفحه‌ی ۶۶)

دلایل نادرستی سایر موارد:

آیه‌ی ۳۷ سوره‌ی مؤمنون: «اَنْ هِيَ الْحَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا، جَزِّ اَنْ زَنْدَگَى دُنْيَاِنَا، چَيْزَى نِيَسْتَ؛ مَيْرِيمَ وَ زَنْدَهِ مَيْشِوِيمَ» به تفکر مادی نسبت به مرگ و این که مرگ پایان زندگی است، اشاره دارد.

آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی کهف: «قَلْ هَلْ نَنْبَتُكُمْ بِالْاَخْسَرِينَ اَعْمَالًا، آیا به شما خبر دهیم که زیان‌کارترین مردم در کارها چه کسانی هستند؟» به «زیان‌کارترین افراد و سرنوشت آنان» اشاره دارد.

پاسخ به این سؤال از دقت در اندیشه و تحقیق کتاب و توجه به معنا و مفهوم آیات امکان‌پذیر است.

(۳)-۵۵

آیات ۹۹ و ۱۰۰ سوره‌ی مؤمنون می‌فرماید: «اَنْ گَاهَ كَهْ مَرَگَ يَكَى اَزْ آنْ هَا بِرْسَدَ، مَيْگَوِيدَ: «بِرُورَدَگَارَا! مَرَا باَزْ گَرْدَانِيد. شَایِدَ كَارْ شَایِسْتَهَايِ انجام دهْ آنْ چَه را در گَذَشْتَه تَرَكْ كَرْدَهَم». از این آیات بِرَادَشَت مَيْشَودَ كَه در عَالَم بِرَزَخَ، دَرَكَ وَ آگَاهِي انسان اَفْزُونَ مَيْگَرْدَ وَ نَسْبَتَ به کَاسْتَهَايِ انجام وظایيف خوبیش آگاهی مَيْبَاد. به هَمِين دَلِيلَ اَسْتَ كَه اَز خَداونَد مَيْخَواهدَ كَه او را به دُنْيَا باَزْ گَرْدَانَد تَا كَارْ شَایِسْتَهَايِ انجام دَهَدَ وَ فَرَصَتَ اَز دَسْت رَفَتَه را جَبَرَنَ نَمَايَد. (سال دوم - صفحات ۷۹ و ۸۰)

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

(۱) «در آن روز انسان از آن چه پیش فرستاده و آن چه پس از خود کسب کرده است، با خبر می‌شود.» پیام: ظرف تحقق و آگاهی از اعمال مانقدم و متأخر، عالم قیامت است.

(۲) «هَرَگَز! اين صرفاً سخنی است که او مَيْگَوِيدَ وَ در پَيْشَان بِرَزَخَي است تَا رَوْزَى كَه بِرَانِگِيختَه مَيْشَونَد.» پیام: پس از مرگ و تا قبل از قیامت، انسان‌ها وارد عالمی به نام بَرَزَخَ مَيْشَونَد و بَرَزَخَ دورَهِي عمل نَيَسْتَ و درخواست کافران برای جَبَرَنَ اعمال رَدَ مَيْشَود.

۴) «همانا کسانی که فرشتگان جانشان را می‌گیرند در حالی که ستمکار به خویش‌اند، می‌گویند: «در چه حال بودید؟» می‌گویند: «ما در زمین مستضعف بودیم.» پیام: ظالمان به نفس خویش در عالم بزرخ، گناهان خود را به علت مستضعف بودن توجیه می‌کنند.

پاسخ به این سؤال از دقت در معنا و مفهوم آیات امکان‌پذیر است.

(۱)-۵۶

آیه‌ی ۵۱ سوره‌ی یس می‌فرماید: «و در صور دمیده شود پس ناگهان آن‌ها (کافران) از قبرها به سوی پروردگارشان می‌شتابند.» زنده شدن همه‌ی انسان‌ها پس از نفح صور دوم صورت می‌گیرد. سپس در ادامه در آیه‌ی ۵۲، کافران پس از خروج از قبرها می‌گویند: «یا ویلنا من بعثنا من مرقدنا هذا ما وعد الرحمن و صدق المرسلون، وای بر ما چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟ این همان چیزی است که خداوند رحمان و عده داده بود و فرستادگان راست گفتند.» این سخن گفتار گروه نخست است. آیه‌ی ۶۸ سوره‌ی زمر می‌فرماید: «پس آنان ایستاده می‌نگردند.» پس از نفح صور دوم، همه‌ی انسان‌ها زنده می‌شوند و معاد جسمانی تحقق می‌یابد. (سال دوم - صفحات ۸۷ و ۹۲)

پاسخ به این سؤال از دقت در اندیشه و تحقیق کتاب و دانستن ادامه‌ی آیه و تطبیق آیات با واقعیت مربوط به قیامت امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۵ آزمون ۱۷

(۲)-۵۷

خدای رحمان موجودات را آفرید و رحمتش را در همه جا گستراند و فرمود: «و رحمتی وسعت کل شیء» با همین اسم «رحمان» آدمیان را آفرید و خدمت به آنان را خدمت به خود برشمرد. گروهی به خدا دل سپردنده و راه اطاعت پیمودند و برخی محبت و رحمتش را از یاد بردنده و راه سربیچی پیش گرفتند. خداوند درهای بازگشت را به رویشان گشود، ابتدا خود به سویشان رفت؛ یاد خود را در دلشان انداخت تا شاید دوباره به سویش رو کنند. بدین‌گونه اسم «عقار» خود را به تماش گذاشت. گشودن درهای بازگشت به روی توبه‌کنندگان از غفاریت خداست و آیه‌ی «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ، هَمَّا نَخْرَجَنَا تَوَبَّهَ كُنَّدَگَانَ رَا دَوَسْتَ دَارَدَ.» حاکی از آن است. آیه‌ی ۲۲۲ سوره‌ی بقره گرچه در کتاب نیامده اما طراح از آن سؤال داده است. (سال دوم - صفحه‌ی ۱۲۲) پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آن امکان‌پذیر است.

(۳)-۵۸

عفاف یک حالت روحی و فضیلت اخلاقی است که سبب می‌شود انسان اندام ظاهری خود را وسیله‌ی خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار ندهد و دیگران نتوانند از او هیچ‌گونه سوء استفاده‌ای کنند. انسان عزّتمند، عفیف هم هست؛ یعنی عزّتمندی او نمی‌گذارد به گونه‌ای خودنمایی کند که سرانجام آن تحقیر در جامعه باشد یا وسیله‌ی جلب توجه نگاههای آلوده فرار گیرد. از این جملات برداشت می‌شود که عفاف برخاسته از عزّت است. وقتی می‌گویند کسی دارای «عزّت نفس» است، بدان معناست که وی عظمت و صلابتی در خود احساس می‌کند که موجب می‌شود حقارت و پستی را نپذیرد و تن به شکست و زیبونی ندهد. (سال دوم - صفحات ۱۳۸ و ۱۳۹)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آن امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۷ آزمون ۱۷ و تست ۸۶ آزمون ۲

(۴)-۵۹

قرآن کریم مردم را راهنمایی می‌کند که راه درست افزایش ثروت - آن‌گونه که برخی می‌پندارند - ربا نیست، بلکه پرداخت زکات و انفاق است؛ زیرا با این کار، جامعه از فقر نجات می‌یابد و روحیه‌ی کار و شکوفایی اقتصادی شکل می‌گیرد. آیه‌ی ۳۹ سوره‌ی روم به این امر اشاره دارد و می‌فرماید: «و ما اعاتیم من رباً لیریو فی اموال النّاس فلایریو عن الدّلّه و ما اعاتیم من زکّة تریدون وجه الدّلّه فاویلک هم المضغعون، آن‌چه به عنوان ربا می‌پردازید تا در اموال مردم فزونی یابد مایه‌ی افزایش نزد خدا نیست و آن‌چه را به عنوان زکات می‌کند که پردازید که خشنودی خدا را طلب می‌کنید، پس آنان (که چنین عمل می‌کنند) دارای پاداش مصاعف‌اند.» (سال دوم - صفحات ۱۸۲ و ۱۸۳)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۹۷ آزمون ۱۴

(۱)-۶۰

خدای جهان، خالقی حکیم است؛ یعنی هیچ موجودی را بیهوده و عیث خلق نمی‌کند. هر مخلوقی را برای هدفی حکیمانه آفریده است و آن را به سوی هدفش هدایت می‌کند. پس، هدایت یک اصل **عام** و **همگانی** در نظام خلقت است. آیه‌ی ۷۸ سوره‌ی نحل: «و اللّه اخر جكم من بطون امهاتكم لاتعلمون شيئاً و جعل لكم السمع والبصر والافتدة. خداوند شما را از شکم‌های مادراتان بیرون آورد در حالی که چیزی نمی‌دانستید و برای شما گوش و چشم‌ها و دل قرار داد.» مؤید هدایت عمومی انسان با اعطای توانایی تعقل و تفکر (با اشاره به اعطای ابزارهای تفکر) است. آیه‌ی ۴۱ سوره‌ی زمر: «إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ...» بیان‌گر هدایت تشریعی انسان با ارسال کتاب است. (سال دوم - صفحات ۱۷ و ۱۶)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و موضوع آیات که هر کدام مبین کدام نوع هدایت است، امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۰۶ آزمون ۵ و تست ۱۰۳ آزمون ۱۰

(۲)-۶۱

نیاز به «کشف راه درست زندگی» جامع نیازهای انسان است و هر یک از آن نیازها، قسمتی از این نیاز را تشکیل می‌دهند. (سال سوم - صفحه ۱۱) آیه ۹ سوره‌ی اسراء: «قطعاً این قرآن به آن (آیینی) که استوارتر است، هدایت می‌کند و به مؤمنان بشارت می‌دهد.» با عبارت «یهدی للتی هی اقوم» بیان‌گر این نیاز است.

آیه ۲۸ سوره‌ی رعد: «کسانی که ایمان آورده و دل‌هایشان با یاد خدا آرام می‌گیرد. آگاه باشید که با یاد خدا دل‌ها آرام می‌گیرد.» با عبارت «الا بذکر الله تطمئن القلوب» بیان‌گر نیاز به «امنیت و آرامش در زندگی» است. (سال سوم - صفحه ۲۵) پاسخ به این سؤال از دقت در متن درس و اندیشه و تحقیق کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۴۶ آزمون ۵

(۱)-۶۲

آیه ۳۶ سوره‌ی احزاب: «و ما کان لمؤمن و لامؤمنة اذا قضى الله و رسوله امراً ان يكون لهم الخيره، و بر هیچ مرد و زن مؤمنی روا نیست که چون خدا و پیامبر او به کاری فرمان دهنده در کارشان به میل خود عمل کنند.» به ولایت و سپرپستی جامعه برای اجرای قوانین الهی اشاره دارد. آیه ۳۰ سوره‌ی رعد: «كذلك أرسلناك في أمة قد خلت من قبلها أمم لتتلوا عليهم الذي أوحينا إليك، اين چنین تو را فرستادیم در میان امتی که پیش از ایشان مردمان دیگری بودند تا بر آنان بخوانی آن‌چه را به تو وحی کردیم.» به دریافت وحی و رساندن آن به مردم از قلمروهای رسالت پیامبر (ص) اشاره دارد. (سال سوم - صفحات ۶۶ و ۶۷) پاسخ به این سؤال از دقت در موضوع آیات امکان‌پذیر است.

(۳)-۶۳

حدود سه سال از بعثت گذشته بود که خداوند به پیامبر دستور داد در یک دعوت آشکار، خویشان خود را انذار کند (و انذر عشیرتك الاقربين، خویشاوندان نزدیکت را هشدار ده: آیه‌ی انذار) رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و درباره‌ی اسلام با آنان سخن گفت و در پایان به آنان فرمود: «کدام‌بک از شما مرا در این راه کمک می‌دهد تا برادر من، وصی من و خلیفه‌ی من در میان شما باشد؟» همه‌ی مهمانان سکوت کردند. در میان سکوت آنان که به پیروزی و گسترش دین پیامبر امیدی نداشتند، علی بن ابی طالب (ع) گفت: «من یار و یاور تو خواهم بود، ای رسول خدا!» لذا سکوت خویشان پیامبر (ص) معلوم امید نداشتند به پیروزی و گسترش دین بود. (سال سوم - صفحه ۸۳) پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۳ آزمون ۸

(۲)-۶۴

آیه ۱۴۱ سوره‌ی آل عمران می‌فرماید: «و لیمحص اللہ الّذین ظمّنوا و یمحقّکا الفّارقین، تا خداوند پاک گرداند کسانی را که ایمان آورده‌اند و کافران را نلبد و تباہ سازد.» از این آیه و آیات قبل از آن که از شکوه و سربلندی مسلمانان صحبت می‌کند (انته الاعلون) مفهوم می‌گردد که «دست‌بیله به شکوه و سربلندی در گرو پاک شدن از ناخالصی‌ها است» عبارت «لیمحص: تا پاک گرداند» بیان‌گر «پاک شدن از ناخالصی‌ها» است.

آیه ۱۴۰ سوره‌ی آل عمران خطاب به مسلمانان می‌فرماید: «ان یمسسکم قرح فقد مس القوم قرح مثله، اگر شما را زخمی رسد آن گروه را نیز زخمی مانند آن رسید.» از این آیه و آیات قبل از آن که از هدایت مسلمانان صحبت می‌کند (و هدی و موعظة) مفهوم می‌گردد که «الازمه‌ی قبول راه هدایت، قبول سختی‌های آن است.» عبارت «یمسسکم قرح: شما را زخمی رسید» بیان‌گر «سختی‌های راه هدایت» است. پیام آیه ۱۴۲ سوره‌ی آل عمران: «ام حسبتم ان تدخلوا الجنّة و لما يعلم الله الّذين جاهدوا منكم و يعلم الصابرين، آیا می‌پندارید که به بهشت وارد می‌شوید در حالی که خدا معلوم نکرده است کسانی از شما را که جهاد کردن.» این است که امتحان‌های الهی و سختی‌ها علت شناخته شدن مجاهدان در راه حق است و لازمه‌ی رسیدن به پاداش الهی، مجاهده در راه حق است. (سال سوم - صفحات ۱۰۶ و ۱۰۷) پاسخ به این سؤال از دقت در معنا و مفهوم آیات امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۰۸ آزمون ۷ و تست ۱۰۷ آزمون ۱۱

(۴)-۶۵

ثمره‌ی حضور سازنده‌ی امامان در پاسخ به مسائل جدید و نیازهای نو در قالب «اقدامات مربوط به مرجعیت علمی»، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره‌ی ائمه‌ی اطهار (ع) است که کتاب «من لا يحضره الفقيه» از مرحوم صدوق و «التهذیب» از شیخ طوسی نمونه‌ای از آن‌هاست. (سال سوم - صفحه ۱۲۴)

امامان در مجاهده در راستای ولایت ظاهری خود، از اصولی تبعیت می‌کردند، برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: ۱) عدم تأیید حاکمان ۲) معرفی خود به عنوان امام برحق ۳) آگاهی بخشی به مردم ۴) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

امامان شیوه‌ی مبارزه با حاکمان را مناسب با شرایط زمان بر می‌گزینند، بر همین اساس، ائمه‌ی بزرگوار ما از زمان امام سجاد (ع) بخشی از مبارزه‌ی خود را بنابر اصل «تفیه» پیش می‌برند. این امر در قالب مجاهده در راستای ولایت ظاهیری ائمه (ع) است. اما گزینه‌ی (۴) اقدامات مربوط به مرجعیت علمی را آورده است. لذا هیچ یک از گزینه‌ها، صحیح نمی‌باشد. این سؤال به دلیل غلط بودن همه‌ی گزینه‌ها، از سوی سازمان سنجش حذف شده است. (سال سوم – صفحات ۱۲۷ و ۱۲۹)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب هم امکان‌پذیر نمی‌باشد، زیرا همه‌ی گزینه‌ها غلط است!

(۲)-۶۶

یکی از فوایدی که معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه داشته است، عبارت است از این‌که: هر ماجراجوی فریب‌کاری که بخواهد خود را مهدی موعود معرفی کند، به زودی شناخته می‌شود و مردم هوشیار فریب او را نمی‌خورند. لذا این عبارت بیان دیگری است از این جمله: «رسوایی ماجراجویان فریب‌کار و خنانسان مدعی مهدویت موعود، معلوم حضور مهدی (عج) و معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) در طول دوران غبیت است.» (سال سوم – صفحه‌ی ۱۵۰)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۱۲ آزمون ۷

(۱)-۶۷

کسی شایستگی رهبری جامعه‌ی اسلامی را دارد که: اولاً شرایط مربوط به رهبری را که دین معین کرده است، دارا باشد و «مشروعیت» داشته باشد. ثانیاً چنین کسی باید مورد قبول و پذیرش مردم قرار گیرد و «قبولیت» داشته باشد. یعنی کسی که علاوه بر داشتن شرایط رهبری (مشروعیت) مردم با آگاهی و شناخت او را قبول داشته باشند (قبولیت). (سال سوم – صفحه‌ی ۱۷۴)

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۲) این گزینه تنها مقبولیت را بیان کرده است، زیرا هر فقیهی شرایط مربوط به رهبری را که دین معین کرده، ندارد.
  - (۳) این گزینه تنها شرایط مربوط به رهبری (مشروعیت) را بیان کرده است.
  - (۴) این گزینه شرایط مرجع طبق سخن امام صادق (ع) را بیان کرده است.
- پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۱۹ آزمون ۱۲

(۴)-۶۸

نهاد خانواده مانند یک شرکت تجاری، اداری یا صنعتی نیست که در آن چند نفر برای رسیدن به منافع مشترک گرد هم می‌آیند و شرکتی را به وجود می‌آورند. خانواده یک نهاد طبیعی و لازمه‌ی خلقت انسان است. از آن جا که خداوند زن و مرد را برای زندگی در کنار هم آفریده، تفاوت‌های تکمیل کننده در وجود آن‌ها قرار داده و به یکدیگر نیازمند ساخته است. این تفاوت‌ها به معنی برتری ذاتی یکی بر دیگری نیست، بلکه برای ایفای نقش تکمیلی در خانواده و جامعه و بهره‌مندی مناسب از توانمندی‌های متقاطع آن دو است. (سال سوم – صفحات ۲۱۰ و ۲۱۱)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

(۳)-۶۹

توحید نظری سه بعد دارد که عبارت‌اند از: توحید ذاتی، توحید صفاتی و توحید افعالی. در توحید افعالی می‌گوییم که هر فعلی و هر کاری در جهان، متکی به نیرو و قدرت خداست و همه‌ی آثاری که از مخلوقات ظاهر می‌شود به اذن و اراده‌ی اوست که عبارت «لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم، هیچ جنبش و نیرویی نیست مگر به عنایت خداوند بلند مرتبه و بزرگ» حاکی از آن است. (پیش‌دانشگاهی – صفحات ۱۷ و ۲۹)

مشابه تست ۷۷ آزمون ۸

(۲)-۷۰

اولین ثمره‌ی اخلاص، عدم نفوذ شیطان در انسان و یا اس او از فرد با اخلاص است. به تدریج که انسان رشته‌های اخلاص را محکم می‌کند، توانایی شیطان در وسوسه کردن کم می‌شود تا جایی که به هیچ وجه نمی‌تواند در وی تأثیر بگذارد. خداوند در این مورد در آیه‌ی ۲۴ سوره‌ی یوسف می‌فرماید: «کذلک لنصرف عنه السوء و الفحشاء انه من عبادنا المخلصين، این گونه باز گرداندیم از او بدی و زشت کاری را چرا که او از بندگان مخلص ما بود». لذا این آیه حاکی از نجات انسان شایسته از وسوسه‌های شیطانی می‌باشد و هشداری است به انسان که راه نجات، آراستگی به اخلاص است. (پیش‌دانشگاهی – صفحات ۳۷ و ۳۸) پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آیه امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۶۱ آزمون ۱۳

قدم دوم توبه «تصمیم بر عدم بازگشت به گناه» است. اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه‌ی استغفار، در حال تکرار مداوم گناه، نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند. اثر بدتر چنین استغفاری در کلام امام رضا (ع) آمده که فرموده است: «المستغفر من الذنب و يفعله كالمستهزء به، كسى كه از گناه استغفار کند و در عین حال انجامش دهد، مانند کسی است که پروردگارش را مسخره کرده است.» (پیش‌دانشگاهی – صفحات ۵۲ و ۵۳)

پاسخ به این سؤال از دقت در موضوع حدیث امکان پذیر است.

مشابه تست ۶۵ آزمون ۹

رابطه‌ی جاذبه‌ی موجود میان اشیاء، یکی از تقدیرات الهی است که با اراده‌ی الهی ایجاد شده است. تقدیر از علم و حکمت خداوند سروچشم می‌گیرد که آیه‌ی شریفه‌ی ۳۸ سوره‌ی پس: «و الشّمْسُ تَجْرِي لِمَسْتَقْرِلَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ، وَ خَوْرَشِيدُ بِهِ سَوْىٰ قَرَارَگَاهِ خَوْدِ مَرْوَدِ. آن، اندازه‌ی تبیین شده‌ی خدای عزیز علیم است.» مؤید آن است. (پیش‌دانشگاهی – صفحات ۶۹ و ۷۰)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و موضوع آیات امکان پذیر است.

مشابه تست ۶۸ آزمون ۹

یکی از جنبه‌های عدالت خواهی رسول خدا (ص) مبارزه با تبعیض نژادی و امتیازات اشرافی بود که در همه‌ی نقاط جهان، به خصوص در امپراتوری‌های بزرگ آن روز رواج داشت. ایشان همه‌ی امتیازات اشرافی را لغو کرد و هیچ قومی را بر قوم دیگر برتر ندانست و این پیام خداوند را به مردم ابلاغ کرد که: «بِاِيَّهَا النَّاسُ اَنَا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذِكْرٍ وَ اَنْثِي وَ جَعَلْنَاكُمْ شَعْوَبًا وَ قَبَائِلَ لِتَعْرِفُوا اَنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اَتْقَاكُمْ، اَيْ مَرْدَمْ مَا شَمَا رَا اِيْكَ مَرْدَ وَ زَنْ آفَرِيدِيمْ وَ شَمَا رَا مَلْتَ مَلْتَ وَ قَبِيلَهُ قَبِيلَهُ قَرَارَ دَادِيمْ تَا يَكْدِيَگَرْ رَا بَشَنَاسِيدْ. بَهْ رَاسْتِي كَهْ گَرامِی تَرِينْ شَمَا نَزَدْ خَدَا بَا تَقوَاتِرِينْ شَمَاستْ». سایر آیات از خارج از کتاب آمده است. (پیش‌دانشگاهی – صفحات ۹۸ و ۹۹)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و موضوع آیات امکان پذیر است.

مشابه تست ۷۹ آزمون ۱۰

یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره‌ی اسلامی عدم اختصاص علم به طبقه‌ی یا قشری خاص بود. (پیش‌دانشگاهی – صفحه‌ی ۱۲۰) بالندگی علمی در تمدن اسلامی، گرفتار مشکلات و آفت‌هایی نیز بود. یک جریان ظاهرگرا و سطحی‌نگر همواره وجود داشت که با تعقل در دین مخالفت می‌کرد، اجتهاد و استنباط احکام دین را جایز نمی‌شمرد و برای منزوی کردن فلسفه و حکماء اسلامی تلاش می‌نمود. (پیش‌دانشگاهی – صفحه‌ی ۱۲۸)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان پذیر است.

مشابه تست ۵۶ آزمون ۱۵ و تست ۸۱ آزمون ۱۱

پس از گذر کشورهای اروپایی از قرون وسطی و شکل‌گیری دوره‌ی جدید، توجه گستردگاهی به حقوق، قانون، ساختار حکومت و دولت پدید آمد که عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی بود. آگاهی به قانون و حقوق که ابتدا با ترجمه‌ی آثار اسلامی اتفاق افتاد، فوایدی برای تمدن جدید داشت.

به علت نگاهی که در تمدن جدید به انسان، دین و حکومت شد، نظامهای سیاسی و قوانین و مقررات فقط دغدغه‌ی این را داشتند که انسان‌ها بتوانند به طور مسامتم آمیز در کنار یکدیگر زندگی کنند. مطابق این دیدگاه، هیچ قانون‌هایی وجود ندارد که انسان‌ها را در شیوه‌ی زندگی هدایت کند و برای آنان جهت تعیین نماید. این اندیشه که «لیبرالیسم» نام دارد، زیربنای بیشتر نظامهای سیاسی و قوانین اجتماعی جوامع کنونی غرب است. (پیش‌دانشگاهی – صفحات ۱۵۵ و ۱۵۶)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان پذیر است.

مشابه تست ۸۲ آزمون ۱۴

چون داشت دیر می‌شد، ما سوار قطار شدیم تا به موقع به آن جا برسیم.

(۲)-۷۶

این سؤال مربوط به درس اول پیش‌دانشگاهی است. بین دو جمله رابطه‌ی علت و معلولی برقرار است و در اقع جمله‌ی اول بیان‌کننده‌ی علت جمله‌ی دوم است. از بین حروف ربط علت (since) و (because). فقط as در گزینه‌ها آمده، پس آن را به عنوان گزینه‌ی صحیح انتخاب می‌کنیم. گزینه‌های (۱) و (۳) دو حرف ربط هستند که در مباحث گرامری کتابت اشاره‌ای به آن‌ها نشده است. کلمه‌ی until (تا، تا وقتی‌که، تا این‌که) یک حرف ربط زمان است که از لحاظ معنایی به این جمله نمی‌خورد. کلمه‌ی SO (بنابراین، از این‌رو) از نظر گرامری در دسته‌ی متفاوتی نسبت به حروف ربطی که خوانده‌اید، قرار دارد و به عنوان حرف ربط نتیجه مورد استفاده قرار می‌گیرد. این حرف ربط هیچ‌گاه نمی‌تواند اول جمله آورده شود، مگر این‌که جمله‌ی دیگری قبل از آن آمده باشد. در این سؤال جای خالی در اول جمله آمده است و جمله‌ی دیگری هم قبل از آن وجود ندارد، پس از لحاظ گرامری نمی‌توانیم از حرف ربط نتیجه SO استفاده کنیم. از لحاظ معنایی هم این حرف ربط به جمله نمی‌خورد. با گزینه‌ی (۴) هم که در درس ۶ پیش‌دانشگاهی آشنا شدید. حرف ربط هدف so that (تا، تا این‌که) برای تکمیل این جمله مناسب نیست.

امسال در آزمون‌های سراسری گاج از حروف ربط درس اول کتاب پیش‌دانشگاهی در ۱۶ مورد تست داشتیم که در ۵ مورد مانند کنکور از حروف ربط علت به عنوان جواب صحیح استفاده شده بود. به عنوان مثال، به تشابه تست زیر که از آزمون ۳ مقطع پیش‌دانشگاهی امسال انتخاب شده است و سؤال کنکور توجه کنید:

..... it was getting late, we decided to go home.

1) While

2) If

3) When

4) As

این افراد آن‌قدر خسته‌کننده‌اند که ما متفرقیم از این‌که آن‌ها را ببینیم.

(۱)-۷۷

این سؤال مربوط به درس چهارم پیش‌دانشگاهی است. بعد از جای خالی «جمله‌ی کامل + that» آمده است، پس در جای خالی فقط می‌توانیم از so یا such استفاده کنیم. چون بعد از too و enough فقط می‌توانیم «مصدر با to» بیاوریم و نمی‌توانیم از «جمله‌ی کامل + that» استفاده کنیم. بعد از such باید اسم یا ترکیب «اسم + صفت» داشته باشیم، یعنی آمدن اسم بعد از such الزامی است. ولی در این جمله، بعد از جای خالی اسم نیامده و فقط یک صفت (boring) آورده شده است. بنابراین گزینه‌ی صحیح SO است که می‌توانیم بعد از آن از صفت یا قید استفاده کنیم.

در آزمون‌های سراسری گاج امسال از این مبحث گرامر ۵ تست داشتیم که در ۴ مورد آن مانند کنکور جواب صحیح SO بود.

با وجود این‌که من دارم سخت تلاش می‌کنم تا یاد بگیرم که چه طور پیانو بزنم، به نظر نمی‌رسد که در حال پیشرفت باشم.

(۴)-۷۸

این سؤال مربوط به درس هفتم پیش‌دانشگاهی است. وقتی جمله‌ی «من دارم سخت تلاش می‌کنم تا یاد بگیرم که چه طور پیانو بزنم.» را می‌شنویم، انتظار داریم که گوینده‌ی این جمله بعد از آن بگوید که دارد خوب پیشرفت می‌کند، چون معمولاً وقتی کسی سخت روی چیزی کار می‌کند، در آن کار پیشرفت می‌کند. ولی برخلاف انتظارمان، گوینده بعد از جمله‌ی اول می‌گوید: «به نظر نمی‌رسد که در حال پیشرفت باشم!» این جمله باعث تعجب شونده می‌شود. از این توضیحات نتیجه می‌گیریم که بین این دو جمله تضاد غیرمنتظره وجود دارد. از گزینه‌ی although (رغم‌آنکه) فقط even though (حتی‌و‌رغم) می‌توانیم گزینه‌ی (۲) را بدون بررسی صورت سؤال، و گزینه‌ی (۱) را با بررسی خیلی جزئی صورت سؤال حذف کنیم. در حد کتاب درسی، since و because در نقش حروف ربط علت، کاملاً یکسان هستند و می‌توانند به جای هم به کار روند. در این تست، این دو حرف ربط علت در گزینه‌های (۱) و (۲) آورده شده‌اند، پس می‌توانیم با اطمینان بگوییم که حروف ربط علت جواب این سؤال نیستند، چون اگر این‌طور باشد، این سؤال دو گزینه‌ی صحیح خواهد داشت! بنابراین حتی اگر صورت سؤال را نداشته باشیم، می‌توانیم با خیال راحت because را حذف کنیم، چون غیر از حرف ربط علت، کاربرد دیگری نمی‌تواند داشته باشد. در مورد since هم کارمان راحت‌تر می‌شود، چون می‌دانیم که حرف ربط علت نمی‌تواند جواب این سؤال باشد و فقط کافی است کاربرد زمانی since را بررسی کنیم. چون جمله‌ی بدون حرف ربط (I don't seem to improve) در زمان حال ساده است، نه حال کامل یا گذشته‌ی کامل، کاربرد زمانی since هم نمی‌تواند در این سؤال مد نظر باشد. بنابراین since هم حذف می‌شود و فقط باید گزینه‌های (۳) و (۴) را بررسی کنیم.

از حروف ربط تضاد با نتیجه‌ی غیرمنتظره در آزمون‌های سراسری امسال گاج ۳ تست داشتیم که در هر ۳ مورد آن مانند کنکور حروف ربط در اول جمله به کار رفته بودند.

او باید قبل از این‌که ماشینم را بردارد از من خواهش می‌کرد؛ من (از دست او) ناراحت هستم.

این سؤال مربوط به درس هشتم پیش‌دانشگاهی است. موضوع این درس «افعال کمکی در زمان گذشته» است. برای این‌که یک فعل کمکی در زمان گذشته استفاده شود، باید بعد از آن «have + p.p.» آورده شود. از این توضیح نتیجه می‌گیریم که فعل کمکی این جمله حتماً باید در ساختار خود داشته باشد، بنابراین گزینه‌های (۱) و (۲) که have ندارند در همان نگاه اول حذف می‌شوند و فقط باید گزینه‌های (۳) و (۴) را بررسی کنیم. ساختار «should have p.p.» برای اشاره به عملی استفاده می‌شود که باید در گذشته انجام می‌شد، ولی نشد. ساختار «must have p.p.» هم برای اشاره به عملی به کار می‌رود که براساس شواهد موجود، تقریباً مطمئنیم که در گذشته انجام شده است. با توجه به معنی جملات و با در نظر گرفتن کاربرد این دو ساختار، گزینه (۳) برای تکمیل این جمله مناسب است، نه گزینه (۴). عمل «خواهش کردن» باید در گذشته انجام می‌شده، ولی، نشده است و گوینده به خاطر این موضوع نااحارت است.

از مبحث گرامری درس ۸ کتاب پیش‌دانشگاهی نیز در آزمون‌های سراسری گاج امسال ۵ تست داشتیم که در ۲ مورد آن مثل کنکور جواب «should have p.p.» بود.

من همیشه درباره‌ی خودم به بدترین شکل فکر می‌کرم (خودم را دست کم می‌گرفتم) و هیچ اعتماد به نفسی نداشتم.

- ۱) اعتماد به نفس، اعتماد، اطمینان
۲) درگیری، دخالت، شرکت
۳) (مفهوم، کلمه) تعریف
۴) روبه، روال کار

از confidence دو بار و از **confident** یک بار در آزمون‌های سراسری گاج به عنوان پاسخ صحیح سؤالات بخش واژگان استفاده شده بود. به مثال زیر از آزمون ۱۳ مقطع پیش‌دانشگاهی توجه کنید:

I don't have much ..... in him after his behavior in recent months.

1) occasion	2) procedure
3) measure	4) confidence

معلم دانش آموزان را پرای امتحان به گروههای مختلف تقسیم کرد.

- (۱) کاهش دادن، کم کردن
(۲) تقسیم کردن، جدا کردن

(۳) برداشت، دور کردن، برگنار کردن
(۴) متکی بودن، وابسته بودن

در آزمون‌های امسال گاج از کلمه‌ی **separate** یک بار در آزمون ۳ تست طرح شده بود.

بلیں، میں گفت آنہا خلیٰ نگران امنیت آن سر ہستند۔ Concerned بمعنی :

- لغت safety (امنیت، ایمنی، سلامت) که در صورت سؤال آمده در کتاب درسی نیست، ولی تأثیری در جواب سؤال ندارد.

در آزمون ۱۳ مقطع پیش‌دانشگاهی آزمون‌های سراسری گاج دقیقاً تستی داشتیم که در اصل جمله زیر concerned خط کشیده شده بود و worried نیز به عنوان هم‌معنی آن مورد سؤال قرار گرفته بود:

Today, people are much more concerned about their health than they were in the past. "Concerned" means .....

ما می‌توانیم مشکلات انصباطی بزرگی را در نیروی پلیس مشاهده کنیم.

- ١) وسیله، ابزار   ٢) انضباط، نظم   ٣) امکان، احتمال   ٤) ضمانت، تضمین

لغت discipline که پاسخ صحیح این سؤال است، هم می‌تواند به عنوان اسم به کار رود (به معنی اضباط، نظم) و هم می‌تواند نقش فعل جمله را داشته باشد (به معنی منضبط کردن، نظم برقرار کردن در). در کتاب درسی، این لغت را فقط به عنوان فعل دیده‌اید و با نقش اسمی آن آشنا نشده‌اید. یعنی جواب این سؤال، لغتی است که در کتاب درسی آمده، ولی کاربردی که در این سؤال مد نظر است، در کتاب درسی مطرح نشده است.

الف: «آیا فکر می‌کنی ما باید به پلیس اطلاع بدهیم؟»

ب: «نه، من این طور فکر نمی‌کنم.»

- ۲) زنده ماندن، جان سالم به در بردن
  - ۳) جذب کردن، جلب کردن

فعل کمکی ought to (باید) که در صورت سؤال آمده در کتاب درسی نیست، ولی تأثیری در جواب سؤال ندارد. کاربرد ought to در جمله مانند کاربرد should است.

از کلمه‌ی **inform** نیز در آزمون جامع مقطع سوم دبیرستان امسال و چند مورد دیگر به عنوان گزینه‌ی صحیح استفاده شده بود.

او باید آن مهمانی به طور مناسب لیاس نوشیده بود (لیاس مناسب نوشیده بود).

- ۱) از نظر ذهنی، به لحاظ روحی
۲) به طور مناسبی، به نحو شایسته‌ای
۳) به طور مفیدی، به نحو سودمندی
۴) دائماً، به طور مداوم، مدام

دو قید suitable و usefully که در گزینه‌های (۲) و (۳) آمده‌اند در کتاب درسی نیستند، ولی حالت صفتی آن‌ها، یعنی (مناسب، شایسته) و useful (مفید، سودمند) در کتاب درسی آورده شده است و در گزینه‌های این سؤال، طبق قاعده‌ای که در انتهای درس دوم کتاب درسی سال سوم دبیرستان توضیح داده است، به آخر این صفات *Iy*- اضافه شده و به قید حالت تبدیل شده‌اند.

شیوه‌ای تبدیل صفات به قبیواد که در درس ۲ کتاب سوم دیرپرستان بررسی شده بارها در آزمون‌های سراسری گاج موضوع تست بوده است.

سعی کنید گزارش شفاهی تان را بیش از حد طولانی نکنید. فقط مهم‌ترین نکات را (در گزارش‌ستان) بگنجانید. روی مقدمه و نتیجه‌گیری تان خیلی کار کنید. این‌ها چیزهایی هستند که مخاطبانتان بیش از همه به خاطر خواهند سپرد.

مهم‌ترین چیز، تمرین کردن است. گزارش‌ستان را با صدای بلند بخوانید. اگر طولانی است، آن را با دقت برسی کنید تا متوجه شوید که چه طور آن را کوتاه‌تر کنید. عوض کردن ژن صدایتان و سرعت صحبت کردن‌تان را امتحان کنید. سپس آن را برای گروه کوچکی از دوستان (خود) بخوانید. از آن‌ها بخواهید کارهایی را که فکر می‌کنند شما می‌توانید برای بهتر کردن آن انجام دهید، پیشنهاد کنند.

اگر می‌خواهید موفق باشید، این‌ها قدم‌هایی هستند که باید پردازید، جه دوست داشته باشید، جه نداشته باشید.

لغت خارج از کتاب ای، متی: مقدمه، بیش گفتار؛ عرضه

چون جمله امری است، با فعل شروع شده است، نه فاعل. فعل اول این جمله try است. اگر فعل try به معنی «سعی کردن» باشد، بعد از آن مصدر با to می‌آید، ولی اگر این فعل به معنی «امتحان کردن» باشد، بعد از آن فعل indar به کار می‌رود. در این جمله، try به معنی «سعی کردن» آورده شده است، پس فعل دوم باید به صورت «مصدر با to» باشد (to make). برای منفی کردن «مصدر با to» هم باید قبل از آن not بیاوریم (not to make) (دقت داشته باشید که not باید قبل از to بیاید، نه بعد از آن، پس گزینه‌ی (۳) نادرست است. دو گزینه‌ی اول هم که اصلاً «مصدر با to» نمی‌سازند و نمی‌توانند در جای خالی آورده شوند.

در خط چهارم متن هم فعل try به همین شکل به کار رفته و در اول یک جمله امری آورده شده است، ولی با این تفاوت که این بار این فعل به معنی «امتحان کردن» آمده و به همین دلیل بعد از آن فعل binding آورده شده است.

۱) مخاطبان، شنوندگان، بینندگان	۲) مسئله، موضوع
۳) نمونه	۴) واقعیت، حقیقت
۱) آزاد کردن، رها کردن	۲) پیش‌بینی کردن، پیشگویی کردن
۳) بررسی کردن؛ معاینه کردن	۴) بزرگ کردن، درشت کردن
۱) اذیت کردن، ناراحت کردن	۲) پیشنهاد کردن، نظر دادن
۳) افزایش دادن، بیشتر کردن	۴) تمرکز کردن، حواس خود را جمع کردن

حروف ربط شرط whether یکی از مهم‌ترین حروف ربطی است که در قسمت گرامر درس اول پیش‌دانشگاهی بررسی می‌شود. شاید بتوان گفت که این سؤال، آسان‌ترین سؤالی است که می‌شود در مورد کاربرد این حرف ربط طرح کرد. در ساختار «... or ...»، خلیلی

وقت‌ها در نقطه‌چین دوم not می‌آید. در این سؤال هم به همین شکل آمده و برای تکمیل جمله، باید گزینه‌ی (۴) را در جای خالی قرار دهیم.

سوالات ۸۶ تا ۹۰

متن آزمون سراسری از لحاظ سطح دشواری، مباحث گرامری که از آن‌ها تست طرح شده است و موضوع آن به آزمون‌های سراسری گاج بسیار شباهت دارد.

شیوه‌ی زندگی اسکیموها طی صد سال گذشته تغییر زیادی کرده است، اگرچه بسیاری از رسوم قدیمی (هنوز) بر جا مانده‌اند. با وجود جدایی جغرافیایی میان گروه‌های مختلف اسکیموها، تمام اسکیموها فرهنگ مشابهی را حفظ کرده‌اند. آن‌ها هنوز عمدتاً مردمی ساحلی هستند که در تابستان‌های کوتاه به مناطق غیرساحلی سفر می‌کنند تا گوزن کانادایی و پرنده شکار کنند و ماهی‌گیری نمایند. استثناهای بزرگ (در میان اسکیموها) برخی اسکیموهای آلاسکای شمالی و اسکیموهای کاربیو هستند که در تمام طول سال در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند. اسکیموهای آلاسکای شمالی برای شکار کردن نهنگ قطبی عظیم‌الجثة که ۵۴ تن (۶۰ تن آمریکا) وزن دارد، مشهور هستند. در جاهای دیگر در ساحل، اسکیموها فُک، فیل دریایی و نهنگ‌های کوچک‌تر مانند نهنگ سفید شکار می‌کنند. صید ماهی روغن در میان اسکیموها در گرینلند و لا برادر پرطرفدار است.

لغات خارج از کتاب این متن:

bowhead whale: (n.)	نهنگ قطبی، نهنگ سرکمانی	geographical: (adj.)	جغرافیایی، (مربوط به) جغرافیا
caribou: (n.)	گوزن کانادایی، گوزن شمالی، کاربیو	hunt: (v.)	شکار کردن
coast: (n.)	ساحل، کنار دریا	inland: (adv.)	در مناطق غیرساحلی؛ به داخل کشور
coastal: (adj.)	ساحلی	journey: (v.)	سفر کردن، مسافت کردن
cod: (n.)	ماهی روغن	major: (adj.)	بزرگ، اصلی، عمدی، مهم
culture: (n.)	فرهنگ	persist: (v.)	بر جا ماندن، باقی ماندن، ادامه داشتن
custom: (n.)	رسم، سنت؛ رسوم، آداب	preserve: (v.)	حفظ کردن، نگهداری کردن از
despite: (prep.)	با وجود، به رغم	seal: (n.)	فُک، سیل
elsewhere: (adv.)	(در، به) جاهای دیگر، جای دیگر	seperation: (n.)	جدایی، دوری
enormous: (adj.)	عظیم‌الجثة، بزرگ؛ زیاد	tonne / ton: (n.)	تن
Eskimo: (n.)	اسکیمو	traditional: (adj.)	قدیمی؛ سنتی
exception: (n.)	استثنای، مورد استثنای	walrus: (n.)	فیل دریایی
fish: (v.)	ماهی‌گیری کردن، ماهی صید کردن	whale: (n.)	نهنگ

این متن عمدتاً در مورد چیست؟

(۱) مهارت‌های شکار اسکیموها

(۲) رسوم اسکیموها چقدر قدیمی هستند

(۴) برخی ویژگی‌های مشترک میان اسکیموها

(۳) چرا اسکیموها نزدیک اقیانوس‌ها زندگی می‌کنند

کل این متن به ویژگی‌ها و عادات و شیوه‌ی زندگی اسکیموها اختصاص دارد، پس گزینه‌ی (۴) مناسب ترین گزینه است. در مورد این‌که قدمت رسوم اسکیموها چقدر است و چرا در مناطق ساحلی زندگی می‌کنند، در متن صحبتی نشده است؛ بنابراین گزینه‌های (۲) و (۳) اشتباه هستند. گزینه‌ی (۱) هم نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد چون فقط قسمتی از متن به شکار اسکیموها اختصاص دارد، نه کل آن. خود شکار کردن هم به عنوان یکی از ویژگی‌های مشترک اسکیموها آورده شده و موضوع اصلی متن نیست.

لغات hunting (شکار) و custom (رسم، سنت) که در دو گزینه‌ی اول این سؤال آمده‌اند، در کتاب درسی نیستند و به نظر می‌رسد که دانستن معنی این دو لغت برای تشخیص اشتباه بودن این دو گزینه ضروری است. اگر معنی این لغات را ندانید کمی کارantan سخت‌تر می‌شود، ولی با این حال اگر دقتتان بالا باشد، حتی اگر معنی گزینه‌های نادرست را ندانید، باز هم می‌توانید گزینه‌ی درست را تشخیص دهید.

در تمامی آزمون‌های سراسری گاج حداقل یک تست به موضوع یا عنوان متن اختصاص یافته بود.

این که ..... صحیح است.

(۴) - ۹۲

- (۱) تمام رسوم قدیمی اسکیموها از بین رفته‌اند
 (۲) اسکیموها رسوم قدیمی معبدی دارند که به آن‌ها افتخار کنند
 (۳) اسکیموها به همان شیوه‌ای زندگی نمی‌کنند که دو قرن پیش می‌کردند
 (۴) حضور لغات خارج از کتاب coastal (ساحلی)، traditional (قدیمی؛ سنتی) و custom (رسم، سنت) در سه گزینه‌ی اول این سؤال، تشخیص نادرست بودن این گزینه‌ها را کمی سخت می‌کند، ولی جمله‌ی اول متن به وضوح درست بودن گزینه‌ی (۴) را نشان می‌دهد.
 کلمه‌ی exceptions (استثنایها) در خط ۴ به ..... اشاره دارد.

(۱) - ۹۳

- (۱) دو گروه از اسکیموها
 (۲) مکان‌های جغرافیایی
 (۳) حیواناتی که برخی اسکیموها برای غذا شکار می‌کنند
 (۴) روش‌هایی که (از طریق آن‌ها) برخی گروه‌های اسکیموها غذایشان را به دست می‌آورند
 در خطهای ۳ تا ۵ متن گفته شده: «آن‌ها هنوز عمدتاً مردمی ساحلی هستند. ... استثنای بزرگ (در میان اسکیموها) برخی اسکیموهای آلاسکای شمالی و اسکیموهای کاریبو هستند که در تمام طول سال در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند». کاملاً مشخص است که استثنای مورد نظر، دو گروه اسکیموهایی هستند که برخلاف اکثر اسکیموها، در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند، نه ساحلی.
 اگر معنی خطهای ۳ تا ۵ متن را متوجه شوید، جواب دادن به این سؤال برایتان خیلی راحت است، ولی چیزی که باعث سخت شدن این سؤال می‌شود این است که در این سه خط، سه لغت خارج از کتاب وجود دارد که نقشی اساسی در معنای جمله ایفا می‌کنند. این لغتها coastal (ساحلی)، inland (در مناطق غیرساحلی) و exception (استثنایها) هستند. برای جواب دادن به این سؤال خیلی مهم است که متوجه شوید اکثر اسکیموها در مناطق ساحلی زندگی می‌کنند و گروه‌هایی که استثنای هستند در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند. اگر این لغاتی را که زیرشان خط کشیده شده متوجه نشوید، اطلاعات لازم برای جواب دادن به این سؤال را به دست نمی‌آورید و حتی شاید خود سؤال را هم درست متوجه نشوید! سه لغت geographical (جغرافیایی)، location (مکان، جا) و hunt (شکار کردن) که در گزینه‌های (۲) و (۳) آمده‌اند هم در کتاب درسی نیستند. این سؤال با سوالات مشابه کنکورهای سال‌های قبل کمی فرق دارد. معمولاً در سؤالاتی که مرجع یک کلمه را می‌برند، مرجع قبل از کلمه‌ی مورد نظر می‌آید، ولی در این سؤال، مرجع (نام دو گروه از اسکیموها) بعد از کلمه‌ای که مورد سؤال قرار گرفته (استثنایها) آمده است.

در آزمون‌های سراسری گاج در مقطع پیش‌دانشگاهی، در بیش از ۱۰ مورد از تست‌ها ارجاع داشتیم که شما می‌توانستید با جواب دادن به آن‌ها به این سبک تست‌ها مسلط شوید.

(۲) - ۹۴

- می‌توان به طور منطقی از این متن نتیجه گرفت که برخی اسکیموها ..... نهنگ قطبی را شکار می‌کنند.
 (۱) برای تفریج
 (۲) از روی نیاز
 (۳) برای نشان دادن توانایی شکارشان
 (۴) برای فروختن گوشت آن به ایالات متحده
 این سؤال تا حدی مشکل دار به نظر می‌رسد. با توجه به صورت سؤال که گفت: «می‌توان به طور منطقی از این متن نتیجه گرفت»، باید در متن حداقل اشاره‌ی کوچکی به این موضوع شده باشد تا بتوانیم آن نکته را به طور منطقی بررسی کنیم و به جواب برسیم. ولی در متن هیچ اشاره‌ای به این موضوع نشده است.
 از نظر منطقی پاسخ این سؤال گزینه‌ی (۲) است، چون به نظر می‌رسد که احتمالاً اسکیموها باید برای امرار معاش این کار را بکنند. تا این جای کار مشکلی وجود ندارد، ولی مشکل این جاست که با اطلاعات شخصی‌مان به این نتیجه رسیدیم، نه با توجه به اطلاعاتی که در متن آورده شده است! اگر کسی اصرار داشته باشد که: «به نظر من اسکیموها برای تفریج نهنگ قطبی را شکار می‌کنند. اگر از روی نیاز بود که ۶۰ تن گوشت می‌توانست غذای پنج سالی صد نفر را تأمین کندا!» در این صورت جوابی نمی‌توانیم بدھیم، چون متن اطلاعاتی به ما نداده که طبق آن بتوانیم حرف‌های این فرد را رد کنیم!

- عبارت out of (از روی، به خاطر) که در گزینه‌ی صحیح آمده در کتاب درسی در این معنی به کار نرفته است. علاوه بر این، لغت hunting (شکار) که در گزینه‌ی (۳) آمده، و conclude (نتیجه گرفتن)، hunt (نتیجه گرفتن)، bowhead whale (نهنگ قطبی) که در صورت سؤال آمده‌اند هم در کتاب درسی وجود ندارند.

(۳) - ۹۵

- کدامیک از حیوانات زیر را لزوماً نمی‌توان در (آب) یا در کنار آب پیدا کرد؟

(۱) فک

(۲) ماهی روغن

(۳) گوزن کانادایی

(۴) فیل دریایی

اگر معنی همه‌ی گزینه‌ها را بد باشیم که اصلاً نیازی به صورت سؤال نداریم و گزینه‌ی (۳) را انتخاب می‌کنیم، ولی چون این لغات خارج از کتاب هستند، باید در متن به دنبال جواب بگوییم. در خطهای ۳ و ۴ من گفته شده: «... در تابستان‌های کوتاه به مناطق غیرساحلی سفر می‌کنند تا گوزن کانادایی و پرنده شکار کنند و ماهی‌گیری نمایند». این جمله نشان می‌دهد که گزینه‌ی (۳) لزوماً نباید در آب یا در کنار آب باشد و جواب صحیح است. در خط ششم متن گفته شده: «در جاهای دیگر در ساحل، اسکیموها فُک، فیل دریایی و نهنگ‌های کوچک‌تر مانند نهنگ سفید شکار می‌کنند». این جمله نشان می‌دهد که گزینه‌های (۱) و (۴) در کنار آب هستند. جمله‌ی آخر متن هم می‌گوید: «صید ماهی روغن در میان اسکیموها در گرینلند و لا برادر پرطریفار است». این جمله هم نشان‌دهنده‌ی این است که گزینه‌ی (۲) در آب است.

شیرها با ببرها برای عنوان بزرگ‌ترین گربه‌سان رقابت می‌کنند. در واقع شیرها و ببرها آن قدر در ویژگی‌های جسمی‌شان مشابه هستند که بدون خُزِ متمایز رنگشان، (یعنی) موی نرمی که بدن برخی حیوانات را می‌پوشاند، حتی دانشمندان نیز در تشخیص دادن آن‌ها از هم مشکل دارند. شیرهای نر بین ۱۵۰ و ۲۵۰ کیلوگرم (۳۳۰ و ۵۵۰ پوند) وزن دارند و حدود ۱۲۳ سانتی‌متر (حدود ۴۸ اینچ) تا شانه‌شان قد دارند. آن‌ها از لحاظ طولی تا ۲۵۰ سانتی‌متر (۹۸ اینچ) هستند، بدون به حساب آوردن دُم که ۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر (۳۵ تا ۴۱ اینچ) دیگر می‌باشد. شیرهای ماده کوچک‌تر هستند و بین ۱۲۰ و ۱۸۲ کیلوگرم (۲۶۵ و ۴۰۰ پوند) وزن دارند. آن‌ها حدود ۱۰۷ سانتی‌متر (حدود ۴۲ اینچ) قد دارند و از لحاظ طولی، کمتر از ۱۷۵ سانتی‌متر (کمتر از ۶۹ اینچ) هستند، با یک دُم اندکی کوتاه‌تر. شیرهای بالغ، خزی دارند که از لحاظ رنگی از قهوه‌ای روشن تا قهوه‌ای مایل به قرمز متفاوت است. خُزِ دُم، تیره‌تر است. فقط شیرهای نر یال درمی‌آورند، (یعنی) موی بلند اطراف شانه‌ها که هرچه حیوان سنن بالاتر می‌رود، تیره‌تر و پُرتر می‌شود. توله‌ها با خُزِ خیلی خال خالی به دنیا می‌آیند، که مکمانشان می‌کند از حیوانات خطرناک پنهان شوند. وقتی توله‌ها بزرگ می‌شوند، خال‌ها به تدریج رنگ (خود) را از دست می‌دهند و گاهی اوقات تا وقتی که شیر کاملاً بزرگ شود، روی پاهای و شکم باقی می‌مانند.

لغات خارج از کتاب این متن:

additional: (adj.)	اضافی، بیش‌تر	measure: (v.)	(در اندازه‌گیری) بودن، داشتن
age: (v.)	سن بالا رفتن، پیر شدن، پا به سن گذاشتن	reddish: (adj.)	مایل به قرمز
belly: (n.)	شکم، دل	rival: (v.)	رقابت کردن با، رقیب ... بودن
collored: (adj.)	رنگی، رنگین	slightly: (adv.)	اندکی؛ تا حدودی
cub: (n.)	(شیر، پلنگ، خرس، رویاه) توله، بچه	spot: (n.)	حال؛ لکه؛ جوش
distinctively: (adv.)	به‌طور خاصی، به‌طور مشخص	spotted: (adj.)	حال خالی، حال دار
gradually: (adv.)	به‌تدریج، رفت‌رفته	tail: (n.)	دُم
in = inch: (n.)	اینج (واحد طول برابر ۲/۵۴ سانتی‌متر)	tell sb/sth apart: (v.)	کسی‌چیزی را از هم تشخیص دادن
lb = pound: (n.)	پوند (واحد وزن برابر با ۴۵۴ کیلوگرم)	thickly: (adv.)	خیلی زیاد؛ خیلی انبوه
mane: (n.)	(شیر، اسب) یال	vary: (v.)	متفاوت بودن، مختلف بودن

می‌توان از متن متوجه شد که شیرها و ببرها ..... .

(۱) دشمن همدیگر هستند

(۲) در شکل (ظاهری) خیلی مشابه هستند

(۳) در گزارش‌های تمام دانشمندان با هم ذکر شده‌اند

در دو خط اول متن گفته شده که شیرها و ببرها آن قدر از نظر ویژگی‌های جسمی مشابه هستند که اگر رنگشان متفاوت نبود، حتی دانشمندان هم به زحمت می‌توانستند آن‌ها را از هم تشخیص بدهند. در گزینه‌ی (۲) هم همین مطلب گفته شده است، پس باید این گزینه را به عنوان پاسخ صحیح انتخاب کنیم.

۹۶ ۹۶

دومین سبک رایج تست‌های درک مطلب در آزمون‌های سراسری گاج تست‌هایی بودند که به برداشت شما از متن مربوط می‌شوند. در کنکور انسانی امسال نیز دو تست به این نوع تست‌ها اختصاص یافته است.

یک شیر نر ..... طول دارد (با به حساب آوردن دم).

(۱) - ۹۷

(۱) بیشتر از ۳ متر

(۲) کمتر از ۳ متر

(۴) یک متر و بیست و سه سانتی‌متر

در خطهای ۴ و ۵ متن گفته شده: «آن‌ها از لحاظ طولی تا ۲۵۰ سانتی‌متر هستند، بدون به حساب آوردن دم که ۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر دیگر می‌باشد.» در این جمله، طول شیر نر بدون دم (۲۵۰ سانتی‌متر) و طول دم (۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر) گفته شده است. حالا در این سؤال از ما خواسته شده طول شیر نر با احتساب دم را محاسبه کنیم. کاملاً مشخص است که باید این اعداد را با هم جمع کنیم که در این صورت به عدد ۳۵۵ سانتی‌متر می‌رسیم. این عدد با گزینه‌ی (۱) مطابقت دارد.

طبق متن، در حالت عادی پیدا کردن ..... غیرممکن است.

(۳) - ۹۸

(۱) یک شیر با یک دم یک متری

(۳) یک شیر ماده که کمتر از ۱۰۰ کیلوگرم است

در خط ششم متن گفته شده که شیرهای ماده بین ۱۲۰ و ۱۸۲ کیلوگرم وزن دارند، بنابراین نمی‌توانیم یک شیر ماده پیدا کنیم که کمتر از ۱۰۰ کیلوگرم باشد، یعنی گزینه‌ی (۳) صحیح است. در خط پنجم متن گفته شده که دم شیرهای نر ۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر است، پس می‌توانیم یک شیر با یک دم یک متری پیدا کنیم. این توضیح، گزینه‌ی (۱) را رد می‌کند. در خط چهارم متن آمده که یک شیر نر حدود ۱۲۳ سانتی‌متر قد دارد. چون گفته «حدود ۱۲۳ سانتی‌متر»، ممکن است یک شیر نر پیدا شود که چند سانتی‌متر کوتاه‌تر باشد، پس گزینه‌ی (۲) هم کنار می‌رود. در خط پنجم متن گفته شده: «شیرهای ماده کوچک‌تر هستند.» هم این جمله و هم اندازه‌های بیان شده نشان می‌دهند که شیرهای ماده از شیرهای نر کوچک‌ترند، بنابراین گزینه‌ی (۴) هم نمی‌تواند پاسخ صحیح این سؤال باشد.

لغت tail (دم) که در گزینه‌ی (۱) آمده در کتاب درسی نیست، ولی احتمالاً در متن متوجه معنی آن شده‌است. از طرف دیگر، گزینه‌ی صحیح این سؤال آن‌قدر واضح است که نیازی به فهمیدن معنی گزینه‌های غلط ندارید!

۹۸ و ۹۷، ۹۵، ۹۲

مهم‌ترین نوع تست‌های درک مطلب در آزمون‌های سراسری گاج، تست در مورد جزئیات متن بود که در کنکور نیز این تست‌ها بیشترین نمره را به خود اختصاص داده‌اند.

پاراگراف (۱) عمدتاً در چه موردی بحث می‌کند؟

(۱) - ۹۹

(۱) ویژگی‌های جسمی شیرها

(۳) چرا شیرهای نر و ماده متفاوت هستند

این سؤال جای هیچ بحثی ندارد. با یک نگاه اجمالی هم می‌توان متوجه شد که این پاراگراف پر از اعداد و ارقامی است که وزن، قد، طول بدن و طول دم شیرهای نر و ماده را نشان می‌دهند. بنابراین این پاراگراف عمدتاً به ویژگی‌های جسمی شیرها مربوط می‌شود.

در آزمون‌های سراسری گاج چندین تست داشتیم که مثل این تست کنکور، مربوط به موضع یک پاراگراف از متن می‌شود، مثل آزمون‌های ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۴، ۹، ۸، ۶ مقاطع پیش‌دانشگاهی.

کدام‌یک از کلمات زیر در متن تعریف شده است؟

(۳) - ۱۰۰

(۱) توله

(۲) شانه

(۳) یال

(۴) خال

در خط دوم پاراگراف دوم، بعد از کلمه‌ی mane عبارتی بین دو کاما آمده که در واقع این کلمه را تعریف می‌کند، ولی در مورد سایر گزینه‌ها فقط در متن صحبت شده و این کلمات تعریف نشده‌اند.

مراده‌ی

(۱) - ۱۰۱ ابتدا پایه‌ها را تجزیه می‌کنیم.

$$9^{x+4} = (3^2)^{x+4} = 3^{2x+8}$$

$$36^3 = (2^2 \times 3^2)^3 = 2^6 \times 3^6$$

$$\left(\frac{\lambda}{3}\right)^{-2} = \left(\frac{3}{\lambda}\right)^2 = \left(\frac{3}{\lambda}\right)^2 = \frac{3^2}{\lambda^2}$$

$$9^{x+4} = 36^3 \times \left(\frac{\lambda}{3}\right)^{-2} \Rightarrow 3^{2x+8} = 2^6 \times 3^6 \times \frac{3^2}{\lambda^2} \Rightarrow 3^{2x+8} = 3^8$$

پایه‌ها برابرند
 $\overbrace{\hspace{10em}}^{پس توان‌ها نیز باید برابر باشند.} 2x + 8 = 8 \Rightarrow 2x = 0 \Rightarrow x = 0$

مشابه تست ۱۰۱ آزمون ۱۷ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

$$(x^3 - 2)(6x + 1) = 6x^3 + x^3 - 12x - 2$$

(۲) - ۱۰۲ حال با تقسیم عبارت بالا بر $3x + 2$ ، ضریب x را می‌یابیم.

$$\begin{array}{r} 6x^3 + x^3 - 12x - 2 \\ \underline{-(6x^3 + 4x^3)} \\ -3x^3 - 12x \\ \vdots \\ \frac{6x^3}{3x} = 2x^2 \\ \frac{-3x^3}{3x} = -x \end{array}$$

بنابراین ضریب جمله از درجه‌ی یک برابر -1 است. دقت کنید که نیازی به ادامه‌ی انجام عمل تقسیم نمی‌باشد.

مشابه تست ۱۶۷ آزمون ۷ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

$$a(a-3)(a-4) \cancel{-12a + 36} = a(a-3)(a-4) - 12(a-3) \stackrel{\substack{\text{فاکتور از } (a-3) \\ \text{فاکتور از } -12}}{=} (a-3)[a(a-4) - 12] = (a-3)(a^2 - 4a - 12)$$

اتحاد یک جمله‌ی مشترک $\cancel{(a-3)(a-6)(a+2)}$

بنابراین عامل $(a-2)$ در تجزیه‌ی این عبارت وجود ندارد.

مشابه تست ۱۲۰ آزمون ۱ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

$$\left(1 - \frac{6}{x+2}\right) \left(\frac{5x-2}{x-4} + x \right) = \left(\frac{x+2-6}{x+2} \right) \left(\frac{5x-2+x(x-4)}{x-4} \right) = \left(\frac{x-4}{x+2} \right) \left(\frac{x^2+x-2}{x-4} \right)$$

اتحاد یک جمله‌ی مشترک $\frac{(x+2)(x-1)}{x-4} = x-1$

مشابه تست ۱۷۸ آزمون ۵ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

$$\begin{aligned} & \cos^2 \theta (1 + 2 \tan^2 \theta) + \underbrace{(\cos \theta - 1)(\cos \theta + 1)}_{\text{اتحاد مزدوج}} = \cos^2 \theta + 2 \sin^2 \theta + \cos^2 \theta - 1 = 2 \cos^2 \theta + 2 \sin^2 \theta - 1 \\ & = 2 \underbrace{(\cos^2 \theta + \sin^2 \theta)}_1 - 1 = 2 - 1 = 1 \end{aligned}$$

مشابه تست ۱۷۴ آزمون ۶ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

(۱۰۶) دقت کنید چون واحد اندازه‌گیری سانتی‌متر بوده است، وقتی اندازه‌گیری را بر حسب میلی‌متر که واحد دقیق‌تری است انجام دهیم، نمی‌توانیم در مورد تغییر اندازه‌ی خطأ نظری بدھیم و مجدداً باید اندازه‌گیری انجام شود.

مشابه تست ۹۲ آزمون ۵ سال ۹۰ دوم

$$\left. \begin{array}{l} K = 12 \\ C = 3 \end{array} \right\} \Rightarrow R = C \times K = 3 \times 12 = 36$$

(۱۰۷) در حالتی که داده‌ها در ۱۲ طبقه دسته‌بندی شده‌اند، داریم:

$$\left. \begin{array}{l} K = 9 \\ R = 36 \end{array} \right\} \Rightarrow C = \frac{R}{K} = \frac{36}{9} = 4$$

طبقه دسته‌بندی شوند خواهیم داشت:

توجه کنید طول دسته‌ها براساس دسته‌ی اول (که در صورت تست داده شده است) برابر $3 = 26 - 23$ می‌باشد. حالا در صورتی که داده‌ها در پس دسته‌بندی جدید به گونه‌ای است که طول دسته‌ها $= 4$ است پس دسته‌ی اول به صورت $[23 - 27]$ خواهد بود. برای یافتن مرکز دسته‌ی پنجم (دسته‌ی وسط)، به مرکز دسته‌ی اول به اندازه‌ی ۴ برابر طول دسته اضافه می‌کنیم، یعنی:

$$4 + 4 \times 4 = 25 + 16 = 41$$

مشابه تست ۱۸۳ آزمون ۱۱ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

(۱۰۸) برای مقایسه دقت عمل، ضریب تغییرات را برای هر دو نفر محاسبه می‌کنیم. هریک که ضریب تغییرات کمتری داشته باشد، دقت عمل بالاتری دارد.

$$\bar{x}_A = \frac{22 + 23 + 24 + 27 + 29}{5} = \frac{125}{5} = 25$$

$$\bar{x}_B = \frac{21 + 24 + 25 + 27 + 28}{5} = \frac{125}{5} = 25$$

$$\sigma_A^2 = \frac{(22 - 25)^2 + (23 - 25)^2 + (24 - 25)^2 + (27 - 25)^2 + (29 - 25)^2}{5} = \frac{9 + 4 + 1 + 4 + 16}{5} = \frac{34}{5}$$

$$\sigma_B^2 = \frac{(21 - 25)^2 + (24 - 25)^2 + (25 - 25)^2 + (27 - 25)^2 + (28 - 25)^2}{5} = \frac{16 + 1 + 0 + 4 + 9}{5} = \frac{30}{5}$$

$$\Rightarrow CV_A = \frac{\sigma_A}{\bar{x}_A} = \frac{\sqrt{\frac{34}{5}}}{25}, \quad CV_B = \frac{\sigma_B}{\bar{x}_B} = \frac{\sqrt{\frac{30}{5}}}{25}$$

بنابراین $CV_B > CV_A$ ، یعنی شخص B ضریب تغییرات کمتر و در نتیجه دقت بیشتری دارد.

مشابه تست ۹۵ آزمون ۳ سال ۹۰ سوم

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{2x^2 + 2}{x^2 - 3} \Rightarrow f(2 - \sqrt{3}) = \frac{2(2 - \sqrt{3})^2 + 2}{(2 - \sqrt{3})^2 - 3} \xrightarrow{\text{اتحاد مربع دو جمله‌ای}} \frac{2(4 - 4\sqrt{3} + 3) + 2}{4 - 4\sqrt{3} + 3 - 3} = \frac{(14 - 8\sqrt{3}) + 2}{4 - 4\sqrt{3}} \\ &= \frac{16 - 8\sqrt{3}}{4 - 4\sqrt{3}} \xrightarrow{\substack{\text{فاکتورگیری از } 4 \\ \cancel{4}(1 - \sqrt{3})}} \frac{\cancel{4}(4 - 2\sqrt{3})}{\cancel{4}(1 - \sqrt{3})} \xrightarrow{\text{گویا می‌کنیم}} \frac{4 - 2\sqrt{3}}{1 - \sqrt{3}} \times \frac{1 + \sqrt{3}}{1 + \sqrt{3}} = \frac{4 + 4\sqrt{3} - 2\sqrt{3} - 6}{1 - 3} = \frac{-2 + 2\sqrt{3}}{-2} \\ &= \frac{-2(1 - \sqrt{3})}{-2} = 1 - \sqrt{3} \end{aligned}$$

مشابه تست ۱۰۹ آزمون ۱۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

(۱۱۰) ابتدا نقطه‌ی تلاقی دو خط $x = y + 8$ و $5x + 2y + 9 = 0$ را با حل دستگاه می‌یابیم.

$$\begin{cases} 5x + 2y + 9 = 0 \\ x = y + 8 \end{cases} \Rightarrow 2 \times \begin{cases} 5x + 2y = -9 \\ x - y = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5x + 2y = -9 \\ 2x - 2y = 16 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 7x = 7 \\ x = 1 \end{cases}$$

$$x = y + 8 \xrightarrow{x=1} 1 = y + 8 \Rightarrow y = -7$$

بنابراین نقطه‌ی تلاقی دو خط $(-7, 1)$ می‌باشد. شیب (ضریب زاویه‌ی) خطی که از دو نقطه‌ی $(-3, 5)$ و $(1, -7)$ می‌گذرد برابر است با:

$$m = \frac{5 - (-7)}{-3 - 1} = \frac{12}{-4} = -3$$

مشابه تست ۱۲۵ آزمون ۱ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

(۲)-۱۱۱

$$\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x} = 3$$

طرفین تساوی را در عبارت $(x-1)(3x)$ ضرب می‌کنیم تا مخرج‌ها حذف شوند.

$$3x(x-1)\left(\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x}\right) = 3(3x)(x-1)$$

$$\Rightarrow 3x(6x) + (x-1)(x-1) = 9x(x-1)$$

$$\Rightarrow 18x^2 + x^2 - 2x + 1 = 9x^2 - 9x \Rightarrow 19x^2 - 2x + 1 - 9x^2 + 9x = 0 \Rightarrow 10x^2 + 7x + 1 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (7)^2 - 4(10)(1) = 49 - 40 = 9$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-7 \pm \sqrt{9}}{2(10)} = \frac{-7 \pm 3}{20}$$

هر دو جواب قابل قبول هستند زیرا هیچ‌یک از مخرج‌ها را صفر نمی‌کنند و ریشه‌ی بزرگ‌تر عدد $\frac{1}{5}$ است.

مشابه تست ۸۸ آزمون ۱۵ سال ۹۰ و تست ۱۱۱ آزمون ۱۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۱۱۲

$$-\frac{a}{2(3)} = -1 \Rightarrow a = 6 \quad \text{در تابع درجه دوم } y = ax^2 + bx + c, \text{ طول نقطه‌ی رأس برابر با } -\frac{b}{2a} \text{ است. بنابراین داریم:}$$

بنابراین معادله‌ی سهمی به شکل $y = 3x^2 + 6x + 6$ می‌باشد. با قرار دادن مختصات نقطه‌ی رأس یعنی $(-1, -4)$ در آن داریم:

$$-4 = 3(-1)^2 + 6(-1) + b \Rightarrow -4 = 3 - 6 + b \Rightarrow b = -1$$

پس معادله‌ی سهمی به صورت $y = 3x^2 + 6x + 6$ است. برای پیدا کردن عرض محل تقاطع با محور y ، در معادله‌ی سهمی x را برابر

$$x = 0 \Rightarrow y(0) = 3(0)^2 + 6(0) - 1 \Rightarrow y(0) = -1 \quad \text{صفر قرار می‌دهیم.}$$

پس عرض نقطه‌ی تقاطع -1 می‌باشد.

مشابه تست ۱۱۴ آزمون ۱۳ سال ۹۰ سوم

(۴)-۱۱۳

چون در بین حروف کلمه‌ی DELAVAR دو حرف تکراری A داریم، مسئله را به صورت زیر در سه حالت مختلف حل می‌کنیم.

حالت اول: ابتدا سه حرف از بین تمام حروف به جز A انتخاب می‌کنیم و تعداد جایگشت‌های آن‌ها را حساب می‌نماییم.

انتخاب ۳ حرف از ۵ حرف

$$\binom{5}{3} \times \frac{3!}{3!} = \frac{5!}{2! \times 3!} \times 3! = \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1} = 60$$

حالت دو: در مرحله‌ی بعد یکی از حروف A و دو حرف از پنج حرف غیر A را انتخاب می‌کنیم.

انتخاب ۳ حرف از ۵ حرف

$$\binom{5}{2} \times \frac{3!}{2!} = \frac{5 \times 4}{2 \times 1} \times 3! = 60$$

حالت سه: در مرحله‌ی آخر دو حرف A و یکی از ۵ حرف را انتخاب کرده و تعداد جایگشت‌های آن‌ها را می‌یابیم.

تعداد جایگشت‌های ۳ حرف متمایز

که دو تای آن‌ها یکسان است

$$\binom{5}{1} \times \left(\frac{3!}{2!}\right) = 5 \times 3 = 15$$

بنابراین در کل $= 135 = 60 + 60 + 15$ جایگشت وجود دارد.

مشابه تست ۸۷ آزمون ۱۴ سال ۹۰ سوم

(۱) - ۱۱۴ | استدلال استقرایی روش نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه‌ی محدودی از مشاهدات است. (این تست از فعالیت ۱ - ۱ صفحه‌ی ۴ کتاب درسی ریاضی پایه طراحی شده است.)

مشابه تست ۱۱۲ آزمون ۴ سال ۹ پیش‌دانشگاهی

(۴) - ۱۱۵ | ابتدا قدرنسبت دنباله را با تقسیم جمله‌ی دوم بر جمله‌ی اول به دست می‌آوریم و سپس حد مجموع را محاسبه می‌کنیم. داریم:

$$\begin{aligned} r &= \frac{a_2}{a_1} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4} \\ &= \frac{a_1}{1-r} = \frac{8}{1-\frac{3}{4}} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = \frac{8 \times 4}{1 \times 1} = 32 \end{aligned}$$

مشابه تست ۸۵ آزمون ۹ سال ۹ پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۱۱۶ | (وش اول: جمله‌ی $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$ حاصل می‌شود. بنابراین به بررسی گزینه‌ها پردازیم:

$$1) n = 6 \Rightarrow a_6 = \frac{\cancel{6} \times 7}{\cancel{2}_1} = 21$$

$$2) n = 7 \Rightarrow a_7 = \frac{7 \times \cancel{8}}{\cancel{2}} = 28$$

$$3) n = 8 \Rightarrow a_8 = \frac{\cancel{8} \times 9}{\cancel{2}_1} = 36 = 6^2 \rightarrow \text{جمله‌ی هشتم مربع کامل است.}$$

$$4) n = 9 \Rightarrow a_9 = \frac{9 \times \cancel{10}}{\cancel{2}} = 45$$

(وش ۵۹۵): جملات دنباله‌ی مثلثی را می‌نویسیم تا به اولین جمله‌ی مربع کامل غیر ۱ برسیم:
... و ۳۶ و ۲۸ و ۲۱ و ۱۵ و ۱۰ و ۶ و ۳ و ۱

جمله‌ی هشتم (۳۶) اولین جمله‌ی مربع کامل غیر یک در دنباله‌ی مثلثی است.

مشابه تست ۱۶۸ آزمون ۸ و تست ۸۷ آزمون ۹ سال ۹ پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۱۱۷

$$\log_2(2x-1) = -2 \xrightarrow{\text{طبق تعریف لگاریتم}} 2x-1 = 2^{-2} \Rightarrow 2x-1 = \frac{1}{4} \Rightarrow 2x = \frac{1}{4} + 1 \Rightarrow 2x = \frac{5}{4} \Rightarrow x = \frac{\frac{5}{4}}{2} = \frac{5}{9} = \frac{1 \times 1}{9 \times 2} = \frac{5}{9}$$

$$\log_2(9x+3) \xrightarrow{x = \frac{5}{9}} \log_2(9(\frac{5}{9}) + 3) = \log_2 8 = \log_2 2^3 = \frac{3}{1} \log_2 2 = 3$$

مشابه تست ۱۷۳ آزمون ۸ سال ۹ پیش‌دانشگاهی

$$\left. \begin{array}{l} x = 7500 - 45^\circ p \\ x + 45^\circ p = 7500 \\ 7500 \div 2 = 3750 \end{array} \right\} \begin{array}{l} x = 3750 \\ 45^\circ p = 3750 \Rightarrow p = \frac{3750}{45^\circ} = \frac{25}{3} \end{array} \Rightarrow R(x) = 3750 \times \frac{25}{3} = 31250$$

(وش اول: (۱) - ۱۱۸)

(وش ۵۹۵): با توجه به صورت تست، معادله‌ی درآمد به صورت زیر می‌شود:

$$R(x) = x \times p = (7500 - 45^\circ p)p = 7500p - 45^\circ p^2 = -45^\circ p^2 + 7500p \Rightarrow p_{\max} = -\frac{7500}{2(-45^\circ)} = \frac{7500}{90^\circ} = \frac{25}{3}$$

$$\Rightarrow -45^\circ \left(\frac{25}{3}\right)^2 + 7500 \left(\frac{25}{3}\right) = -31250 + 62500 = 31250 \quad \text{بیشترین درآمد}$$

مشابه تست ۱۸۰ آزمون ۱۴ سال ۹ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۱۱۹ با توجه به جدول داده شده تعداد لامپ‌های ۱۰۰ وات $48 = 34 + 14 + 20 + 22 + 14 + 34 = 90$ است. بنابراین:

$$P = \frac{48}{90} = \frac{8}{15}$$

(۴) - ۱۲۰ از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم:

لاقل یکی از ارقام ۲ باشد: A : پیشامد مطلوب

هیچ یک از ارقام ۲ نباشد: A' : پیشامد نامطلوب (مکمل)

برای محاسبه $P(A')$ می‌توان از پیشامد مستقل استفاده کرد:

گوی دوم غیر عدد ۲ و گوی اول غیر عدد ۲ = هیچ یک از ارقام ۲ نباشد

$$\Rightarrow P(A') = \frac{4}{5} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{5}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{5} = \frac{2}{5} = 0.4$$

مشابه تست ۱۱۹ آزمون ۱۶ و تست ۱۱۹ آزمون ۱۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

www.riazisara.ir

الف

دانلود از سایت ریاضی سرا

(۳) - ۱۲۱ (صفحه‌ی ۲۱)

خدمات ارائه شده → ریال $20,000,000 \times \frac{1}{4} = 5,000,000$

تولید ناخالص داخلی → ریال $3,200,000,000 + 80,000,000 + 350,000,000 + 20,000,000 = 3,650,000,000$

هزینه‌ی استهلاک → ریال $200,000,000 \times \frac{1}{16} = 12,500,000$

تولید خالص داخلی → ریال $3,650,000,000 - 200,000,000 = 3,450,000,000$

مشابه تست ۱۸۷ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۷۲ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۲ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۸۲ آزمون ۲ دوم، مشابه تست ۱۰۹ آزمون ۶ دوم، مشابه تست ۷۹ آزمون ۹ دوم

(۱) - ۱۲۲ (الف) وجود پرداختی به صاحبان عوامل تولید، مزد، سود و اجاره نام دارد و مسیر دوم نشان‌دهنده‌ی جریان پولی است که از سوی بنگاه‌های

اقتصادی به سوی خانوارها روان است. عناوین عوامل تولید عبارت‌اند از: کار، سرمایه و منابع طبیعی که در مسیر ۱ واقع شده است.

(ب) مسیر ۴، جریان پولی است که از طرف خانوارها به سوی بنگاه‌های اقتصادی روان است. خانوارها کالاها و خدمات مصرفی خود را از بنگاه‌های اقتصادی تهیه می‌کنند و در مقابل آن، پولی را می‌پردازند.

(ج) علاوه بر روش هزینه‌ای و روش درآمدی، روش سومی نیز برای محاسبه تولید کل جامعه وجود دارد که روش تولید یا روش ارزش افزوده نامیده می‌شود.

(د) خانوارها مالک عوامل تولید هستند و بنگاه‌های اقتصادی این عوامل را از آن‌ها خریداری می‌کنند و طی فعالیت‌های خود مورد استفاده قرار می‌دهند. (ه) بنگاه‌های اقتصادی تحت عنوان اشخاص حقوقی، وظیفه‌ی تولید و عرضه‌ی کالاها و خدمات را بر عهده دارند. (صفحات ۲۲ تا ۲۴)

مشابه تست ۱۲۱ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۸۴ آزمون ۲ دوم، مشابه تست ۸۹ آزمون ۴ دوم، مشابه تست ۱۰۱ آزمون ۶ دوم، مشابه تست ۱۹۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۴ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی اول → ریال ۶۵۰۰

(الف) (۲) - ۱۲۳

ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی آخر → ریال $7,000 - 9,000 = 1,000$

(ب) نام دیگر روش ارزش افزوده برای محاسبه تولید کل جامعه، روش تولید است.

(ج) برای محاسبه ارزش کل تولیدات جامعه سه روش وجود دارد که عبارت‌اند از:

۱- روش هزینه‌ای ۲- روش درآمدی ۳- روش تولید یا روش ارزش افزوده

(د) اگر تولید کل جامعه را از طریق هریک از سه روش محاسبه کنیم، به جواب‌های یکسانی می‌رسیم. از این‌رو، برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند. (صفحات ۲۴ و ۲۵)

(۴) - ۱۲۴ وقتی که در بازار قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر برود، مازاد عرضه به وجود می‌آید. در سطح قیمت بالاتر از ۲۵۰ ریال و در ردیف قیمت‌های ۳۵۰ (۴۰۰ ریال)، ۶ (۳۵۰ ریال) و ۷ (۴۰۰ ریال) بازار با مازاد عرضه رو به رو است. (صفحه ۳۱ و ۳۲)

مشابه تست ۱۸۹ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۹۴ و ۱۹۲ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۳ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۹۸ آزمون ۱۸ دوم، مشابه تست ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ آزمون ۳ دوم، مشابه تست ۸۴ آزمون ۷ دوم، مشابه تست ۷۹ و ۸۰ آزمون ۸ دوم، مشابه تست ۸۲ آزمون ۱۳ دوم

(۴) - ۱۲۵ تولیدکنندگان برای تولید محصولات خود به ناچار باید مقداری پول هزینه کنند. آن‌ها باید محلی را به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار خریداری یا اجاره کنند. ماشین‌آلات و لوازم مورد نیاز دیگر و نیز مقداری مواد اولیه را بخند و مقداری کارگر و کارمند را نیز به استخدام خود درآورند. مبالغی را که تولیدکنندگان برای تولید صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند. (صفحه ۴۲)

$$\text{تعداد خانوارها} \rightarrow \text{نفر} = \frac{۷۵,۰۰۰,۰۰۰}{۵} = ۱۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{نفر} = \frac{۳۵}{۱۰۰} \times ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۲۵۰,۰۰۰$$

$$\text{وات} = ۴۰ \times ۵ = 200$$

$$\text{میزان صرفه‌جویی} = \frac{۵,۲۵۰,۰۰۰}{۵} \times 200 = 1050,000,000$$

$$\text{میزان صرفه‌جویی} = \frac{1050,000,000}{1000,000} = 1050 \text{ مگاوات}$$

$$\text{مقدار انرژی برق صرفه‌جویی شده} = \frac{1050,000,000}{75,000,000} = 140 \text{ مگاوات}$$

(الف)

(ب)

(ج)

(د) (صفحه ۵۴)

$$\text{تعداد خانوارهای جدید برخوردار از انرژی جدید برق} \rightarrow \text{نفر} = \frac{15,000,000}{5} = 3,000,000$$

$$\text{نسبت میزان صرفه‌جویی به میزان تولید برق نیروگاه} = \frac{1050}{5250} = \frac{1}{5}$$

مشابه تست ۲۰۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۰۰ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۴ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۰۱ آزمون ۱۶ دوم، مشابه تست ۸۴ آزمون ۳ دوم، مشابه تست ۹۱ آزمون ۴ دوم، مشابه تست ۸۱ آزمون ۷ دوم، مشابه تست ۸۱ آزمون ۱۳ دوم

(الف) وقتی یک واحد پول نتواند در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم که قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

(ب) پول در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ نکرده است.

(ج) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها در جامعه بستگی دارد.

(د) بین قدرت خرید پول و سطح عمومی قیمت‌ها رابطه‌ی غیرمستقیم (معکوس) وجود دارد؛ یعنی هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید افزایش می‌یابد.

(ه) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است.

(و) کاهش قدرت خرید پول در یک جامعه، نتیجه‌ی وجود تورم در آن جامعه است. (صفحات ۶۵ و ۶۶)

مشابه تست ۱۸۷ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۵ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۱۳ آزمون ۳ سوم

(۳) - ۱۲۸ بانک‌های تخصصی به منظور کسب سود، اوراق قرضه‌ای را که دولت یا مؤسسات اعتباری منتشر کرده است، خریداری می‌کنند. آن‌گاه این اوراق را به مبلغی بیش از مبلغ خرید به سپرده‌گذاران خود می‌فروشنند. این فعالیت بانک را عملیات مالی می‌گویند. (صفحه ۷۶)

مشابه تست ۱۱۶ آزمون ۳ سوم

(۴) - ۱۲۹ اسناد خزانه اوراق بهادر کوتاه‌مدتی هستند که توسط دولت صادر می‌شوند و سرسید این اسناد، سه‌ماهه، ششم‌ماهه و یک‌ساله است. (صفحات ۸۶ و ۸۷)

مشابه تست ۱۲۸ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

همان‌گونه که در جدول مشاهده می‌شود، شاخص رشد یعنی همان درآمد سرانه با شاخص توسعه هماهنگ است. (صفحه‌ی ۹۴) (۳)-۱۳۰

مشابه تست ۱۹۵ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۸۰ آزمون ۱۱ دوم، مشابه تست ۱۱۷ آزمون ۴ سوم

اگر کشوری در حال حاضر بتواند نیازهای اساسی خود را برطرف کند و به خارج وابسته نباشد، در کوتاه‌مدت مطلوب است اما در بلندمدت مشخص نیست که بتواند خودبستنده باقی بماند؛ زیرا متابع در دسترس، نیازهای جامعه از نظر کیفیت و کمیت و سطع علوم و فنون پیوسته در حال تغییر است. (صفحات ۱۰۶ و ۱۰۷) (۲)-۱۳۱

مشابه تست ۱۹۷ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی

$$\frac{۷۲}{۱۰۳} + \frac{۷۳}{۱۰۳} = \frac{۱۴۵}{۱۰۳}$$

$$\frac{۷۴}{۱۰۳} + \frac{۷۷}{۱۰۳} = \frac{۱۴۱}{۱۰۳}$$

(۱)-۱۳۲

$$\frac{۷۶}{۱۰۳} + \frac{۷۶}{۱۰۳} = \frac{۱۵۲}{۱۰۳}$$

$$\frac{۷۲}{۱۰۳} - \frac{۷۴}{۱۰۳} = \frac{۱۰۷}{۱۰۳}$$

نذکر: با توجه به این‌که در متن سؤال تفاوت سهام دهک دهم و نهم، درصد ذکر شده است، سهم دهک نهم ۱۸ درصد $\frac{۱۸}{۴} = ۴.5$ است که متأسفانه در گزینه‌ی (۱) به اشتباه ۱۶ درصد ذکر شده است. (صفحات ۱۱۴ و ۱۱۵)

مشابه تست ۱۹۹ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۰۵ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۲۰۰ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی، مشابه

تست ۱۸۰ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۰ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۰ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی، مشابه

تست ۷۷ آزمون ۱۵ دوم، مشابه تست ۸۸ آزمون ۱۱ دوم

$$\text{ریال } \frac{۲۵۰}{۱۰۰} = \frac{۱۵۰}{۱۰۰}$$

(۲)-۱۳۳ (الف)

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } \frac{۱۵}{۱۰۰} = \frac{۱۵}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } \frac{۳۵۰}{۱۰۰} - \frac{۲۵۰}{۱۰۰} = \frac{۱۰۰}{۱۰۰}$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } \frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{۲۰}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } \frac{۴۵۰}{۱۰۰} - \frac{۳۵۰}{۱۰۰} = \frac{۱۰۰}{۱۰۰}$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } \frac{۲۵}{۱۰۰} = \frac{۲۵}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } \frac{۹۰۰}{۱۰۰} - \frac{۴۵۰}{۱۰۰} = \frac{۴۵۰}{۱۰۰}$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } \frac{۱۵۷}{۱۰۰} = \frac{۱۵۷}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } \frac{۱۵}{۱۰۰} - \frac{۹۰}{۱۰۰} = \frac{۱۴}{۱۰۰}$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } \frac{۴۵}{۱۰۰} = \frac{۶}{۱۰۰}$$

$$\text{مالیات ماهانه} \rightarrow \text{ریال } \frac{۱۵}{۱۰۰} + \frac{۲۰}{۱۰۰} + \frac{۲۵}{۱۰۰} + \frac{۱۵۷}{۱۰۰} = \frac{۶}{۱۰۰}$$

$$\text{مالیات سالانه} \rightarrow \text{ریال } \frac{۶}{۱۰۰} \times ۱۲ = \frac{۷۲}{۱۰۰}$$

(ب)

$$\text{مانده‌ی خالص ماهانه} \rightarrow \text{ریال } \frac{۱۵}{۱۰۰} - \frac{۶}{۱۰۰} = \frac{۸}{۱۰۰}$$

ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه، تصاعدی طبقه‌ای است. (صفحات ۱۳۵ و ۱۳۶)

مشابه تست ۱۰۷ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۸۲ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۹۰ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی،

مشابه تست ۱۳۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۳ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۸۷ آزمون ۱۳ دوم، مشابه تست

۹۰ آزمون ۸ دوم، مشابه تست ۹۰ آزمون ۹ دوم، مشابه تست ۱۱۱ آزمون ۲ سوم

غنایا کاکائو (صفحه‌ی ۱۶۰)

آرژانتین نفت

کوبا نیشکر

(۱)-۱۳۴

مشابه تست ۱۴۳ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۸۵ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی

یکی از نتایج پیامدهای دگرگونی در سیستم پولی بین‌المللی، پذیرش انعطاف در نرخ ارزها (از سال ۱۹۷۳) و چندارزی شدن نظام پولی

بین‌المللی است. سایر گزینه‌ها از دلایل اصلی دگرگونی سیستم پولی بین‌المللی است. (صفحه‌ی ۱۶۴) (۳)-۱۳۵

مشابه تست ۱۸۹ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی

دانلود از سایت ریاضی سرا www.riazisara.ir

(۲) - ۱۳۶ خواجه عبدالله انصاری، تصوف را در محضر عارف برجسته‌ی آن روزگار، شیخ ابوالحسن خرقانی، آموخت و بعد از وی سمت جانشینی او را یافت

و در هرات به تعلیم و ارشاد خلق پرداخت. یکی از کتاب‌های او «ترجمه‌ی کتاب طبقات‌الصوفیه» است که اصل آن را ابوعبدالرحمن سلمی نیشابوری به زبان تازی (عربی) تألیف کرد و خواجه عبدالله آن را در حلقه‌ی مربیانش به زبان فارسی هروی به شیوه‌ای جذاب بیان می‌کرد.

در آزمون‌های سراسری گاج ۴ بار به نام کتاب «طبقات‌الصوفیه» و بارها به شرح زندگی «خواجه عبدالله انصاری» و به ویژه «شاگردی‌اش در محضر شیخ ابوالحسن خرقانی» اشاره شده است. این نمونه‌ها را ببینید:

پیش‌انداختی - آزمون ۶ - سال ۹۰

شرح زیر، معرفت کیست؟

«وی از خردی زبانی گویا و طبعی توانا داشت و شعر عربی و پارسی را نیک می‌سرود. او بسیاری از علوم ادبی و دینی و اشعار عربی را حفظ بود و به احادیث پیامبر (ص) علاقه‌ی می‌ورزید. وی تصوف را در محضر شیخ ابوالحسن خرقانی آموخت و بعد از وی سمت جانشینی او را یافت.»

(۱) ابوالحسن جلایی هجویری

(۲) عبدالله انصاری

(۳) عبدالرحمن شلمی

«وی تصوف را در محضر شیخ ابوالحسن خرقانی آموخت و بعد از وی سمت جانشینی او را یافت و در هرات به تعلیم و ارشاد اشتغال داشت تا این‌که در سال ۴۸۱ ه. ق. درگذشت. .... از آثار وی است.»

(۱) رسائل

(۲) کشف‌المحجوب

(۳) شرح تعریف

(۳) - ۱۳۷ نام پدیدآورندگان آثار:

صفیر سیمرغ، حکمة‌الاشراق: شهاب‌الدین یحیی سهروردی (آثار دیگر: آواز پر جبرئیل، رسالت‌العشق، لغت موران، رسالت‌الطیّر، روزی با جماعت صوفیان، فی حالة‌الطفولیه) / زاد‌المسافرین، سفرنامه: ناصرخسرو قبادیانی (آثار دیگر: خوان اخوان، جامع‌الحكمتین) / مثنوی کلیله و دمنه، منظومه‌ی سندبادنامه: روdkی سمرقندی / منشآت، تحفة‌العرافین: خاقانی / شیرین و خسرو، هشت بهشت: امیرخسرو دھلوی (آثار دیگر: مطلع‌الانوار، مجنون و لیلی، آیینه‌ی اسکندری، مثنوی خضرخان و دَولانی، اعجاز خسروی)

بررسی آثار دیگر گزینه‌ها:

(۱) عقل‌نامه: سنایی غزنوی / عشق‌نامه: سنایی غزنوی / الهی‌نامه: سنایی غزنوی، عطار نیشابوری، خواجه عبدالله انصاری /

اسکندرنامه: نظامی گنجوی (آیینه‌ی اسکندری: امیرخسرو دھلوی)

(۲) تمہیدات: عین‌القضات همدانی / لیلی و مجنون: نظامی گنجوی

(۴) منطق‌الطیّر: عطار نیشابوری (رسالت‌الطیّر: سهروردی) / حکمت علایی: ابوعلی سینا / گیهان شناخت: قطان مروزی

نام آثار مطرح در سؤال و فراوانی آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

آثار مطرح در سؤال: صفیر سیمرغ: ۴ بار / زاد‌المسافرین: ۲ بار / مثنوی کلیله و دمنه: ۴ بار / منشآت: ۲ بار / شیرین و خسرو: ۲ بار

آثار مورد اشاره در گزینه‌ها: لغت موران: ۳ بار / عقل‌نامه: ۲ بار / عشق‌نامه: ۳ بار / الهی‌نامه: ۴ بار / اسکندرنامه: ۲ بار / رسالت‌الطیّر: ۶ بار / خوان

اخوان: ۲ بار / تمہیدات: ۴ بار / لیلی و مجنون: ۴ بار / حکمة‌الاشراق: ۲ بار / سفرنامه: ۲ بار / منظومه‌ی

سندبادنامه: ۲ بار / تحفة‌العرافین: ۴ بار / هشت بهشت: ۵ بار / منطق‌الطیّر: ۳ بار /

حکمت علایی: ۲ بار / آیینه‌ی اسکندری: ۳ بار

(۴) - ۱۳۸ باب هشتم گلستان (در آداب صحبت) بیش‌تر کلمات و جملات در هم فشرده‌ای است که اغلب آن‌ها، از فرط استواری و زیبایی، امروز یا به

صورت ضرب‌المثل در میان عموم رایج است یا دست کم در قلم نویسنده‌گان و ادب‌دوستان گذشته و حال جریان داشته است.

(۱) ارنست همینگوی: از نویسنده‌گان رئالیسم (واقع‌گرایی) انتقادی

گوگول: نویسنده‌ای که داستان کوتاه «شنل» او را از نمونه‌های برجسته‌ی رئالیسم ابتدایی دانسته‌اند.

استفان مالارمه: از شاعران مکتب سمبولیسم

هنریک ایبسن: از نویسنده‌گان مکتب ناتورالیسم

نویسنده‌گان مورد سؤال و سبک نوشتاری آن‌ها همواره در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده‌اند. فراوانی تکرار هر کدام:

گوگول: ۳ بار / مalarme: ۲ بار / ایبسن: ۲ بار

(۴) - ۱۴۰ «تاریخ تطویر نثر فارسی، تصحیح مجلمل التواریخ و القصص، تاریخ احزاب سیاسی»: محمدتقی بهار

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تاریخ سیستان: مؤلفی ناشناس (تصحیح محمدتقی بهار، نه اثر او) / مجلمل التواریخ: مؤلفی ناشناس

۲) امثال و حکم: علامه علی‌اکبر دهخدا

۳) تصحیح تاریخ بیهقی: علی‌اکبر فیاض

بهار و ادب فارسی: نام مجموعه مقالات و نوشته‌های پراکنده‌ی ملک‌الشعرای بهار است که پس از درگذشت او در ۲ جلد به چاپ رسید.

آثار «ملک‌الشعرای بهار» بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد پرسش قرار گرفته‌اند. این نمونه را ببینید:

سال سوم - آزمون ۱۳ - سال ۹۰

دو اثر «تاریخ احزاب سیاسی» و «تاریخ تطویر نثر فارسی» به ترتیب، از کیست؟

۱) علی‌اکبر دهخدا - محمدتقی بهار

۲) محمدتقی بهار - محمدتقی بهار

۳) علی اسفندیاری - علی‌اکبر دهخدا

(۲) - ۱۴۱ نام پدیدآورندگان آثار:

فتوات شاهجهانی: کلیم کاشانی / قندهارنامه: صائب تبریزی / ترس محتسب خورده: مهرداد اوستا (محمد رضا رحمانی)

همه‌ی آثار مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

رساله‌اللّادیه: ۴ بار / رساله‌ی تعریفات: ۳ بار / فتوحات شاهجهانی: ۲ بار / قندهارنامه: ۶ بار / عبرت‌نامه: ۹ بار / تصحیح تاریخ علمی: ۳ بار / قصه‌ی

رنگ‌پریده: ۲ بار / فنون شعر و کالبدهای پولادین آن: ۳ بار / ترس محتسب خورده: ۶ بار

(۴) - ۱۴۲ ویلیام فاکنر زاده‌ی نیوآلباني (می‌سی‌سی‌بی) آمریکاست. شاهکار او در رمان‌نویسی خشم و هیاهو نام دارد که برخی آن را کتاب بزرگ قرن

دانسته‌اند. فاکنر در ۱۹۴۹ برنده جایزه‌ی ادبی نوبل شد. او بزرگ‌ترین رمان‌نویس آمریکایی بین دو جنگ جهانی بوده است و این موقّیت را مرهون

احساس ژرف اخلاقی، آگاهی از علایق توده‌ها، همدردی با محروم‌ان، قدرت بازکاری انحرافات جامعه و آمیختن این خصایص با ذوق و مهارت فتی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) آلبر کامو: نویسنده‌ی الجزایری‌الاصل فرانسه و پدیدآورنده‌ی آثاری مانند «بیگانه، طاعون، گالیگولا، افسانه‌ی سیزیفوس، حکومت نظامی»

۲) هرمان هسه: نویسنده‌ی آلمانی و پدیدآورنده‌ی آثاری مانند «دمیان، گرگ بیالان، گرگ‌ترود، نرگس و زرین‌دهن، سیدارت، بازی با مهره‌های شیشه‌ای»

۳) فرانتس کافکا: نویسنده‌ی اهل کشور چک و پدیدآورنده‌ی آثاری مانند «مسخ، آمریکا، محاکمه، قصر»

بسامد تکرار آثار «فاکنر» در آزمون‌های سراسری گاج:

بیگانه: ۴ بار / دمیان: ۴ بار / مسخ: ۲ بار / خشم و هیاهو: ۸ بار

(۲) - ۱۴۳ نقادان از میان آثار همینگوی، پیرمرد و دریا را از همه مهم‌تر می‌دانند. این کتاب که در سال ۱۹۵۲ منتشر شد، مهم‌ترین رویداد ادبی در

زمان خود لقب گرفت و برخی آن را از اختراع پیل مهم‌تر دانستند، زیرا در این کتاب پیام همینگوی این بود که «انسان برای شکست آفریده

نشده است؛ او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد!»

این سؤال و هر چهار گزینه‌ی آن عیناً واژه به واژه، با نمونه‌های آن در آزمون‌های سراسری گاج مطابقت ۱۰۰ درصد دارد و طراح کنکور

تنها ترتیب گزینه‌ها را تغییر داده است. سه نمونه از این مشابهت دقیق:

* عبارت «انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد.» پیام محوری کدام‌یک از آثار همینگوی است؟

سال سوم - آزمون ۱۸ - سال ۹۰

۱) وداع با اسلحه

۲) خوشید هم‌چنان می‌درخشد

۳) برف‌های کلیمانجارو

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۵ - سال ۹۰

* جمله‌ی زیر پیام محوری ارنست همینگوی در کدام اثر وی است؟

«انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد.»

۲) برف‌های کلیمانجارو

۱) زنگ‌ها برای که به صدا درمی‌آیند؟

۴) پیرمرد و دریا

۳) وداع با اسلحه

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۰ - سال ۹۰

* همینگوی در کدام اثر خود به پیام زیر اشاره دارد؟

«انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد.»

۳) خورشید هم‌چنان می‌درخشد

۲) وداع با اسلحه

۴) پیرمرد و دریا

تشییه: من چون تو

مشبّه مشبّه به

علاقة‌ی سببیه
مجاز: سیر ← بی‌رغبت، بی‌میل
میاز مقیمت

کنایه: دل نهادن: کنایه از تعلق خاطر داشتن / جناس (تام): که (جه کسی) و که (حرف ربط)

دقّت کنیم: بیت دارای گونه‌ای تشییه است که در آن، به جای «وجه تفاوت»، «وجه شباهت» وجود دارد. «من چون تو طبع هرجاییم نیست» یعنی «من مانند تو نیستم» که طبع هرجایی داشته باشم.»

همه‌ی آرایه‌های مطرح در گزینه‌ی درست، بارها و بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. فراوانی هر کدام:

تشییه: ۴۵ بار / مجاز: ۴۸ بار (سیر: ۳ بار) / کنایه: ۱۴ بار (دل نهادن: ۲ بار) / جناس: ۵۱ بار (که: ۱ بار)

تشییه مرگب (بیت «ب»):

آفتاییست که در پیش سحابی دارد

ماه خورشیدنمايش ز پس پرده‌ی زلف

مشبّه

حسن تعلیل (بیت «د»): شاعر دلیل عطرآگین شدن گلزار را این می‌داند که هوای سر کوی یار، در «جان» را گشوده است.

علاقة‌ی محلّیه ← شراب
مجاز (بیت «الف»): جام → میاز مقیمت

استعاره‌ی مصرّحه (بیت «ه»): شاخ گل: استعاره‌ی مصرّحه از معشوق

اسلوب معادله: (بیت «ج»):

دل / گمان کردن / راز عاشق / پوشیدن (پوشاندن) = فانوس / پنداشتن / شمع / پنهان کردن
۱ ۲ ۳ ۴ ۱ ۲ ۳ ۴

خطای علمی سؤال: اسلوب معادله از آرایه‌های «عمومی» است و طرح سؤال از آن در آزمون‌های اختصاصی، خارج از بودجه‌بندی و هدف‌گذاری آزمون است.

آرایه‌های مطرح در این سؤال و جزئیات تکرار آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

تشییه مرگب: ۸ بار / حسن تعلیل: ۱۵ بار / مجاز: ۴۸ بار / استعاره‌ی مصرّحه: ۱۸ بار / اسلوب معادله: ۲ بار

بیت «ماه خورشیدنمايش ز پس پرده‌ی زلف / آفتاییست که در پیش سحابی دارد» به عنوان مصدق «تشییه مرگب» عیناً به همین صورت در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده است:

در کدام گزینه «تشییه مرگب» وجود ندارد؟

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۷ - سال ۹۰

۱) قرار در کف آزادگان نگیرد مال چو صبر در دل عاشق، چو آب در غربال

۲) ماه خورشیدنمايش ز پس پرده‌ی زلف آفتاییست که در پیش سحابی دارد

۳) رخ گل را که عکس روی یار است هوا مشاطه، آب آینه‌دار است

۴) عرقت بر ورق روی نگارین به چه ماند؟ هم‌جو بر صفحه‌ی گل قطراهی باران بهاری

(۱) - ۱۴۶ کنایه (بیت «ب»): سنگ به چاه افکندن: کنایه از مرتکب خطا و اشتباه شدن

حس‌آمیزی (بیت «ج»): شنیدن بو (آمیختن دو حس شنوایی و بویایی)

اغراق (بیت «الف»): این‌که شاعر در اثر نوشیدن شراب از دست ساقی چنان در مجلس سماع از خود بی‌خود شده که توانسته سنگ بر شیشه‌ی نه آسمان بکوبد، بیانی اغراق‌آمیز است!

اسلوب معادله (بیت «د»): [ستم‌دیده] / اظهار عجز / ستمنگ / نشانه‌ی ابله‌ی = کباب / اشک [ریختن] / آتش / [باعث] طغیان [بودن]

۱	۲	۳	۴	۱	۲	۳	۴

استعاره‌ی کنایی (مکنیه): (بیت «ه»): الف - دامن خورشید (اضافه‌ی استعاری و استعاره‌ی مکنیه): دامن [انسان] خورشید
از لوار ۳ مشبه به مشبه مشبه
هزف شده هزف شده هزف شده

ب - چشم شبنم (اضافه‌ی استعاری و استعاره‌ی مکنیه): چشم [انسان] شبنم
اندام مشبه به مشبه مشبه
هزف شده هزف شده هزف شده

ج - این‌که چشم شبنم از دیدن گلزار سیر نشود، تشخیص و استعاره‌ی مکنیه به شمار می‌رود.

خطای علمی سؤال: اسلوب معادله از آرایه‌های «عمومی» سُت و طرح سؤال از آن در آزمون‌های اختصاصی، خارج از بودجه‌بندی و هدف‌گذاری آزمون است.

همه‌ی آرایه‌های سؤال در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده‌اند. بسامد این آرایه‌ها را - تنها در آزمون‌های سال ۹۰ - بینید:

کنایه: ۱۴ بار / حس‌آمیزی: ۱۲ بار (شنیدن بو: ۴ بار) / اغراق: ۵ بار / اسلوب معادله: ۲ بار / استعاره‌ی کنایی: ۱۹ بار (تشخیص با شبنم: ۲ بار)

(۱) - ۱۴۷ کنایه: سیه‌کاسه: کنایه از خسیس و پست

تشبیه: تشبیه ما [انسان‌ها] به میهمان
مشبه مشبه مشبه

پارادوکس: این ادعا که در نمک روزگار، بی‌نمکی تعییه شده باشد (نمک، بی‌نمک باشد)، آرایه‌ی پارادوکس را پدید آورده است.

استعاره‌ی مصّحّه: الف - نمک: استعاره‌ی مصّحّه از لذایذ دنیوی

ب - جان‌بخشی به دهر نیز استعاره‌ی مکنیه به شمار می‌رود.

خطای علمی سؤال: شرح آرایه‌ی «پارادوکس» نظر طراح سؤال را نشان می‌دهد. طراح بدون توجه به مفهوم کنایی «نمک» و «بی‌نمکی» تنها بر اساس همنشینی ظاهری این دو واژه، به وجود آرایه‌ی «پارادوکس» در بیت معتقد است.

همه‌ی آرایه‌های مطرح در گزینه‌ی درست بارها و بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. بینید:

دفعات تکرار آرایه‌ها تنها در سال ۹۰: کنایه: ۱۴ بار / تشبیه: ۴۵ بار / پارادوکس: ۱۳ بار / استعاره: ۱۸ بار

(۲) - ۱۴۸ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در این بیت شاعر ضمن تشبیه مرگان معشوق به خنجر، آن را برتر از خنجر می‌داند و نیز ضمن تشبیه ابروی معشوق به کمان، آن را برتر از کمان به شمار می‌آورد!

۲) شاعر ضمن تشبیه چشم معشوق به چشم غزال، چشم معشوق را در زیبایی برتر دانسته است!

هم‌چنین ضمن تشبیه نگاه معشوق به طوطی (در سخن‌سرایی)، نگاه معشوق را آموزگار طوطی در سخن گفتن دانسته است!

۳) شاعر در این بیت ضمن تشبیه روی معشوق به بهار، دلیل بیرون رفتن خزان از باغ را زیبایی و طراوت چهره‌ی معشوق دانسته است!

«تشبیه مرجح» و نمونه‌های شعری آن، تنها در آزمون‌های سال ۹۰، ۷ بار مورد سؤال بوده است.

(۳) - ۱۴۹ واژگان قافیه: نشان (علامت) و نشان (فعل) / حروف الحاقی: — / حروف اصلی: ان / قاعده: (۲) / تبصره: (۶)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژگان قافیه: می‌کند و می‌گند / حروف الحاقی: — / حروف اصلی: — ن و — ن / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

۲) واژگان قافیه: می‌نم و می‌نم / حروف الحاقی: — م / حروف اصلی: — ن و — ن / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

(۴) واژگان قافیه: خوری و بری / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: ر و س / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

تبصره‌های هفتگانه‌ی قاعده قافیه همواره زیر ذمین طراحان آزمون‌های سراسری گاج بوده است. از آن میان، تبصره‌های ۳ و ۶ که پاسخ این سؤال وابسته به تشخیص آن‌هاست، نمونه‌های دقیقی در آزمون‌های گاج دارند. به برخی از این پرسش‌ها توجه کنید:

- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۶ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۸ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۹ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۰ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۲ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۳ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۴ - سال ۹۰
- * پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۵ - سال ۹۰
- * قافیه‌ی کدام گزینه بر اساس تبصره (۳) قاعده قافیه ساخته شده است؟
- * در کدام بیت، قافیه بر اساس تبصره (۶) قاعده قافیه ساخته شده است؟
- * قافیه در کدام بیت طبق تبصره (۶) ساخته نشده است؟
- * قافیه در کدام گزینه بر اساس «تبصره ۶» ساخته شده است؟
- * تمام بیتها بر اساس «تبصره ۳» ساخته شده است، به جز .....
- * قافیه‌ی کدام گزینه بر اساس تبصره (۳) قاعده قافیه ساخته شده است؟
- * در کدام بیت، قافیه بر اساس تبصره (۶) قاعده قافیه ساخته شده است؟
- * قافیه در کدام بیت طبق تبصره (۶) ساخته نشده است؟

صدق و عشق: دلیل نادرستی قافیه، تفاوت در صامت «د» و «ش» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قافیه: می‌شوی و غوی / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: «س و» و «س و» (۲ و) / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

(۳) ردیف: رسد / واژگان قافیه: آسمان و آشیان / حروف اصلی: ان / قاعده: (۲)

(۴) واژگان قافیه: آرزو و زو / حروف اصلی: مصوت بلند (و)

قواعد دوگانه‌ی قافیه و تشخیص قافیه درست و نادرست در آزمون‌های سراسری گاج نمونه‌های بسیار دارد؛ از جمله:

پیش‌دانشگاهی سال ۹۰ - آزمون‌های ۴، ۶، ۹ و ۱۳

تقطیع بیت:

اعدال												تقطیع بیت:	
(اختیار وزنی)													
رد	دا	رال	دؤ	س	ز	سو	مز	غ	ج	شق	عا	ل	د
-	-	-	-	ل	ل	-	-	ل	ل	-	-	ل	ل
رد	دا	فال	ط	ي	ش	د	آ	چ	ح	نو	ي	تی	کش
-	-	-	ل	ل	-	-	ل	ل	ل	-	ل	*	-
(ابدال (اختیار وزنی))													
فعلان													
فعلان													
فعلان													

تبديل مصوت بلند به کوتاه به
تبديل مصوت کوتاه به
بلند (اختیار وزنی)
بلند (اختیار وزنی)
تبديل فعلاتن به فعلاتن (اختیار وزنی)
تبديل فعلاتن به فعلاتن (اختیار وزنی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابدال: هجای سیزدهم هر دو مصراع

(۳) تغییر کمیت مصوت‌ها: هجای دوم (تبديل مصوت بلند به کوتاه) و سوم (تبديل مصوت کوتاه به بلند) در مصراع دوم

(۴) به کار رفتن فعلاتن به هجای فعلاتن: رکن اول مصراع دوم

ردپای برنگ انواع اختیارات وزنی و زبانی در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌دانشگاهی سال ۹۰ - آزمون‌های ۷، ۸، ۹، ۱۳، ۱۷ و ۱۸

١٥٢ - (٣) وزن مخزن الاسرار نظامي: مفتعلن مفتعلن فاعلن

قطعیع بیت گزینه‌ی (۳):

دا	نِ	جُ	طَ	لِيْسَتْ	دَ	رَا	غُو	شِ	خاک
-	عِ	-	-	عِ	عِ	-	-	عِ	عِ
رو	زِ	شَ	بِيْلَ	طِلْ	بِ	شِ	وُ	نِ	ماسٌ
-	عِ	عِ	-	عِ	عِ	-	-	عِ	عِ

تبديل صوت
كوتاه به بلند

تقطیع سایر گزینه‌ها:

هـ	رـ	هـمـ	تـ	وـدـ	رـ	ـاـ	وـرـ	وـدـ	رـ	جـ	گـ	رـتـ	ظـ	نـ	ازـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-	-	ـ	-	ـ	-	ـ	ـ	-
هـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-	-	ـ	-	ـ	-	ـ	ـ	-

وزن «مخزن الاسرار» نظامی یعنی «مفتولن مفتولن فاعلن» که به قول نیما «تند و رقص آور» است و تناسبی با معانی پند و حکمت ندارد، به شکل‌های مختلف در آزمون‌های سراسری گاج آمده است. دو نمونه سؤال از این مبحث:

* نیما پوشیج درباره وزن کدامیک از ایات زیر می‌گوید: «این وزن تند و رقص آور است و مناسبتی با معانی بند و حکمت ندارد.»

سال ۱ - آزمون ایام شرکت اسلامی

۴) بـدـه بـانـداـز و بـوـن آـی، فـرـد گـمـنـم آـنـبـدـه بـه هـم درـنـورـد

* کدام بیت در وزن «مخزن الاسرار» نظامی سروده شده است؟

^{۲)} فایه سنجان که سخن برکشند گنج دو عالم به سخن درکشند

(۴) - ۱۵۳ | تقطیع گزینه‌ی (۴):

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن													
چم	پی	تَ	ز	با	سَر	ث	دِ	عَه	دَز	وَ	رَم	سَ	گر
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-
را	فا	وَ	د	بُرْ	سَر	بِ	كِ	مَن	سَز	بَدَ	يَنْد	گو	تا
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن

شاعر در این بیت از اختیار «تغییر کمیت مصوّت‌ها» استفاده نکرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن														
هی	خا	ج	کِ	مَت	یا	قِ	بِ	دَم	نَد	گِ	بِر	حَيْ	مُ	گر
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-
را	ما	ش	سْ	دُو	فِر	تِ	مَا	نِعَ	مِ	هَ	رَا	مَا	سَت	دو
-	-	U	U	-	-	U	U	-	ـ	U	-	U	-	-

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

تبدیل مصوّت کوتاه به بلند

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن

(۲)

تبدیل مصوّت کوتاه به بلند														
بَلَـ	خو	تِ	رَ	صو	قِـ	رَ	وَ	بَر	رَـ	ظَـ	نَـ	هَـ	مِـ	چَـش
-	-	U	U	-	ـ	U	U	-	-	U	ـ	U	-	-
را	دا	خ	عِـ	صُنـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	U	U	-	ـ	U	U	-	-	U	ـ	U	-	-

تبدیل مصوّت کوتاه به بلند

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن

(۳)

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن														
دَـت	جو	وَ	شِـ	بِـ	فَـ	صِـ	شـمـع	دـمـ	نــ	گــ	مــ	زوــ	رــ	آــ
-	-	U	U	-	-	U	U	-	ـ	U	-	U	-	-
را	پا	ز	سـ	بـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	U	U	-	ـ	U	U	-	ـ	U	-	U	-	-

تبدیل مصوّت کوتاه به بلند

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

فعلاتن

در پاسخ سؤال ۱۵۱ به موارد شناخت اختیارات وزنی و زبانی در سؤالات کنکور و آزمون‌های سراسری گاج به طور مفصل اشاره شد.

قطعیع بیت: (۳) - ۱۵۴

بی	کو	بـ	عـ	مـ	مجـ	ای	بی	گو	جـ	هـ	وـ	سـ	درـ
-	-	ـ	ـ	ـ	-	-	-	-	ـ	-	ـ	-	-
قـی	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فاعلاتن				مفـعـول				فاعلاتن				مفـعـول	

وزن بیت: مفعـول فـاعـلاتـن // مـفـعـول فـاعـلاتـن

نام وزن: مضارع مثمن اخرب

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هرج مثمن اخرب: مـفـعـول مـفـاعـیـل // مـفـعـول مـفـاعـیـل

(۲) رمل مثمن مشکول: فـعلـاث فـاعـلاتـن / فـعلـاث فـاعـلاتـن

(۴) مضارع مثمن اخرب مکفوف: مـفـعـول فـاعـلاتـث مـفـاعـیـل فـاعـلـن

یک نمونه‌ی دقیق از وزن «مضارع مثمن اخرب» در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌انشـاهـی - آزمـون ۱۷ - سـال ۹۰

کدام بیت بر وزن «مضارع مثمن اخرب» سروده شده است؟

۱) خاکستر تنم چه عجب گـر روـد به بـاد؟ زـین آـتشـی کـه در دـل و در جـان گـرفـتهـای

۲) هـر ذـرـهـای زـخـاـکـم سـرـمـسـت عـشـقـ باـشـد چـون ذـرـهـاـ بـرـآـید اـزـ خـاـکـ استـخـوانـ

۳) گـر در طـلـبـتـ رـنـجـیـ ماـ بـرـسـدـ شـایـد چـون عـشـقـ حـرمـ باـشـد، سـهـلـ استـ بـیـانـهاـ

۴) اـیـنـ اـسـتـ سـزـایـ آـنـ کـهـ گـرـدـیدـ بـرـ زـاهـدـ خـرـقـهـ پـوشـ مـفـتوـنـ

قطعیع گزینه‌ی (۱): (۱) - ۱۵۵

بدـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	-	ـ	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
بدـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	-	ـ	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ابـدـالـ				مـفـاعـلـنـ				فـاعـلـاتـنـ				مـفـاعـلـنـ	

وزن بیت: مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـنـ مـفـاعـلـنـ فـعلـنـ

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲)

نـدـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	-	ـ	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
نـدـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	-	ـ	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فـاعـلـاتـنـ				فـعلـاثـ				فـاعـلـاتـنـ				فـعلـاثـ	

وزن بیت: فـعلـاثـ فـاعـلـاتـنـ / فـعلـاثـ فـاعـلـاتـنـ

من	ن	ت	م	س	و	س	ا	د	ش	ك	م	ن	د	تا
-	ـ	ـ	ـ	-	ـ	ـ	-	-	-	ـ	ـ	-	-	-
من	ن	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فاعلاتن					مستفعلن					فاعلاتن				
وزن بیت: مستفعلن فاعلاتن / مستفعلن فاعلاتن														

(۳)

من	ك	خ	ب	ه	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	-	ـ	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
من	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
مفاعلن					مفتعلن					مفاعلن				
وزن بیت: مفتعلن مفاعلن / مفتعلن مفاعلن														

(۴)

من	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
من	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
مفاعلن					مفتعلن					مفاعلن				
وزن دوری (متناوب) در آزمون‌های ۱۳ و ۱۶ پیش‌دانشگاهی سال ۹۰ به‌طور ویژه مورد سؤال بوده است.														

قطعیع گزینه‌ی (۴) ۱۵۶

سر	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
مفاعلن					مفتعلن					مفاعلن				
وزن بیت: مفتعلن مفاعلن / مفتعلن مفاعلن														

گروه وزنی: این وزن در بخش تکوزن‌ها آمده و در هیچ‌یک از گروه‌های نهانه جای نمی‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فاعلن					مفتعلن					مفتعلن				
وزن بیت: مفتعلن مفاعلن فاعلن														

گروه وزنی: ۳

وَمْ	رَ	ر	يَا	أَخْ	بِ	نِدْ	جَا	وَمْ	رَ	ر	رَا	رَسْ	دَ	زَ	بَا	(٢)	
-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	
وَمْ	رَ	ر	زا	كُلْ	لُ	گُ	دَرْ	وَمْ	رَ	شِ	بَلْ	بُلْ	يِ	رِ	عَ	عَ	
-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	ع	ع	-	-	
مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن					

وزن بیت: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گروہ وزنی: ۳

٢٣													
هر	ک	چ	نیلا	لش	گ	رش	تعیل	د	را	-	تش	نَ	هاد
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
او	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
فاعلن		مفتعلن		فاعلن		مفتعلن		فاعلن		مفتعلن		فاعلن	

وزن بیت: مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

گروہ وزنی:

اشاره به «شماره‌ی گروههای وزنی» شاید سؤالی بسیار عجیب و غیرضروری به نظر بیاید، اما در دسته‌بندی آموخته‌های عروضی اهمیت فراوان دارد و صدابله از نظر طراحان گروه ادبیات آزمون‌های سراسری گاج دور نمانده است. یک نمونه‌ی دقیق و هوشمندانه:

در کدام گزینه، به ترتیب، به وزن‌هایی از گروههای وزنی (۴)، (۲) و (۵) اشاره شده است؟

الف) الا اي همنشین دل که پارانت برفت از یاد! مرا روزی میاد آن دم که بی پاد تو بنشینم

ب) خوي تو دانستم اکنون په من زحمت مکش رام بودم تا دل ائیدواری داشتم

چ) از دشمنان پرند شکایت به دوستان چون دوست دشمن است، شکایت کجا بریم؟

د) تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوتاه نظری باشد رفتن به گلستانها

ه) نیست پرهیز من از زهد که خاکم بر سر ترسم آلوده شود دامن عصیان از من

١) د - ه - ج ٢) ب - د - ه ٣) الف - ب - ج ٤) ج - الف - ه

وكان من المهم في هذه المرحلة تحديد مقدار التأثير الذي يمكن أن ينبع من تغيرات في الظروف المحيطة.

Digitized by srujanika@gmail.com

(٤) هیئت‌سترن: نهاد فرانسیسی و دو نظر از تئار

۲) ثانی با ساده: نقاد فرانسه و دنیو نقد اجتماع

^٤) هواں؛ نقاد یونانی، و سو نقد اخلاق.

(۲) همچنان شاه شجاع داده، تکف حافظه آیا، ام است نه تنها خدمت شاه شجاع - که خاتمه بس - بیگشت از کمان محتسب تازه‌اء، شده - ۵ صد

آیا حافظ به آید، بلکه اهدای، یا کار و متملاً دستگاه او همراه دارد تکلف حافظ اند، هنگام که شاه شجاع داد سالاً ۷۸۴ میلادی شاه

منصو، حاء، او، ا، مگد، حافظ اطلاع، خشننده، سر کند و منصو، ۱) حمزه حاء، خود مر داند که در، بناء او اذ دشمنان، در، امان، خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شاه ابواسحاق: حاکم فارس و از شخصیت‌های مشت در شعر حافظ

^(۳) محمد مازرالدین: نابودکنندهٔ حکومت ابواسحاق و از شخصیت‌های منفی در شعر حافظ که گاه به نام «محتبس» از او یاد می‌شود.

(۱) - ۱۵۹ تازه‌گویی و نازک‌اندیشی و نکته‌سنجدی و دقت در جزئیات از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است، نه فکری.

ویژگی‌های سبک هندی بسیار متنوع و پر تکرار در آزمون‌های سراسری گاج نمونه دارند؛ از جمله:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰

* در کدام گزینه به ویژگی‌های ادبی سبک هندی اشاره نشده است؟

(۱) آوردن کنایات و استعارات دور از ذهن و استفاده از بحور طولانی عروضی

(۲) پرگویی، تازه‌گویی، نازک‌اندیشی و نکته‌سنجدی و دقت در جزئیات

(۳) به کار بردن حسن تعلیل و پیچیدگی و ابهام در کلام

(۴) رواج حکمت عامیانه و توجه به معنی و مضمون و رها کردن زبان

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۷ - سال ۹۰

* در کدام گزینه به ویژگی ادبی سبک هندی اشاره نشده است؟

(۱) مضمون‌سازی و جست‌وجوی معانی بیگانه

(۲) رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات و فرهنگ عاقیانه

(۳) استفاده از بحور طولانی عروضی و نکرار قافیه

(۴) تازه‌گویی و نازک‌اندیشی و نکته‌سنجدی و دقت در جزئیات

(۳) - ۱۶۰ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): خسیس بودن ثروتمندان

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) فقر امکان بخشش نمی‌دهد. / با پول هر کاری امکان‌پذیر است.

(۲) فقر امکان بخشش نمی‌دهد.

(۳) انسان عاقل و بلند‌همت، بخشش است.

(۴) معنی حدیث شریف: «هر که عاشق شود و پاک‌دامنی ورزد و آن را پوشیده دارد و بمیرد، مرگی همانند شهید دارد.»

مفهوم مشترک حدیث شریف و گزینه‌ی (۳): رازداری موجب رسیدن به مقصد است.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف معشوق از زبان دیگران لذت‌بخش است.

(۲) ظاهر عاشق نشانه‌ی باطن اوست.

(۳) ناشناختنی بودن حقیقت عشق

(۱) - ۱۶۲ مفهوم گزینه‌ی (۱): ناشناختنی بودن راز هستی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: سودمندی همه‌ی پدیده‌ها در جهان هستی

این عبارت مهم از «مرzbان‌نامه» به طور ویژه در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده است. این نمونه را بینید:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰

کدام گزینه با عبارت زیر تناسب بیش‌تری دارد؟

«خسرو در این پرگار عیب نقاش کرده است و ندانسته که رشته‌گران فطرت را در کارگاه تکوین بر تلوین، یک سر سوزن خطاب نباشد.»

(۲) - ۱۶۳ مفهوم گزینه‌ی (۲): عیوب آدمی در پیری نمایان می‌شود.

مفهوم مشترک عبارت و سایر گزینه‌ها: لزوم تناسب رفتار با سن

(۳) - ۱۶۴ مفهوم گزینه‌ی (۳): قناعت و شکر موجب فراوانی نعمت است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حرص و طمع، درمان‌نایاب است.

(۴) - ۱۶۵ مفهوم گزینه‌ی (۴): نکوهش بی‌دردی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: آسودگی در ترک تعلقات (وابستگی‌های) دنیابی است.

دانلود از سایت ریاضی سرا **www.riazisara.ir**

(۱) - ۱۶۶ کلمات کلیدی: علی المذنب أَنْ لا يُفْرِحَ - إِنْ أَسْتَطَعَ - أَنْ يُنْجِو

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«علی المذنب أَنْ لا يُفْرِحَ: بزهکار (گناهکار) نباید خوشحال باشد»؛ ترکیب «علی + المذنب» به معنای باید است اما چون فعل بعد از آن

منفی است بهتر است به صورت «نباید» ترجمه شود.

«إن استطاع: أَنْ بَتَوَانَدْ»؛ «أَنْ» حرف شرط به معنای «اگر» می‌باشد. [ردّ گزینه‌های (۳) و (۴)]، ضمناً کلمه‌ی «حتّی» در گزینه‌ی (۲) اضافی و غلط است.

«لن یستطیع: نخواهد توانست»؛ «لن» به همراه فعل مضارع معنای فعل را آینده‌ی منفی می‌کند. [ردّ سایر گزینه‌ها]

«أن ينجو: بـگریزد، نجات یابد»؛ فعل مضارع منصوب به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. [ردّ گزینه‌های (۳) و (۴)]

کلمات کلیدی: زیّوا - أفسکم - الفرصة - باقیة لكم

مقاييسه کلیدها در گزینه‌ها:

«زیّوا: بـبایاید»؛ فعل امر است. [ردّ سایر گزینه‌ها]

«أفسکم: خودتان، خویشتن» [ردّ سایر گزینه‌ها]

«الفرصة: فرصة»؛ معرفه است پس نیازی نیست با (۱) و حدت یا نکره ترجمه شود؛ همچنین مضافق‌الیه ندارد. [ردّ گزینه‌های (۲) و (۳)]

«باقیة لكم: برایتان باقی است» [ردّ گزینه‌های (۱) و (۲)]

(۱-۱۶۸) «یاد خدا» معادل «الذکر» نیست و «العبادة» بدون ضمیر است پس نباید به صورت «عبداتش» ترجمه شود و ترجمه‌ی کلمه‌ی «حبّ» در عبارت نیامده است. «پایبند به ذکر و عشق به عبادت در این ماه، ماه رحمت خدا باشید!»

مشابه تست ۲۴۱ آزمون ۱۱ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

(۲-۱۶۹) «و از روزگارمان شکایت می‌کنیم در حالی که گناهی برای آن نیست / و روزگار از وقتی که بوده، مظلوم و متهم بوده است!»

تمامی گزینه‌ها به مسئول بودن انسان در برابر اعمال و کارهای خوب و بدش اشاره دارد و تنها گزینه‌ی (۲) «ای شاکی، اگر روزگار گناهی داشت پس چرا شکایت را به خدا و اگذار کردی؟!» با این بیت قربات مفهومی ندارد.

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

(۱) برای انسان شایسته است که بار معمصیت‌ها و گناهانش را به دوش دیگران نیاندازد!

(۳) ای فلانی، این موضوع را هیچگاه فراموش نکن: پیامد کارت و مسئولیتش بر تو تحمیل شده است.

(۴) بدان که انسان خودش مسئول هر آن چه از خیر و بدی انجام می‌دهد می‌باشد!

مشابه تست ۲۴۵ آزمون ۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۱۸۳ آزمون ۵ - ۸۹ آزمون ۸۸ - ۸۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

(۴-۱۷۰) «سپاس خدای راست که: الحمد لله الذي؛ اولاً: جمله‌ی اسمیه است و «الحمد» مبتدا و مرفوع است. [ردّ گزینه‌های (۱) و (۲)]

ثانیاً: حرف ربط «که» به صورت «الذی» تعریف می‌شود. [ردّ گزینه‌های (۱) و (۳)]

«عرش» و «فرش» نکره نیستند. [ردّ گزینه‌های (۲) و (۳)]

«نه بر او تسلط می‌یابد: لا یتسلط عليه»؛ به صورت مضارع منفی باید تعریف شود و نمی‌توان آن را با «لا»ی نفی جنس تعریف کرد چون

«لا»ی نفی جنس معادل نفی مطلق است. [ردّ سایر گزینه‌ها]

(۱-۱۷۱) اگر بخواهیم «الذی» را به عنوان حرف ربط «که» در تعریف بیاوریم، باید حتماً کلمه‌ی ماقبل آن معرفه به «ال» باشد و نیز «بدن» همراه ضمیر نیامده است. «الطعام الذي نأكله يتحول في الجسم».

(۲-۱۷۲) حرکت گذاری کامل عبارت:

«إِنَّ مَدْيَنَ كَانَتْ مَدِيْنَةً عَظِيمَةً مِنْ بِلَادِ الشَّامِ، وَ أَهْلُهَا كَانُوا يَعْبُدُونَ اللَّهَ ابْتِدَاءً!»

دلایل رّد سایر گزینه‌ها:

(۱) مدینة → مدینة (نه غیر منصرف است، نه مضاف است و نه «ال» دارد، پس باید تنوین بگیرد.)

(۳) أهل → أهل (مبتدأ و مرفوع)

(۴) مدینة → مدینة (خبر «کانت» و منصوب) / عظیمة → عظیمه (نعت برای «مدینه» و منصوب به تبعیت از آن)

(۳-۱۷۳) حرکت گذاری کامل عبارت:

«إِنَّ الْمُؤْنَثَ الْلَّفْظَيِ اسْمُ مُذَكَّرٍ لَهُ عَلَامَةٌ مِنْ عَلَامَاتِ الثَّانِيَةِ وَ نُعَالِمَةٌ مُعَالَمَةَ الْمُذَكَّرِ!»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مُذَكَّر → مُذَكَّر (اسم مفعول باب تفعیل است از مصدر «تذکیر» پس باید ابتدای آن میم مضموم باشد). / علامات ← علامات (مضاف است و تنوین نمی‌گیرد).

(۲) الْفَظِيَّ ← الْفَظِيَّ (نعت برای «المؤنَّ» است و باید به تبعیت از آن، منصوب باید). / عَامِل ← عَامِل (فعل معلوم از باب «مفاعله» است).

(۴) مُذَكَّر → مُذَكَّر (نعت برای «اسْمٌ» است و باید به تبعیت از آن، مرفوع باید. ضمناً میم آن مضموم است).

دلایل رد سایر گزینه‌ها: (۴) - ۱۷۴

(۱) آسیه: فاعل ← نائب فاعل (فعل «سَمَّرٌ» مجھول است).

(۲) مسامیر: منصرف ← غیرمنصرف (بر وزن «مفاعیل») / تمییز اعداد ۳ تا ۱۰، به شکل مضافق‌الیه می‌آید). / مجرور بالكسرة ← مجرور بالفتحة (غیرمنصرف می‌باشد و به جای کسره، فتحه می‌گیرد).

(۳) فرعون: مشتق و صفة مشبهه ← جامد / منصرف ← غیرمنصرف (علم غیرعربی است).

دلایل رد سایر گزینه‌ها: (۳) - ۱۷۵

(۱) حفاهه: خبر مفرد و مرفوع ← حال مفردة و منصوب (حال برای ضمیر باز ر «واو» در فعل «يعيشون» است).

(۲) الفقراء: مضافق‌الیه ← مجرور بحرف الجر

(۴) يعيشون: حال و منصوب محلًا ← خبر و مرفوع محلًا (جمله خبر برای «کثیر» است).

مشابه تست ۱۷۹ آزمون جامع ۱ (۹۰ - ۸۹) اختصاصی پیش‌دانشگاهی

ضمیر «هم» بین مبتدا (العقلاء) و خبر (الذين) که هر دو معرفه هستند واقع شده است تا «الذين» صفت «العقلاء» فرض نشود، پس ضمیر فعل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ضمیر «هو» مبتدا است و «يعلم» خبر آن می‌باشد.

(۴) ضمیر «أنتن» تأکید برای ضمیر «كن» در «عليکن» است.

مشابه تست ۱۸۲ آزمون جامع ۱ (۸۹ - ۸۸) اختصاصی پیش‌دانشگاهی

(۱) «سماوي» منسوب به «سماء» و «نبویة» منسوب به «نبي» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) کلمات «الراضي» و «الداعي» اسم فاعل و منقوص می‌باشند و «ي» جزء حروف اصلی آن‌ها است.

(۳) حرف «ي» در کلمات «اهتمامی»، «عملي» و «حياتی» ضمیر متصل مجروری و مضافق‌الیه است.

(۴) کلمه‌ی «غني» بر وزن «فعيل» و «الساعي» بر وزن «فاعل» و منقوص است و «ي» در هر دو کلمه جزء حروف اصلی است.

مشابه تست ۴۰ آزمون ۱۵ دوم انسانی، تست ۴۰ آزمون ۱۵ دوم انسانی، تست ۴۹ آزمون ۷ سوم انسانی و تست ۴۸ آزمون ۱ (۸۹ - ۸۸) آزمون ۱ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی

(۲) این جمله در اصل «کل ما هو يَحْلِفُ» (هر آن‌چه را او خلق می‌کند آن را) بوده است که ضمیر «ـهـ» در «يَخْلِفَه» عائد صله بوده است ولی چون مفعول به بوده، حذف شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر مستتر «هي» در «تُرِشِيدُ» عائد صله به «التي» است.

(۴) ضمیر مستتر «هو» در «جاهَدَ» عائد صله به «الذى» است.

نکته: عائد صله هرگاه مفعول به باشد، می‌تواند حذف شود مثل گزینه‌ی (۲) ولی اگر فاعل (ضمیر مستتر) باشد، نمی‌توان عائد صله را محفوظ فرض کرد بلکه ضمیر مستتر است.

مشابه تست ۲۴۶ آزمون ۷ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۲۴۴ آزمون ۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۱۵۱ آزمون ۹ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۱۸۰ آزمون ۱۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۱۶۶ آزمون ۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

(۳)-۱۷۹

متی در این گزینه اسم استفهام است نه شرط.

ترجمه عبارت: «چه زمانی نور خدا می‌تابد در قلب کسی که غرق در دریای توخش است؟»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «من» ادات شرط، «هدب» فعل شرط و محلًا مجاز، و جمله‌ی «هو یقدر» جمله‌ی اسمیه، جواب شرط و محلًا مجاز است.

ترجمه: «هر کس خودش را تهذیب کند، او می‌تواند غیر خود را تهذیب و بر دیگران تأثیر بگذارد!»

۲) «متی» ادات شرط، «تَبْتُّ» فعل شرط و مجاز، و «تَبْدِأ» جواب شرط و مجاز است.

ترجمه: «هر وقت از گناهان توبه کنی، در زندگی تو صفحه‌ی سپید جدید آغاز می‌شود»

۴) «ما» ادات شرط، «قرأت» فعل شرط و محلًا مجاز، و جمله‌ی فعلیه «انقله» جواب شرط و محلًا مجاز است.

ترجمه: «هرچه را از این مقاله‌ی عربی خواندی، آن را به فارسی برگردان.»

نکته: جواب شرط هرگاه طلب و یا جمله‌ی اسمیه باشد حرف «فاء» بر سر آن می‌آید.

(۱)-۱۸۰ ترجمه‌ی صورت سؤال: «مخاطب می‌خواهد که چگونگی رفتن دانش‌آموز را بفهمد، پس به او می‌گوییم: داش آموز رفت ...»

بنابراین باید در جای خالی کلمه‌ای را بگذاریم که کیفیت و چگونگی انجام فعل یعنی «رفتن» را بیان کند. پس باید از مفعول مطلق نوعی

استفاده کرد زیرا مفعول مطلق نوعی، چگونگی و حالت خود فعل را بیان می‌کند. «ذهاب» در گزینه‌ی (۱) مفعول مطلق نوعی است زیرا پس از

آن صفت «سریعاً» آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «سرور» مصدر است ولی از جنس «ذهب» نیست و حالت آن را بیان نمی‌کند پس غلط است.

۳ و ۴) هر دو گزینه حال هستند و حالت فعل یعنی «ذهب» را بیان نمی‌کنند بلکه حالت فاعل «الطالب» را بیان می‌کنند.

(۲)-۱۸۱ در این گزینه کلمه‌ای که نیاز به تمیز دارد «أكثُر» است که چون کلمه‌ی «اجتهااد» به عنوان مبتدا آمده است، در واقع تمیز به اصل خود

برگشته و دیگر در جمله ابهامی وجود ندارد. حالت اصلی جمله به صورت زیر است:

احتها في الدرس أكثر مني ↔ هي في الدرس أكثر مني اجتهااد

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کلمه‌ی «ملیت» (پر شد) نیاز به تمیز دارد (از چه چیزی پر شد؟)

۲) کلمه‌ی «أكثُر» (بیشتر) نیاز به تمیز دارد (از چه جهتی بیشتر هستند؟)

۴) کلمه‌ی «أجل» (بزرگوارتر) نیاز به تمیز دارد (از چه جهتی بزرگوارتر است؟)

مشابه تست ۲۴۸ آزمون ۱۴ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۳۰ آزمون ۱۳ سوم انسانی، تست ۳۷ آزمون ۱۳ سوم انسانی، تست ۲۹ آزمون ۱۴ سوم انسانی و تست ۴۶ آزمون جامع ۳ - ۸۹ - ۸۸ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی

(۲)-۱۸۲ عبارت «ما أكثُر الأصدقاء» اسلوب تعجب است و کلمه‌ی «ما»، در آن مبتدا، «أكثُر» فعل تعجب و فاعل آن ضمیر مستتر «هو» و جمله‌ی فعلیه و خبر برای مبتدای «ما» و محلًا مرفوع است و کلمه‌ی «الأصدقاء» متعجب‌منه است که نقش آن مفعول به و منصوب می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جمله‌ی فعلیه است. «ما» حرف نفی و «أعتمد» فعل و فاعل آن «أنا» مستتر است.

ترجمه عبارت: «اعتماد نمی‌کنم بر کسی مگر بعد از این‌که او را امتحان کنم.»

۳) جمله‌ی فعلیه است. «يم» جار و مجرور، «تَذَكَّر» فعل، «نا» مفعول به، و «حوادث» فاعل آن است.

۴) اسلوب ندا است و جمله‌ی فعلیه محسوب می‌شود زیرا تمام منادها مفعول به برای فعل مخدوش «ینادی» می‌باشند، «يا» حرف ندا، «من» مناد، و جمله‌ی «يغفر ...» جمله‌ی فعلیه و صله است.

مشابه تست ۱۷۸ آزمون ۱۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۱۷۶ آزمون ۱۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

(۲)-۱۸۳ (ما): حرف نفی / وضع: فعل / الغریبیون: فاعل و مرفوع / العلوم: مفعول به و منصوب / بعض: مستثنی تام و منصوب (مستثنی‌منه: العلوم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «لا»: حرف نفی / «یقضی»: فعل / «الأوقات» مفعول به و منصوب / «الإنسان»: مستثنی مفرغ و مرفوع به اعراب فاعل

(۲) «لم» حرف نفی / «یکن»: فعل ناقصه / «لأمم»: جار و مجرور و شبه‌جمله، خبر افعال ناقصه و محلًا منصوب / «قليل»: مستثنی مفرغ و مرفوع به اعراب اسم افعال ناقصه

(۳) «لم»: حرف نفی / «یقطن»: فعل / «عظام»: مستثنی مفرغ و مرفوع به اعراب فاعل

مشابه تست ۱۳۷ آزمون ۱۵ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۱۶۴ (۸۹ - ۸۸) آزمون ۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۴۷ (۸۹ - ۸۸) آزمون

جامع ۳ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی (۸۹ - ۸۸)

تأکید کلمه بر دو دسته است، الف: تأکید لفظی که باید کلمه (اسم، فعل و حرف) عیناً یک یا حداکثر سه‌بار تکرار شود. ب: تأکید معنوی که باید به آخر کلمه «کل» ضمیر متصل اضافه شود و نیز با اسم پیش از خود (مؤکد) از نظر عدد و جنس مطابقت کند. و دقیق کنید مؤکد نقش است اما مؤکد مانند مضاف نقش نیست. کلمه «کل» مؤکد و «الأهداف» مؤکد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کلمه «کل» در این عبارت، مضاریه برای «مفتاح» است و تأکید نیست.

(۲) «الصدق» در این عبارت مفعول به مقدم است.

(۳) کلمه «نفسی» در این عبارت، مجرور به حرف جز «علی» است همچنین کلمه «جميعاً» حال برای «الآئین» است و تأکید نیست.

توجه: در صورت سؤال خواسته شده گزینه‌ای انتخاب شود که دارای تأکید است و به این اشاره نشده که از موارد تأکید کلام که در کتاب درسی در بخش علم معانی آمده یا منظور تعیین «مؤکد» است.

توجه کنید «اتما» در گزینه (۲) از ادوات حصر است و از اسالیب تأکید محسوب می‌شود. تقدیم نیز از اسالیب تأکید به شمار می‌رود که در گزینه (۳) «الصدق» به عنوان مفعول به بر فعل خود «انتخبت» مقدم شده است و در گزینه (۴) «علی نفسی» تقدیم جار و مجرور است و از ادوات تأکید است.

توجه داشته باشید در گزینه (۱) «کل» نقش «مؤکد» را دارد اما در سایر گزینه‌ها هر چند که جملات دارای اسلوب تأکید هستند اما هر یک نقشی جداگانه دارند، بنابراین بهتر بود صورت سؤال بدین شکل می‌آمد «عین ما فيه مؤکد»

مورد بعدی که باید مدنظر داشته باشید «هذا» است که در گزینه (۳) بعد از مشارالیه خود «انتخابی» قرار گرفته و صفت است و تأکید محسوب نمی‌شود و این مطلب خارج از کتاب درسی است فقط جهت اطلاع گفته شد تا آن را تأکید فرض نکنید.

مشابه تست ۱۸۴ آزمون ۱۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

در این گزینه هر دو کلمه‌ی «عین» به یک معنی (چشم) به کار رفته و جناس نیست. (۴-۱۸۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بین دو کلمه‌ی «جار» و «جارٍ» جناس تمام وجود دارد. (اولی به معنای «همسایه» و دومی به معنای «جاری» است).

(۲) بین دو کلمه‌ی «دار» و «دارٍ» جناس تمام وجود دارد. (اولی به معنای «مداراًكُن» و دومی به معنای «منزل» است).

(۳) بین دو کلمه‌ی «الفصل» و «فصل» جناس تمام وجود دارد. (اولی به معنای «بخش» و دومی به معنای «فصل سال» می‌باشد).

مشابه تست ۹۹ آزمون ۱۴ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

باستان‌شناسان در تپه‌ی گیان، گورستان سیلک و گنج زیوبه، آثار فلزی و سفالی کشف کرده‌اند که نقش‌های آن نشانگر مهارت و چیره‌دستی هنرمندان مادی است و تصویر روشنی از زندگی آن دوران است. (صفحه‌ی ۵۶ درس ۷ تاریخ ۱)

لشکرکشی در غزوه‌ی توبک به درگیری نظامی با رومیان نیانجامید اما اندیشه‌ی جهاد با رومیان و گسترش اسلام در فراسوی مرزها را به عنوان سیره‌ی عملی پیامبر تثبیت کرد. (صفحه‌ی ۱۱۲ درس ۱۳ تاریخ ۱)

پس از قتل عثمان، خلافت در جامعه‌ی بحران‌زده اسلامی به امام علی (ع) واگذار شد. در اوضاع و شرایط آشفته‌ی آن زمان، عده‌ای چاره را در کناره‌گیری و انزواط‌طلبی یافتند و در جدال حق و باطل سکوت کردند و در واقع امام را تنها گذاشتند و جبهه‌ی باطل را تقویت نمودند. امام این گروه را «قاعدین» (گوشنه‌نشینان) نامید. (صفحه‌ی ۱۲۱ درس ۱۴ تاریخ ۱)

مشابه تست ۱۱۴ آزمون ۰۰ تاریخ ۱ سال دوم

مسعود که می‌دانست حسنک وزیر (خواجه ابوعلی میکال) از موقعیت سیاسی و اجتماعی بر جسته‌ای برخوردار است، وی را به انحراف مذهبی متهم کرد. سپس ترتیب بر دار کردن او و مصادره‌ی اموالش را داد. این‌گونه اقدامات ضربه‌ای سنگین بر پیکره‌ی حکومت غزنوی وارد کرد و از اعتبار حکومت غزنوی در میان مردم کاست. (صفحه‌ی ۱۶۳ درس ۱۹ تاریخ ۱)

پیان دادن به حیات سیاسی امپراتوری هزار ساله بیزانس (روم شرقی) از اقدامات سلطان محمد فاتح می‌باشد. (صفحه‌ی ۳۱ درس ۴ تاریخ ۲) در ابتدای دهه‌ی چهارم قرن بیستم، ژاپن که در فکر تأسیس یک دولت آسیایی نیرومند بود، از جامعه‌ی ملل خارج شد. (صفحه‌ی ۸۶ درس ۹ تاریخ ۲)

براساس لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی که در زمان نخست‌وزیری علّم تصویب شد، در انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی انتخاب شوندگان به جای سوگند به قرآن کریم به کتاب آسمانی مورد نظر خود سوگند یاد می‌کردند. شواهد نشان می‌داد که منظور از این اقدام، تضعیف اسلام و زمینه‌سازی برای نفوذ بهائیان در ارکان حکومت بود. (صفحه‌ی ۲۰۸ درس ۲۲ تاریخ ۲)

به رغم تبلیغات عوام‌فریبانه‌ی رژیم شاه، مردم هشیارتر از آن بودند که منحرف شوند. اوج‌گیری انقلاب به اندازه‌ای سریع بود که حکومت آموزگار به ناچار در مرداد ماه ۱۳۵۷ برای اولین بار رسمیاً در اصفهان حکومت نظامی بقرار کرد. (صفحه‌ی ۲۳۵ درس ۲۴ تاریخ ۲)

مشابه تست ۱۲۷ آزمون ۱۴ و ۱۵ تاریخ ۲ سال سوم

این عکس، نشان‌دهنده‌ی تصویر شهید آیت‌الله دستغیب است که توسط منافقان به شهادت رسید. (صفحه‌ی ۲۶۲ درس ۲۷ تاریخ ۲) در تقویم جلالی که با تلاش منجمان ایرانی محقق می‌گردید، سال به ۴ فصل طبیعی بهار، تابستان، پاییز و زمستان و به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. خمسه‌ی مسترقه را در آخر اسفند اضافه کردن و هر ۴ سال یا ۵ سال، یک روز را کمیسه و آن سال را ۳۶۶ روز حساب کردند. (صفحه‌ی ۲۲ درس ۲ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۵۱ آزمون ۸ تاریخ پیش‌دانشگاهی

تاریخ ایران پیش از اسلام را به سه دوره‌ی اساطیری، حماسی و تاریخی تقسیم می‌کنند که دوران اساطیری از پیشدادیان تا دوره‌ی کیخسرو پادشاه کیانی می‌باشد. (صفحه‌ی ۵ درس ۴ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

یکی از مهم‌ترین مواردی که باید در استفاده از منابع هنری در تاریخ‌نگاری از آن اطمینان حاصل نمود، اصالت اثر، به خصوص در مورد هنرهای تجسمی است که باید توسط متخصصان فن تأیید شده باشد. (صفحه‌ی ۹۵ درس ۷ تاریخ پیش‌دانشگاهی) تاخت و تاز صحرانشینان در شهرهای خراسان و آشونگی وضع مردم در بعضی از منابع تاریخی چون راحۃ‌الصدور و آیة‌السرور راوندی آمده است. (صفحه‌ی ۱۰۴ درس ۸ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

در دوران بعد از انقلاب مشروطیت روزنامه‌ها با وسعتی بیش‌تر در صحنه‌ی سیاسی و اجتماعی کشور نقش‌آفرین بودند. در این روزنامه‌ها نظریات مختلف درباره‌ی چگونگی اداره‌ی کشور پس از استقرار نظام مشروطه و حوادث گوناگون به چاپ می‌رسید. دولت و گروه‌های سیاسی هرکدام با ایجاد روزنامه سعی در همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش داشتند. (صفحه‌ی ۱۵۷ درس ۱۳ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

(۲) - ۲۰۱ | توده هوای سودانی گاهی در فصل زمستان رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود. (صفحه ۲۸ درس ۲ جغرافیا)

مشابه تست ۱۴۴ آزمون ۶ جغرافیا ۱ سال دوم و تست ۲۷۷ آزمون ۵ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

محدودیت منابع آب و توزیع فصلی نامناسب بارندگی نشان می‌دهد که ابتدا باید ظرفیت منابع آب‌های موجود سطحی و زیرزمینی کشور را به خوبی شناسایی و مطالعه کرد تا برنامه‌ریزی جامعی برای بهره‌برداری صحیح از آن‌ها صورت گیرد. (صفحه ۴۹ درس ۴ جغرافیا)

(۱) - ۲۰۲ | یکی از آثار نامطلوب آلوگی هوا تخریب یا نازک شدن لایه‌ی ازن است. (صفحه ۸۸ درس ۱۰ جغرافیا)

(۳) - ۲۰۴ | حد متناسب جمعیت عبارت است از بهترین تعادل ممکن بین منابع و تعداد جمعیت یک سرزمین (صفحه ۱۳۳ درس ۱۵ جغرافیا)

مشابه تست ۲۷۷ آزمون ۱۴ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

(۴) - ۲۰۵ | بعد از کنفرانس ریودوژانیرو در سال ۱۹۹۲ که در مورد محیط زیست بود و به اجلاس زمین معروف شد عنوان تازه‌ای به نام توسعه‌ی پایدار مطرح شد که در اجلاس زمین در سال ۲۰۰۲ میلادی در دوریان آفریقای جنوبی نیز مورد تأکید قرار گرفت. (صفحه ۱۵۹ درس ۱۸ جغرافیا)

(۲) - ۲۰۶ | خاک‌های نواحی قطبی به علت بخندان شدید و کند شدن عمل تجزیه، از نظر هوموس و ترکیبات کربنی فقیر است و خاک‌های نواحی بیابانی هر چند کانی‌های فراوان دارند اما از نظر مواد آلی فقیر هستند. پس ویژگی مشترک خاک‌های نواحی قطبی و بیابانی فقیر بودن آن‌ها از نظر مواد آلی است. (صفحه ۱۲ درس ۱ جغرافیا)

(۴) - ۲۰۷ | نیمرخ توپوگرافی داده شده یک دامنه‌ی پرشیب را نشان می‌دهد که در گزینه‌ی (۴) رسم شده است. در سمت راست این نیمرخ توپوگرافی، منحنی‌های میزان بسیار فشرده هستند که بیان‌گر دامنه‌ی پرشیب است و در سمت چپ منحنی‌های میزان از یکدیگر فاصله دارند و دامنه دارای شیب کم است. (صفحه ۴۶ درس ۵ جغرافیا)

(۳) - ۲۰۸ | نواحی مهمی که جنگل‌های بارانی در آن جا قرار گرفته‌اند شامل سرزمین‌های پست آمازون در آمریکای جنوبی، سرزمین پست کنگو در آفریقا و یک ناحیه‌ی ساحلی است که از نیجریه به طرف غرب آفریقا تا کشور گینه امتداد دارد. ناحیه‌ی هندشرقی از جزیره‌ی سوماترا در غرب تا جزایر غربی اقیانوس آرام نیز دارای این‌گونه جنگل‌هاست. (صفحه ۷۶ درس ۸ جغرافیا)

مشابه تست ۱۴۴ آزمون ۱۵ جغرافیا ۲ سال سوم

(۴) - ۲۰۹ | کشاورزان فیلیپینی توانستند با استفاده از گونه‌هایی از برج مقاوم در برابر آفت در تولید برج به خودکفایی برسند. (صفحه ۱۱۹ درس ۱۱ جغرافیا)

(۲) - ۲۱۰ | هدف از تشکیل سازمان اکو، گسترش همکاری‌های اقتصادی بین سه کشور ایران، ترکیه و پاکستان است. (صفحه ۱۶۹ درس ۱۶ جغرافیا)

(۱) - ۲۱۱ | در صورتی که صیادان در فصول معین به کار صید بپردازند و متناسب با رشد و افزایش بچه ماهی‌ها از دریاچه صید کنند اگرچه ظاهراً از تعداد ماهی‌ها کاسته می‌شود و سیستم پسخواراند منفی را نشان می‌دهد اما در نهایت این دریاچه سال‌ها مورد استفاده‌ی ساکنان قرار می‌گیرد. پسخواراند منفی اگرچه زیان‌آور است اما در نهایت سبب بقای سیستم می‌شود. (صفحه ۶ درس ۱ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۶۱ آزمون ۶ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

(۱) - ۲۱۲ | در پژوهش توصیفی پژوهشگر در پی یافتن پاسخ سؤال مربوط به چگونگی است و با بررسی وضع موجود، ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و ارتباط بین متغیرها را مشخص می‌کند؛ مانند بررسی وضعیت شاغلین شهر. (صفحه ۲۱ درس ۲ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۵۷ آزمون ۸ جغرافیا پیش‌دانشگاهی و تست ۲۷۲ آزمون ۱۱ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۲۱۳ | در سیستم تصویر مخروطی نقشه‌ی کشورها و قاره‌ها در اطراف مدار استاندارد واقعی‌تر است. (صفحه ۵۰ درس ۴ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

(۴) - ۲۱۴ | امروزه برای برنامه‌ریزی‌های گوناگون مثل برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای، ناحیه‌ای، شهری، روستایی و ... از جمله مکان‌یابی کارخانه‌ها و یا شهرها و اجرای طرح‌های عمرانی از نتایج حاصل از سیستم اطلاعات جغرافیایی استفاده می‌کنند. (صفحه ۹۸ درس ۷ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

(۱) - ۲۱۵ در جغرافیای کاربردی با شناخت علمی محیط طبیعی و انسانی می‌توان راه حل‌های مناسبی برای سازماندهی مطلوب سرزمنی و مدیریت محیط ارائه داد. (صفحه‌ی ۱۱۱ درس ۹ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۱۵ آزمون ۱۸ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

دانلود از سایت ریاضی سرا www.riazisara.ir علوم اجتماعی

(۴) - ۲۱۶ آشنایی با نقش رزمنده در صحنه‌ی جنگ از طریق فیلم ← آشنایی با نقش / شرکت در مراسم و مجالس خانوادگی و مذهبی ← بازی نقش فردی که نامزد ریاست اداره شده و قبل از رفتن به محل کار خود، صحبت‌های روز اول را با خود تمرین می‌کند ← بازی نقش (صفحه‌ی ۱۲ درس ۲ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۹۸ و ۳۰۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۷ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۳ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۷۷ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۱۶ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۲۱۷ مشکل عدم کارایی اداری که باعث نارضایتی ارباب رجوع می‌شود، تا حدی نتیجه‌ی عدم آشنایی افراد با وظایف نقش است و با توجه به واپس‌گردی متقابل نقش‌ها، عدم آشنایی افراد با وظایف نقش خود، به معنای رعایت نکردن حقوق نقش‌های دیگر است و عدم کارایی مناسب فرد در نقش‌های مختلف پیامد تعارض نقش می‌باشد. (صفحات ۳۲ تا ۳۴ درس ۶ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۳۰۳ و ۳۰۴ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۲۱۸ در مورد بهره‌مندی‌ها و حقوق نقش شهروندی، در صورتی که این حقوق و بهره‌مندی‌ها در مورد بعضی شهروندان رعایت شود و در مورد بعضی رعایت نگردد، این امر نوعی تبعیض محسوب می‌شود. هم‌چنین اگر بعضی شهروندان در نقش شهروندی، سهم بیشتری از این موارد را به خود اختصاص دهند، در این حالت نیز بی‌عدالتی رخ داده است. (صفحه‌ی ۶۴ درس ۴ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۸۴ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی

(۱) - ۲۱۹ اگر برای افراد امکان گفت‌وگو و استدلال وجود نداشته باشد یا با وجود اعتراض، پاسخ قانع‌کننده‌ای دریافت نکنند، بدینی و بی‌اعتمادی در آن‌ها ایجاد می‌شود. فرزندانی که خود را به صورت ناعادلانه‌ای از بهره‌مندی‌ها محروم می‌یابند، به تدریج بین خود و والدین و فرزندان عزیز شمرده شده فاصله‌ای احساس می‌کنند. فاصله‌ای که با احساس خصوصت و دشمنی آمیخته است و به معنای شروع از هم پاشیدگی زندگی در یک محیط اجتماعی است. (صفحه‌ی ۷۱ درس ۵ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۲۰ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۲۲۰ خود یا من، به رغم این‌که در طول زمان و موقعیت‌های مختلف یکی است، در هر لحظه دو وجهه متفاوت دارد: خود یا من ارزیابی‌کننده، شناساگر، در تکاپو و خلاق و خود یا من ارزیابی‌شونده، شناخته‌شده، شکل‌گرفته و تثبیت‌شده. (صفحه‌ی ۹۹ درس ۱ فصل ۳ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۱۶۶ آزمون ۲ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۲ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۵ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی

(۱) - ۲۲۱ ارزش‌ها و مزايا اموری هستند که برای فرد مهم و مطلوب تلقی می‌شوند. به همین دلیل، کسانی هم که از مزايا برخوردارند یا توانسته‌اند ارزش‌ها را در خود متجلی سازند، مهم به حساب می‌آيند. در سیاری موادر، فرد هنگام ارزیابی خوش، خود را با دیگری نوعی مقایسه می‌کند و به میزانی که بین خود و تصویری که از دیگری نوعی دارد، فاصله و تفاوت بینند، احساس ناخشنودی می‌کند و برای تغییر دادن خود اقدام می‌کند. (صفحات ۱۰۸ و ۱۰۹ درس ۳ فصل ۳ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۹۶ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۲۲۲ دختر یا پسر بودن، یکی از ویژگی‌های اصلی هویت فرد است. نقش شغلی برای بیان ویژگی‌های بادوام‌تر هویت به کار می‌رود و آن‌چه که امکان‌های متفاوت و متنوعی را برای فعلیت بخشیدن به خود فراهم می‌کند، موقعیت نامیده می‌شود. (صفحات ۵ و ۷ درس ۱ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۳۰۶ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۰۱ آزمون ۰ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۲۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۲۲ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی

لازم نیست کسی که اندیشه‌های جدیدی را در جامعه عرضه کرده است و می‌تواند تعداد زیادی از افراد را به اندیشه‌های خود جذب کند، این توانایی را دارد که در جامعه یا بخشی از آن، جنبش خاصی پیدید آورد و موجب دگرگونی آن شود. تغییرات مهم جامعه را می‌توان به خلاقیت کسانی نسبت داد که هر یک در بخشی از جامعه تغییراتی ایجاد کرده و توانسته‌اند در مدت زمانی طولانی، دیگران را به اندیشه‌ها و باورها فرا بخوانند. (صفحه‌ی ۲۵ درس ۴ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۳۱۲ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۰۵ آزمون ۱ پیش‌دانشگاهی

افرادی که نسبت به انتساب خود به یک شهر یا محل خرسندند، زمانی که درباره‌ی آن شهر یا محل موضع‌گیری منفی می‌شود، واکنش دیگری نشان می‌دهند؛ مثلاً به نحوی به دفاع برمن خیزند، طرف مقابل را محکوم یا با او قطع رابطه می‌کنند. این واکنش‌ها متأثر از میزان پیوند عاطفی‌ای است که میان افراد و آن ویژگی برقرار است. (صفحه‌ی ۴۵ درس ۷ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۵۴ آزمون ۹ سال سوم

از انتقال ثروت متراکم دولت به مردم، با عنوان خصوصی‌سازی یاد می‌شود. این کار در هر جامعه‌ای به شکلی انجام می‌گیرد؛ ممکن است قوانینی تصویب شود که بر اساس آن، به همه‌ی آحاد جامعه، سهمی مساوی از شرکت‌های دولتی اختصاص باید؛ ممکن است دولت در قالب انواع پارانه‌ها به بخش خصوصی نوپا کنم و از این طریق بخشی از ثروت خود را به افراد منتقل کند. ممکن است با وام‌های کلان دولتی که سودی کمتر از سود معمول در اقتصاد دارند، بخش خصوصی را تقویت کند و بخشی از ثروت متراکم را به افراد و خانواده‌ها انتقال دهد. ممکن است شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی را با قیمتی کمتر از قیمت واقعی آن‌ها یا به صورت قسطی به افراد و شرکت‌های خصوصی واگذار نماید. (صفحات ۷۵ و ۷۶ درس ۳ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۸۳ و ۱۸۴ آزمون ۹ سال سوم، تست ۱۵۱ آزمون ۱۵ سال سوم و تست ۳۰۳ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی

اگر به رفع تعییض از سیاهان در آمریکا توجه کنیم، اگرچه به لحاظ قانونی امکان آموزش برای سیاه و سفید یکسان شده است و سیاهان می‌توانند در مدارس سفیدپوستان تحصیل کنند، اما به سبب وجود تفاوت‌های فرهنگی، باز هم سیاهان عمده‌ای در مدارسی تحصیل می‌کنند که از لحاظ سطح تحصیلی به‌طور عموم پایین‌تر از مدارس سفیدپوستان قرار دارند. (صفحه‌ی ۱۱۶ درس ۹ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۶۱ آزمون ۱۱ سال سوم

تشکل‌های مدنی، تحقق آرمان‌های خود را در گروه دست‌یابی به قدرت سیاسی نمی‌دانند بلکه بر این باورند که با تبلیغ باورها و ارزش‌های مورد قبول خود در جامعه، قانع ساختن دیگران، اثبات حقانیت باورهای خویش، افزایش هواداران و شکل دادن به افکار عمومی، می‌توانند به اهداف خود برسند. (صفحات ۱۲۶ و ۱۲۷ درس ۱۰ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۸۵ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی

برخلاف سایر امپراتوری‌ها که بعد از دوره‌ای از هم پاشیدگی، دوباره احیا می‌شدند، به علت شرایطی که در اروپا پیش آمد، دوره‌ی از هم گسیختگی امپراتوری روم (غری) ادامه یافت؛ بدین ترتیب، اروپا برای یک دوره‌ی تاریخی طولانی مدت به صورت فئodalی به زندگی خود ادامه داد. (صفحه‌ی ۱۰ درس ۲ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۱۶۲ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

رابطه‌ی اقتصادی بین استعمارگر و استعمارشده که با اراده‌ی حکومت‌های استعمارگر و منافع سرمایه‌داران آن‌ها شکل گرفته بود، از ابتدا به نفع سرمایه‌داران حکومت استعمارگر بود و رابطه‌ای تابعی تلقی می‌شد؛ زیرا اقتصاد کشور مستعمره با نیازهای اقتصاد حکومت استعمارگر سارگار شده بود نه برعکس. از این رو، از این رابطه با عنوان رابطه‌ی مرکز - پیرامون یاد می‌شود. (صفحه‌ی ۲۱ درس ۳ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۸۹ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی

بر اساس ماده‌ی (۲) منشور ملل متحد، اعضا با عضویت در سازمان، از حقوق و مزایایی برخوردار می‌شوند که سایر اعضا موظف به رعایت آن هستند. (صفحه‌ی ۳۱ درس ۴ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۸۸ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۹۲ آزمون ۱۳ پیش‌دانشگاهی

(۴)-۲۳۱

در دهکده‌ی جهانی، رسانه‌ها، جهان را به اندازه‌ی یک دهکده (روستا) کوچک کرده‌اند؛ دهکده‌ای که در آن، رفتار هیچ گروهی از بقیه پنهان نیست. هم‌چنین مرز بین داخل و خارج شکسته می‌شود و دیگر، کشورها نمی‌توانند به بهانه‌ی این که امری داخلی است، از اظهار نظر دیگران درباره‌ی آن جلوگیری کنند. همان‌گونه که رسانه‌های ملی، در سطح یک کشور می‌توانند به افکار عمومی شکل بدهند، اکنون رسانه‌های با بردازی، به افکار عمومی در سطح جهان شکل می‌دهند. (صفحات ۵۳ و ۵۴ درس ۶ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۸۹ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۳۲

در اندازه‌گیری میزان نابرابری اگرچه از شاخص‌هایی چون تولید ناخالص داخلی استفاده می‌شود، اما در بررسی ریشه‌ای نابرابری در نظام جهانی به رابطه‌ی مرکز - پیرامون توجه می‌کنیم و این رابطه بر مبنای جایگاه کشورها در نظام تقسیم کار بین‌المللی مشخص می‌شود. (صفحه‌ی ۷۹ درس ۹ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۱۹۷ آزمون ۱۳ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۸۹ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی

(۴)-۲۳۳

در نظام جهانی با پیدایی اقتصاد سرمایه‌داری یا صنعتی، کشورهای توسعه‌یافته به عنوان کشورهای مرکز، بیشترین تولید ارزش افزوده را به خود اختصاص دادند؛ چرا که دو منبع اساسی اقتصاد سرمایه‌داری یا صنعتی - یعنی سرمایه و صنعت - را در اختیار داشتند. هم‌چنین در تقسیم کار جهانی کشورهای توسعه‌یافته تولید فرآورده‌های گران قیمت را برای صدور به کشورهای توسعه‌نیافته برعهده گرفتند. (صفحه‌ی ۸۰ درس ۹ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

(۴)-۲۳۴

امنیت مفهومی است که نه تنها از یک جامعه تا جامعه‌ی دیگر تغییر می‌کند بلکه در یک جامعه نیز به اقتضای تغییر موقعیت آن کشور و شرایط جهانی تغییر می‌کند. به تبع تغییر موقعیت، راهبرد امنیت ملی نیز متناسب با شرایط جدید تغییر می‌کند. (صفحه‌ی ۱۰۳ درس ۱۱ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

(۱)-۲۳۵

در سند چشم‌انداز بیست‌ساله‌ی توسعه‌ی ایران برای سال‌های ۱۴۰۴-۱۳۸۴ آمده است: ایران کشوری است توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل. (صفحه‌ی ۱۳۷ درس ۱۴ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

دانلود از سایت ریاضی سرا

سقراط به علت تواضع و فروتنی و یا شاید برای هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها مایل نبود او را «سوفیست» یا دانشمند بخوانند. (صفحه‌ی ۲ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۹۰ آزمون ۵ سال سوم

(۱)-۲۳۷

فلسفه است که می‌تواند عهده‌دار تحقیق در مبانی و اصول و تکیه‌گاه‌های علوم باشد و برای آن شالوده‌های مطمئنی ایجاد کند. مردم با بدکار بردن لفظ فلسفه، در پی یافتن یک نوع تبیین عقلانی هستند. گویی شخص با دقت در فلسفه‌ی یک پدیده می‌خواهد جایگاه آن را درست بشناسد و گرد ابهام را از چهره‌ی آن بزداید. (صفحه‌ی ۶ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۲۰۰ آزمون ۵ سال سوم و تست ۳۲۳ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی

(۱)-۲۳۸

هستی‌شناسی یا مابعدالطبیعه که همانا شناخت احکام مطلق وجود است، مهم‌ترین مصدق فلسفه است. (صفحه‌ی ۱۳ کتاب فلسفه) فلسفه عبارت است از کوشش برای فهم علت حقیقی رویدادها و درک مبانی و اصولی که علوم تجربی و علوم انسانی بر آن‌ها استوار است. نگاه فلسفی، نگاهی ریشه‌یاب است و فیلسوف می‌کوشد تا از ظاهر پدیده‌ها، فراتر رود و آن‌چه را که در بن و باطن پدیده‌هast، بشناسد. (صفحه‌ی ۱۱ کتاب فلسفه)

مشابه تست ۱۵۹ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۳۷ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

(۴)-۲۳۹

عقیده‌ی پروتاگوراس: همه چیز نسبی و موقتی است و حقیقت به معنای دانشی پایدار و ثابت هرگز بدست نمی‌آید. شعار او: انسان معیار همه چیز است.

عقیده‌ی گرگیاس: وی شناسایی را انکار می‌کرد و درباره‌ی افکار خود در کتاب «درباره‌ی طبیعت» می‌نویسد: «اولاً هیچ چیز وجود ندارد؛ ثانیاً به فرض

وجود برای انسان شناختنی نیست؛ ثالثاً اگر برای انسان شناختنی باشد، نمی‌توان آن را به دیگران تعلیم داد...» (صفحه‌ی ۱۹ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۹۸ آزمون ۸ سال سوم، تست ۱۹۰ آزمون ۲ پیش‌دانشگاهی، تست ۱۶۱ و ۱۶۳ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۳ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۱۱ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

سقراط می‌گوید: مردم آتن! کسی که به راه درستی دست یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. ترس از مرگ جز این نیست که آدمی خود را دانا پندارد بی‌آنکه دانا باشد. از نظر سقراط، هرچیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم، به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم. (صفحات ۳۰ و ۳۷ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۷۱ آزمون ۱۸ سال سوم، تست ۱۶۲ و ۱۶۴ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۴ و ۳۲۵ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۱۳ و ۳۱۴ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۳۹ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۲۴۰ از دیدگاه اسطو:

علت‌های درونی ← صوری - مادی

علت‌های بیرونی ← فاعلی - غایبی (صفحه‌ی ۵۴ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۷۴ آزمون ۱۸ سال سوم، تست ۱۶۹ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۱۶ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۲۰ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۲۴۱

منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد و هیچ‌کس ابداع‌کننده‌ی آن نیست. بنابراین نمی‌توان اسطو را ابداع‌کننده‌ی علم منطق دانست بلکه او کاشف منطق است. تفکر مهم‌ترین فعالیت روح انسان است و منطق، قواعد حاکم بر آن است و ما (انسان‌ها) تنها می‌توانیم این قوانین را کشف کرده و با توجه و تأکید بر آنها سریع‌تر، بهتر و دقیق‌تر فکر کنیم. (صفحات ۲ و ۳ درس ۱ کتاب منطق)

کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم و یک تصور انجام می‌دهیم تعریف می‌گویند. (صفحه‌ی ۶ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۳ و ۲۰۴ آزمون ۶ سال سوم، تست ۲۰۹ و ۲۱۰ آزمون ۵ سال سوم، تست ۳۲۹ و ۳۳۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۶ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۴۲ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی

(۴) - ۲۴۲

مربع شکلی است که چهار ضلع مساوی دارد: جامع است (مانع نیست)

زمین: سیاره‌ای که به دور خورشید می‌چرخد: جامع است (مانع نیست)

مربع: کلی

زمین: جزئی (صفحات ۹ و ۱۱ درس ۲ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۴۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۱) - ۲۴۴

ذاتی (دروني): مفاهیمی که سازنده و تشکیل‌دهنده و هویت‌بخش به یک مفهوم دیگر هستند.

عرضی (بیرونی): مفاهیمی که ذات و حقیقت و ماهیت را نمی‌سازند ولی با آن ارتباط دارند.

یکی از ویژگی‌های مفهوم ذاتی این است که ذاتی از ذات و ماهیت، قابل انفکاک نیست. (صفحات ۱۵ تا ۱۷ درس ۳ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۱۰ آزمون ۶ سال سوم و تست ۳۳۵ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۲۴۵

وقتی جنس و فصل با هم جمع می‌شوند، مفهومی را تشکیل می‌دهند که آن مفهوم می‌تواند در خارج مصدق داشته باشد. چنین مفهومی را که از جنس و فصل تشکیل شده، «نوع» می‌گویند.

جنس: مفهوم درونی مشترک

فصل: مفهوم درونی اختصاصی (صفحه‌ی ۲۱ درس ۴ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۵ آزمون ۸ سال سوم و تست ۲۴۴ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۲۴۶

انسان: حیوان متفکر ← حد تام (جنس قریب + فصل)

انسان: حیوان ابزارساز ← رسم تام (جنس قریب + عرض خاص)

انسان: جسم ناطق $\leftarrow$ حد ناقص (جنس بعید + فصل) (صفحه ۲۷ درس ۵ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۸ آزمون ۸ سال سوم، تست ۱۷۸ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۳۰ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۳۱ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۳ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۹۴ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۴۷ «آنگاه ج د است که الف ب باشد» (در اصل: «اگر الف ب باشد آنگاه ج د است.»)

تالی مقدم

«توانا بود هر که دانا بود» (در اصل: هر که دانا بود، تواناست)

تالی مقدم

«خوب درس بخوانم تا در امتحان نگرانی نداشته باشم»

تالی مقدم

(در اصل: «اگر خوب درس بخوانم در امتحان نگرانی نخواهم داشت.») (صفحات ۳۴ و ۳۵ درس ۶ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۱۰ آزمون ۸ سال سوم، تست ۳۳۳ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۳۴ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

(۴)-۲۴۸ مشابه: دو قضیه دارای محمول یکسان و موضوع متفاوت

تماثل: دو قضیه دارای موضوع یکسان و محمول متفاوت

تداخل: دو قضیه‌ای که در سور، متفاوت و در نسبت، یکسان هستند. (صفحات ۴۶ و ۴۷ درس ۸ کتاب منطق)

مشابه تست ۱۷۲ آزمون ۱۵ سال سوم و تست ۲۴۷ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۱)-۲۴۹ الف ب است؛ ب ج است؛ پس الف ج است: حد وسط در صغیری محمول و در کبری موضوع $\leftarrow$ شکل اول

ب الف است؛ ب ج است؛ پس الف ج است: حد وسط در هر دو مقدمه، موضوع $\leftarrow$ شکل سوم

شرطی انتاج شکل اول: موجبه بودن صغیری - کلیت کبری

شرطی انتاج شکل سوم: موجبه بودن صغیری - کلیت یکی از دو مقدمه (صفحات ۶۶ و ۶۸ درس ۱۰ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۴ و ۲۰۶ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۴ و ۳۲۶ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۴۸ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۴)-۲۵۰ مغالطه: ظاهری استدلال گونه و برهانی دارد اما در حقیقت برهان نیست. مقدمات به کار رفته در مغالطه در عین غلط بودن، شبیه حقیقت‌اند (مشبهات).

شعر: سخنی تخیل‌آمیز و استدلالی است که از خیال انسان سرچشمه می‌گیرد (مخیلات).

جدل: استدلالی که از قضایای مشهور یا مسلم تشکیل می‌شود (مسلمات).

برهان: استدلالی که در مقدمات آن از مواد و محتوای یقینی استفاده می‌کنند (یقینیات). (صفحات ۸۴ الی ۸۷ درس ۱۲ و ۱۳ کتاب منطق)

(۱)-۲۵۱ با حیرت در برابر هستی و وجود و حیرت در برابر زندگی، ما در آستانه‌ی تفکر فلسفی قرار می‌گیریم. صدرالمتألهین در کتاب مبدأ و معاد از

ارسطو نقل می‌کند که: طلب فلسفه در گرو عبور از فطرت اول به فطرت ثانی است و بدون آن، فلسفه بی‌معنا و بی‌فایده به نظر می‌رسد.

(صفحه ۵ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۹۱ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۵۲ حنین بن اسحاق $\leftarrow$ پدر $\leftarrow$ ترجمه‌ی کتاب‌های طبی

اسحاق بن حنین $\leftarrow$ پسر $\leftarrow$ ترجمه‌ی کتاب‌های فلسفی (صفحه ۱۶ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

(۳)-۲۵۳ فلسفه‌ی اسلامی در آغاز، یعنی زمانی که در قالب یک نظام فلسفی به وسیله‌ی ابونصرفارابی تأسیس شد، سرشتی کاملاً استدلالی داشت و

فارابی و ابن‌سینا برای آراء ارسطو اعتبار زیادی قائل بودند و چون ارسطو به قیاس برهانی تکیه داشت، فلسفه‌ی اسلامی نیز صورت استدلالی

پیدا کرد. اصل قبول واقعیت مستقل از ادراک آدمی، مرز جدایی فلسفه از سفسطه است. (صفحه ۲۰ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۳۱۲ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۵۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۲۵۴ بنابر اصل علیت، هیچ چیز در جهان خود به خود و از روی صدفه و اتفاق پدید نمی‌آید و قانون علیت مبنای تمام علوم است. قبول صدفه و اتفاق

به نفی قانون علیت می‌انجامد بنابراین نفی صدفه به نفی قانون علیت خط بطلان می‌کشد. (صفحات ۲۷ و ۲۸ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

(۴) - ۲۵۵ از نظر حکما و در یک تحلیل عقلی «وجوب و ضرورت» مقدم بر «وجود» است و مطابق این تحلیل، نظام عالم هستی نظامی وجودی و قطعی

است. در پرتو اصل سنخیت، نظام جهان انتظام می‌باید و در اندیشه‌ی ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید. (صفحات ۲۳ و ۳۴)

کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی

مشابه تست ۲۹۳ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی

(۴) - ۲۵۶ ابن سینا با توجه به این‌که وجوب معلول بر وجود آن تقدم دارد، به اثبات یک علت فاعلی واجب‌الوجود برای کل موجودات جهان پرداخته است.

(صفحه ۳۷ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۹۴ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۷۹ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

(۱) - ۲۵۷ در اندیشه‌ی حکمت مشاء، موجودات مجرّد از ماده در نظام هستی موجودند که جهان با وساطت آن‌ها تدبیر می‌شود. ابن سینا عقل فعال را

واهاب‌الصور می‌خواند. (صفحه ۴۳ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۵۳ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

(۲) - ۲۵۸ متکلمان غالباً استدلال خود را براساس «حسن و قبح» عقلی استوار می‌کنند. و این طریق استدلال مخصوصاً در میان معتزله رواج زیادی

داشته است. (صفحه ۹۱ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی) مکتب کلامی اشعاره در اصل در مقابل مکتب کلامی معتزله پدید آمد و ابوالحسن

اشعری طراح مکتب اشعاره علیه معتزله شورید و عقاید آن‌ها را مخالف دین اعلام کرد. (صفحات ۶۸ و ۶۹ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۳۱۳ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی

(۱) - ۲۵۹ سهروردی از تعالیم اسلامی آموخته بود که حقیقت امری واحد و منسوب به منشأ واحد یعنی ذات الهی است (الحق من ریک). (صفحه ۷۷)

کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی

(۳) - ۲۶۰ حکمت نظری: شامل همه‌ی علومی است که از واقعیت اشیاء و به عبارت دیگر از «هست‌ها» سخن می‌گوید.

حکمت عملی: به انسان محدود می‌شود و بحث آن مربوط به «بایدها» است.

علامه طباطبایی معتقد است که اندیشه‌ی آدمی به کمک یک حکم یا تصدیق انشایی به سوی مقصد خود حرکت می‌کند و در اینجا به

«ادراکات اعتباری» (باید و نباید) نیازمند می‌شود و این اعتبارات را تزد خود وضع می‌کند. (صفحات ۱۱۶ و ۱۱۷ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۱۸۷ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

دانلود از سایت ریاضی سرا

www.riazisara.ir

روان‌شناسی

(۴) - ۲۶۱ برای پاسخ به این پرسش که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» کوشش‌های بسیاری صورت گرفته و نیز صورت خواهد گرفت. بهتر است بگوییم

پایانی ندارد. (صفحه ۱ فصل ۱)

(۲) - ۲۶۲ روان‌شناسی از سال ۱۸۷۹ به عنوان یک علم تجربی شناخته شده است؛ یعنی ۱۳۲ سال یا بیش از ۱۳۰ سال. (صفحه ۳ فصل ۱)

(۴) - ۲۶۳ بررسی رفتار انسان با جهت‌گیری علمی کاری است دشوار؛ ولی روان‌شناسان سعی می‌کنند با بررسی دقیق و با استفاده از آخرین روش‌های

علمی، تا اندازه‌ای به توصیف و تبیین علمی رفتار انسان پردازند؛ هرچند ممکن است در این راه با دشواری‌هایی مواجه باشند. بسیاری از

روان‌شناسان؛ مشکلات مردم را تحلیل کرده و به آن‌ها کمک می‌کنند تا با مشکلاتشان به نحو مؤثری کنار بیایند؛ ولی بسیاری دیگر از

روان‌شناسان محقق هستند نه درمان‌گر. (صفحات ۲ و ۳ فصل ۱)

(۲) - ۲۶۴ روان‌شناسان در توصیف رفتار، بعضی مواقع ممکن است تحت تأثیر ارزش‌ها و پیش‌داوری‌های شخصی خود قرار بگیرند؛ ولی آنان تلاش

می‌کنند تا حد ممکن از این کار خودداری کنند.

اولین «هدف» در روان‌شناسی علمی، توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی است. (صفحه ۴ فصل ۱)

مشابه تست ۳۳۶ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۱۲ آزمون ۵ سال سوم و مشابه تست ۳۳۱ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۶۵) یکی از اهداف فعالیت علمی، پیش‌بینی پدیده‌ی روان‌شناختی است. این هدف زمانی تحقق می‌یابد که توصیفی تجربی از پدیده‌ی مورد نظر انجام شده باشد. (صفحه‌ی ۵ فصل ۱)

مشابه تست ۲۱۳ آزمون ۵ سال سوم

(۳)-۲۶۶) دانشمند پس از مشاهدات اولیه، یک حدس اولیه‌ی قابل بررسی تجربی درباره‌ی پدیده‌ی موردنظر ارائه می‌دهد. چنین حدس‌های اولیه را فرضیه‌ی نامند. فرضیه به شکل سؤالی مطرح نمی‌شود. (صفحه‌ی ۷ فصل ۱)

(صفحه‌ی ۸۰ فصل ۳) (۴)-۲۶۷)

مشابه تست ۲۱۹ آزمون ۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۱۲ آزمون ۱۱ سال سوم

(۱)-۲۶۸) در بازیابی نهان، فرد بدون آن‌که خود بداند و یا خبر داشته باشد؛ می‌تواند اطلاعات را بازیابی کند. (صفحه‌ی ۹۳ فصل ۳)

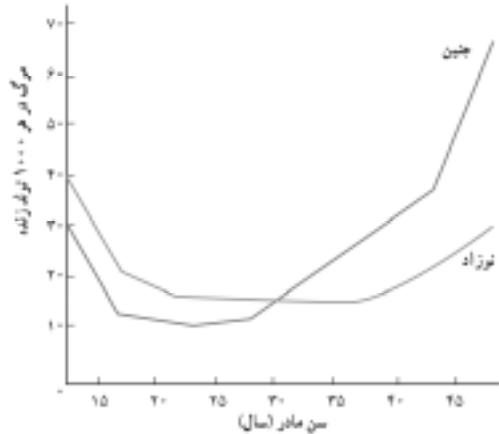
(۴)-۲۶۹) متغیر مستقل: جنسیت (دختر - پسر)

متغیر وابسته: میزان انتخاب رشته‌ی روان‌شناسی (صفحه‌ی ۲۱ فصل ۱)

مشابه تست ۲۱۸ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی، تست ۴۲ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۳۳ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۷۰) استدلال در خصوص ضرورت وجود عدالت، جزء تفکر انتزاعی به حساب می‌آید.

(صفحه‌ی ۴۳ فصل ۲) (۳)-۲۷۱)

(۴)-۲۷۲) در قشر خاکستری، بر اساس نوع لایه‌ها و سلول‌ها و خصوصاً نوع کارکردی که دارند، نواحی معینی را می‌توان تعیین کرد. (صفحه‌ی ۷۹ فصل ۳)

مشابه تست ۲۲۱ آزمون ۱۰ سال سوم

(۲)-۲۷۳) هر اندازه از میزان هشیاری و آگاهی فرد در جریان یادگیری و رمزگردانی کاسته شود، عملکرد او با دشواری تأم خواهد بود. (صفحه‌ی ۹۰ فصل ۳)

(۲)-۲۷۴) مخروط‌ها حساس به رنگ و جزئیات یک شیء عمل می‌کنند. لذا اگر سلول‌های مخروطی چشم فردی آسیب ببیند، فرد رنگ و جزئیات اشیاء را به درستی درک نمی‌کند. (صفحه‌ی ۷۷ فصل ۳)

مشابه تست ۳۴۵ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۱۸ آزمون ۱۰ سال سوم، تست ۲۰۹ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۷۲ آزمون ۱۶

پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۷۵ افراد دارای تیپ شخصیتی الف، اغلب احساس می‌کنند می‌خواهند به حساب دیگران برسند. (صفحه‌ی ۱۲۴ فصل ۴)

مشابه تست ۲۲۱ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی

(۳)-۲۷۶ توجه پراکنده، به مواردی گفته می‌شود که در آن، دو یا چند کار به طور همزمان انجام می‌شود. (صفحه‌ی ۸۵ فصل ۳)

مشابه تست ۲۷۳ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی

(۲)-۲۷۷ گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴)، یادگیری سطحی و فیزیکی اطلاعات است اما گزینه‌ی (۲) به یادگیری عمقی و معنایی منجر می‌شود. (صفحه‌ی ۹۱ فصل ۳)

(۴)-۲۷۸ در درمان مبتنی بر بینش، مراجع از طریق روابط و تعاملاتی که با درمان‌گر در طول زمان پیدا می‌کند، بینش لازم را نسبت به توانایی‌ها و استعدادهای خود پیدا می‌کند. هم‌چنین به درک درست در مورد محدودیت‌هاییش رسیده و از این طریق میزان سازگاری او افزایش پیدا خواهد کرد. (صفحه‌ی ۱۴۳ فصل ۴)

مشابه تست ۳۵۰ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۹۵ آزمون ۱۴ سال سوم

(۱)-۲۷۹ نظر به گستردنگی و تنوع رفتاری و هم‌چنین انواع گسترده‌ی اختلال‌های روانی، مراجعه‌کنندگان برای درمان در یک طیف گسترده قرار می‌گیرند. (صفحه‌ی ۱۴۴ فصل ۴)

(۱)-۲۸۰ افراد دارای الگوی رفتاری ب، افرادی نسبتاً آرام، صبور و سهل‌گیر هستند. این افراد در انجام کارها عجله‌ای نداشته و کمتر رقابت‌جو هستند و کمتر عصبانی می‌شوند. (صفحه‌ی ۱۲۴ فصل ۴)

مشابه تست ۲۲۱ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی

